1887 HUSZONEGYEDIK ÉVFOLYAM. 81. SZÁM. BUDAPEST, SZERDA, MÁRCZIUS 23.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCZA 6. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . . 5 frt.
Egy fél évre . . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországban 8 frt 30 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyol-országokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára helyben 6 kr., vidéken 7 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCZA 6. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL
PÁRISBAN *főügynökségünknél:*
John, F. Jones & Cie, 31 bis, Faub. Montmartre
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Mosse Rudolf, Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Daube G. L. és Társa, I., Wolzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
Danneberg J., Riemergasse 13.
Stern Móritz, I., Wollzeile Nr. 22.
és valamennyi hirdetési iroda.

A berlini ünnepélyek.

Berlinben tetőfokára hágott a lelkesedés. Nem csupán Vilmos császárnak ünnepe az, hanem ünnepe az egész német nemzetnek, sőt a szomszédos országok népeinek is.

A katonaság és a tudomány emberei járnak az ovációk rendezésében elől. Az összes német ezredek s az összes német egyetemek elküldték küldötteiket a fővárosba, hogy résztvegyenek a nemzet örömében s emeljék az ünnepély fényét. S valóban a katonaság és a tudomány az, melyek leginkább vannak hivatva elöljárni e napon, a mint ők jártak elől a német birodalom nagyságának megalkotásánál.

Szemben a porosz királyi palotának azon ismert ablakával, hol az ősz uralkodó megszokta magát mutatni a tömegnek nap-nap mellett — két épület emelkedik, egészen egymás mellé építve. Az egyik egyszerü, disztelen — az akadémia háza; a másik fényes, kényelemmel berendezett — a lovasság kaszárnyája. Ez az egy telken emelkedő épület jellemzi a mai Németországot. A tudomány a katonaság tőszomszédságában. A tudomány, mely szerény s igények nélkül való s a katonaság, mely tüntet fényével s külsőleg is az első helyet követeli.

Az «ország atyja», a «német egység megteremtője», a «béke oszlopa» ezek azok a czimek, melyekkel az agg császárt népe megtiszteli. S mindegyik czimet megérdemeli. Félő, hogy ez az utóbbi czim oly nagyon megfelel a valóságnak, hogy a szó szoros értelmében igaz, s ha ki talál dőlni az oszlop, összedől vele együtt a béke palotája, mely reá épült. Gyönge oszlop, sulyos teher. Nincs meg a kettő között az arány. A béke, melynek egy ember élete képezi összes támasztékát, törékeny, mint az emberi élet maga, kivált ha ez az emberi élet oly magas koru.

A béke igazhivőinek bucsujáró Mekkája ma a németek fővárosa. És sokan vannak a bucsusok, sok azok között a hivatott, a hitnek apostola. Alig van ország, melynek vagy uralkodója, vagy legalább uralkodójának fia, testvére, közeli rokona nem lenne jelen. Oly ünneplést, oly megtiszteltetést, minő az agg császárnak részül jutott, talán soha sem élt meg uralkodó, soha ember, a föld kerekségén. Jól tudjuk, hogy van az üdvözletekben sok, a mi nem a személynek és nem a személyes tulajdonoknak szól, hanem a hatalomnak. S képzeljük el, hogy Vilmos császár leveretett volna a csatákon, melyeken győző maradt; képzeljük el, hogy Ausztria kidobta volna a német bundból Königgrätz után; képzeljük el, hogy nem a németek vonultak volna Páris alá, hanem a franciák diktálták volna a békét Berlinben: bizonynyal szerényebb lenne ez a mai ünnepeltetés. De ha nem tagadhatjuk is, hogy a kifejezett hódolat egy nagy része az elért sikereknek szól, be kell vallanunk, hogy ez által csak annál nagyobbaknak látszanak ezek a sikerek. Az a szerény ház, melyben az uralkodó lakik, melynek mindössze tizenhárom ablaka van az utcza felé, nem képes befogadni a dicsőséget, mely lakójának osztályrészül jutott s szerte áramlik az egész világon.

S a most tartott ünnepély alkalmas reá, hogy általánosabbá tegye a béke iránti hitet, megszilárditsa a hozzá kötött reményeket s közelebb hozza egymáshoz a népeket. Ha nem léteznék is formaszerinti szövetség a három szomszédos nagyhatalom uralkodói között, meg lenne az most a szivekben. Ha meglenne is az óhaj itt vagy amott, hogy felidézzék a háboru szörnyeit, félre fogná azt tenni mindenki láttára azoknak, a mik végbemennek, láttára a dicsőségnek és hatalomnak, mely Berlinből árasztja széjjel sugarait.

Ily értelemben a berlini ünnepélyek a békének is zálogát képezik s ez a hatásuk a becsesebb.

Budapest, márcz. 22.

Az osztrák kvóta-bizottság tárgyalásairól a lapokban, így legutóbb a Bud. Corr. nyomán az összes lapokban megjelent közlemények a Deutsche Zeitung szerint semmi alappal nem birnak. A kvota-bizottság a legnagyobb titokba tartja tárgyalásait. Ezzel szemben a Bud. Corr. fentartja közleményét.

Tisza Kálmán miniszterelnök ma délelőtt huzamosabb ideig konferált *Kálnoky* gróf közös külügyminiszterrel.

A kiegyezési javaslatok.

A taktika nagy mesterét cserbenhagyta tudománya, mikor a kiegyezési tárgyalásokra nézve megállapitotta az eljárást. Egyik hibát a másik után követte el, ugy, hogy végre zsákutczába szorult, melyből nincs menekülés.

Az első végzetes hiba az volt, hogy a magyar parlamentben a kormány keresztül hajtotta a vámtarifa-módositást. A kiegyezés egyes részei közt erős, mondhatni szétbonthatatlan összefüggés van. Nem lehet okszerüen megkötni kereskedelmi- és vámszövetséget vámtarifa nélkül, de époly kevéssé lehet elfogadni egy vámtarifát, helybenhagyni az abban érvényre jutott forgalmi politikai irányt addig, mig a szövetség megkötésének, vagy esetleg felbontásának elve meg nem állapittatott. A vámszövetség és a vámtarifa képezik a kiegyezésnek az részét, mely Magyarországra a legterhesebb. A mi érdekeink szempontjából tehát ezek a kiegyezésnek nem alapkövei, hanem inkább zárkövei kell hogy legyenek. A törvényhozás akkor járulhat hozzájuk, mikor már minden egyéb nézeteltérés kiegyenlittetett.

A kormány éppen az ellenkező taktikát követi, az országnak nem csekély kárára. A mult nyáron, rekkenő melegben, mikor a képviselőház munkakedve végkép ki volt már merülve, kényszeritette a törvényhozást a vámtarifa tárgyalására. Az ellenzék mindkét árnyalata utalt az eljárás helytelenségére ugy tárgyi, mint politikai indokokból. Kimutatta, hogy addig, mig a bankalapszabály függőben van, a kvóta-kérdés rendezetlen, a közvetett adók reformja ügyében a két kormány megállapodásra nem jutott, helytelen dolog a vámtarifa megállapitása. Hiába beszélt ennek a kormánynak bárki. A vámtarifát roppant sürgősnek nyilvánitotta, mert azt még mult év junius havában kivánta életbe léptetni. Kifogyhatatlan volt érvelésében bizonyitékokból arra nézve, hogy mily fontos mezőgazdaságunknak a javaslatban foglalt védelem. A halasztásban veszélyt látott, a gyors intézkedésben üdvöt. És mi történt? A többség engedett, mint mindig, a kormány akaratának, a képviselőház elfogadta a tarifát, de ez azért még máig sem lépett hatályba.

A vámtarifát mi most is, csak ugy mint akkor vélekedtünk, az ország egy ujabb szerencsétlenségének tartjuk. Nem sajnáljuk életbelépésének elhalasztását, hanem inkább örvendünk rajta. De ha a kormány, ha a többség a halasztásban veszélyt láttak, miként felelhetnek saját lelkiismeretük előtt a mulasztás által okozott kárért?

A vámtarifánál tett tapasztalatok daczára ugyanazok a jelenségek ismétlődtek a vámszövetségnél. Az ország kiadta kezeiből a legerősebb fegyvert, amikor elfogadta a vámszövetség feltétlen megujitását.

A közös vámterület fentartása Ausztriának roppant érdeke. Mihelyt a közös vámterület biztositva van, könnyebben dönti el ellenünk a többi kérdéseket. Ugy is történt. Az osztrákok látván azt, hogy a magyar országgyülés többsége mily könnyen egyezett a közös vámterület fentartásába, a részleteknél törtek ellenünk. Igy nőtte ki magát a petroleumkérdés s ezért kellett a kormányunk által elfoglalt álláspont feladásával végződnie. Igy kaptak vérszemet a csehek a bankjegyek szövege dolgában és igy vetheti vissza az osztrák kormány a szeszadó-reformot.

A magyar kormány az eddig elkövetett hibákat ujakkal tetőzi. A miniszterelnök azzal igyekezett az aggodalmak csillapitására hatni, hogy az összes kiegyezési javaslatoknak egyidejüen szentesités alá leendő terjesztését helyezte kilátásba. Most már ez is feledésbe fog menni

A főrendiház megkezdi a kiegyezési munkát. Az ilyen munka a méltóságos házban könnyen és gyorsan halad. Igen rövid idő kell arra, hogy a vámtarifa helyességéről, czélszerüségéről meggyőződjék és hogy belássa, mennyire bölcsek voltak a bécsi urakházában tett módositások. A mi kormányunk oly mereven ragaszkodott előterjesztéséhez, hogy a képviselőházban még azokat a valóban igen ártatlan módositásokat sem engedte határozattá emelkedni, mik a közgazdasági bizottságban elfogadtattak. Persze egész más az, ha Bécsben az urakháza módosit. Azokat a módositásokat egész deferencziával tudomásul veszi és itthon is keresztül viszi. A képviselőház többsége sem fog akadékoskodni. A legkisebb gondja is nagyobb most, mint a petroleumvám, a varrógépek és tűk vámja, a textilipar exorbitans igényeinek kielégitése stb. Ki mérlegelne ilyen lappáliákat, midőn megindult otthon a kerületben a korteskedés? A képviselőház is gyorsan át fog esni mindenen és kész a kiegyezés a szentesitésre.

Ámde a kiegyezéssel egyidejüen a kormány a czukoradó javaslatot és beadta és azóta felmerült a közvetett adók jobb kihasználásának mulhatatlan szükségessége. A vámszövetségi törvény szerint a fogyasztási adók mindkét államban egyöntetü törvények mellett kezelendők. A két kormány közt létrejött megállapodás szerint pedig a szesz- és czukoradó-reformok elnapoltatnak őszre. A félhivatalos hirek után az osztrák kormány késznek nyilatkozott ugyan a szeszadó törvénynek a magyar miniszterium részéről javasolt módositását elfogadni. Mit ér azonban az osztrák kormány igérete? Bécsben nem lehet a többséggel rendelkezni. Esetről-esetre alku utján alakul a majoritás. Hátha a szeszadó-reformot hevesen ellenző csehek és lengyelek a támogató szavazatukért olyan árt követelnek, a mit a bécsi miniszterium megadni vagy nem hajlandó, vagy épen nem képes? Kiadva kezünkből a vámszövetség felbonthatóságának fegyverét, zilált pénzügyi helyzetünk javitása az osztrák parlament többsége esetleges alakulásától van függővé téve. Ez már aztán olyan függőség, a mit még az 1867-iki törvények alkotói sem kontempláltak.

Jó lesz ezeket az eshetőségeket fontolóra venni. A főrendiház a következmények teljes tudatával adja szavazatát és vesse latba, hogy ha egyszer törvényerőre emelkedett a vámszövetségi javaslat, nincs többé eszköz kezünkben, mivel az osztrákokat a szeszadó-reform elfogadására szorithassuk.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése márcz. 22-én.

Elnök: Péchy Tamás, *jegyzők*: Tibád Antal, Beöthy Algernon, Törs Kálmán.

Az elnök bemutatja a miniszterelnök átiratát a költségvetési törvény szentesitéséről. Jelenti, hogy Tomcsányi László sürgős interpellácziót adott be. A ház megengedi, hogy azt az ülés végén előadhassa.

«A közösügyi bizottságok által rendkivüli katonai óvintézkedések költségeire megszavazott 52,500.000 frtnyi hitel Magyarországra eső részének fedezéséről» szóló törvényjavaslat harmadik olvasásban is elfogadtatik.

Következik a napirend második tárgya a gazdasági bizottság jelentése a képviselőház kisebb fizetésü hivatalnokai és szolgáinak drágasági pótlék engedélyezése iránti kérvénye tárgyában.

Csávossy Béla előadó, kéri elhatározni, hogy a házban alkalmazott azon tisztviselők, kiknek fizetése az 1000 frtot meg nem haladja, és a háznál alkalmazott szolgák ezen évben is 15% drágasági pótlékban részesittessenek.

Elfogadtatik.

Következik az interpelláczió.

Tomcsányi László: Egy kérdést vagyok bátor az igen t. belügy- és pénzügyminiszter urhoz intézni, melyet épen sürgős jellegénél fogva terjesztek ma be. A budapesti magyar kereskedelmi bank ugyanis e hó 20-án megjelent körlevele szerint uj czimleteket bocsát ki «községi kötvények»-re. A bank hivatalos körlevelében, prospektusában, világosan az foglaltatik, hogy ezen kötvények árvapénzek és alapitványok elhelyezésénél és befektetésénél is alkalmaztatnak. Ezen passzus méltó feltünést kelthetett, miután legelőkelőbb pénzintézeteink hasonterészetü kötvényei ily kiváltsággal nem birnak. Szolgálnak ugyan alapul arra, hogy a közigazgatás minden ágában üzleti biztositékul, bánatpénzül fogadtassanak el, de árvavagyon azokban el nem helyezhető; miután ez magával az 1877. a XX. t.-cz. 295. §-ával ellenkezik, mely határozottan és világosan azt rendeli, hogy csupán a magyar földhitelintézet záloglevelei birnak azon minőséggel, hogy árvapénzek azokban legyenek elhelyezhetők. Nincs ugyan kizárva, hogy a bank felhivásának ezen passzusa tévedésen alapul, tekintettel azonban arra, hogy az aláirás folyamatban van és e hó 28-án zárul be, azért, hogy a közönség tévedésben ne legyen, az igen t. belügyminiszter urtól, mint az árvapénzek leghivatottabb őrétől és a t. pénzügyminiszter urtól tisztelettel kérdem, hogy vajon a keresdelmi bank ily értelmü hivatalos körlevél kibocsátására jogosult volt-e, miután e részben miniszteri engedélyre hivatkozik? Interpellációm a következő: (olvassa.) «Interpelláczió a kir. belügy- illetőleg pénzügyminiszter urhoz. A budapesti magyar kereskedelmi bank aláirási felhivást tett közzé kibocsátandó «községi kötvényei»-re és ezeket a prospektusban ugy tünteti fel, mintha azok miniszteri engedélylyel árvapénzek befektetésére is minősitve lennének. Miután ilynemü kötvények az 1877. évi XX. t. cz. 295. szakasza értelmében árvapénzek befektetésére nem alkalmasak, tisztelettel kérem a t. belügy- illetőleg pénzügyminiszter urat, vajon kiadott rendelete értelmében a budapesti magyar kereskedelmi bank aláirási kötlevelének jelzett irányban való közzétételére jogositva volt-e?

Elnök: Az interpelláczió közöltetni fog a belügy- és pénzügyminiszterekkel. A legközelebbi ülés csütörtökön d. e. 10 órakor lesz.

Az ülés végződik d. u. 1 óra 30 perczkor.

Utazás az éjféli nap körül.

I.

Kevesed magammal vagyok, a kik ismerjük még a jó Raff György Keresztélyt, a nem kevésbé jó Meidingernek egyvivásu társát korban és foglalkozásban, a kik ketten adomával, mesével, tréfával édesitették meg számunkra a tudomány rögös utját. Emennél alig vettük észre, hogy rövid év alatt milyen hibásan tanultuk meg a franczia nyelvet; s hogy amannak nyájas kalauzolása mellett milyen gyors utazásunk esett a természet minden országaiban, a föld egész felületén, a csillagok táborában, a tüzhányók hasában le a föld középpontjáig, a hol már az ellenlábas szomszéd birtoka kezdődött: a nélkül, hogy lezédültünk volna a Göncöl szekeréről; a nélkül hogy, komázva rettenetes kigyókkal és fenevadakkal, kár esett volna bennünk; s a nélkül, hogy a sistergő lávában egy hajunk szála is elperzselődött volna.

Ép ily könnyü szerrel tettük meg északi utunkat, meg sem állapodva a sarkig.

«Gyermekek!» — igy kezdi az illető fejezetet a mi hajdan való kedves tanitó bácsink, — «hamar a tarsolyba vajas kenyeret és almát! Szükségtek lesz rá, mert messzi utra kelünk. Czélunk az északi sark. Az pedig jó hajtás ide. Hopp föl a kocsiba, egy, kettő! Rendben vagytok? No jó, s most előre!»

Franklin és Payerék bizonyára hosszabb és alaposabb készülődéssel indultak meg a földnek ama rejtelmes pontja felé. Oda több kellett, mint a tarsolyba néhány piros alma s egy karéj vajas kenyér; de nem hiszem, hogy hoztak volna onnan annyi szép mesét az éjféli napról s az északi fény büvös tüzijátékáról, mint mi, boldog növendékei a beszédes öreg urnak.

Már akkor esett bele vágyó lelkembe ez igézetes tündöklések egy szikrája, valamint hogy mindig erősebb vonzódást éreztem e titokzatos derengés, a fjordok s a borongó hegyek, mint a sugaras délvidék felé.

Ha a sarkig nem is, de a fokig fölvittem, mert ide eljutni ma már csakugyan nem egyéb, mint kéjutazás, e gyanus szónak jobb értelmében. A háló coupék csöndesen ringó ágyában töltve az éjt, a gyorsvonatok ebédlőjében lakomázva, tengeren uszó előkelő fogadók ablakaiból s erkélyeiről nézve a zöld partokat, havas csucsokat s jéghegyet: innen Budapestről, a Gellért keleti foka mellől, nyolcz nap alatt érni el az északi fokot — az oriens küszöbéről Norvégia legszélső pontját! Még nem is olyan nagyon régen: Debreczentől Budapestig eljutni tartott meg ennyi ideig; föltéve, hogy az ut jó volt.

Ki nem tünődött rajta gyermekkorában, hogy milyen fura volna az, ha éjjel sütne a nap! S én láttam e valóra vált lehetetlenséget Grästholmen magasán, az északi szélesség 72°-a alatt, a lemult julius 28-án.

Csakhogy odáig nagy iramodás van még. De nyugtalan képzeletem már erősen kotorja szárnyait s előre csapongva visz el magával abba a messze országba. Mert az utazás egyik füszere a várakozás: hogy is, mi is lesz ott? Mert könyv és beszéd, az csak könyv és beszéd. Maga lásson az ember! S az utazás mindenképen nagyon érdekesen végződik: ha másmilyennek találjuk, mint a hogy azt otthon, vagy a czélon innen festegettük magunk elé — meg vagyunk lepetve; s ha épen olyannak látjuk — még jobban meg vagyunk lepetve.

«Mehettl!» recsesenti oda Ádám bácsi a gépvezetőnek s a következő pillanatban egy kerék fordulással már közelebb vagyok az északi fokhoz. Ez a gondolat s a kocsi rezgése kellemes ábrándokba ringat, s ami e perczben közel esik hozzám, az mind az éjféli nap specziális világitásában tünik szemembe: mint az a szép öreg zsidó is, a ki a vonat folyosójának végében támasztja oda merész metszetü arczélét az ablakhoz, alig észrevehető fejbiczengetéssel hajladozva jobbra és balra. Imádkozik. S mig a «majruv», az estéli imádság verseit morzsolgatja: sürü fehér öldökei alól egy ismeretlen távolba merül bele a szeme, s egy rég lehanyatlott szent hajdanba az ő sovárgó lelke. Te szelid aggastyán, mégis nagy szerencséd neked, hogy itt Magyarországon dicséred a Jehovát, s nem ott a magas északon, a hol, ha rád derülne a engesztelés ünnepe, nem tudom, minden buzgóságod mellett is, hogy birnád ki a «hosszu napot»! Ilyen tartós koplalásra Succi — de még a jeles honi éhenkórász, Sanyaró Vendel fővárosi diurnista sem volna képes. Annál jobban érezné ott magát a Bukovay gyerek, ha volna arra valahol az é. sz. 70-ik foka körül magyar egyetem, hogy kerülgetné; s ha varrna rá hitelbe az ő szabója, a kinek sürgetéseire igy felelve biztatólag, hogy: «Balinek ur, jöjjön *holnap*, akkor kifizetem!» — csakugyan hónapokra terjedő respiriumot szerezne magának.

Forog a kerék, forog; csattog a vonat, s egyszerre a brandenburgi mark fövenyéből megint elém komolyodik a nagy Berlin, az ő kitünő rendjével és rossz szinházaival, amelyeken nem segithetne még a Bismarck tekintélye — de még, ami ennél is hatalmasabb, az ottani sajtó egy részének az ellenkező véleményt patkós csizmatalppal rugdosó teuton gorombasága sem.

A százados mütárlat csarnokait annál nagyobb megelégedéssel jártam. A modern «latin» müvészet, de a belga is, magasan áll fölötte. Önmagával összehasonlitva azonban, előadásra s tartalomra megnövekedett. A rekonstruált egyiptusi és görög hajdan, melyet a két templomban külön dij mellett mutogattak, kellemes illusztrácziói egy idevágó tanfolyamnak. Értékre jóval nagyobb volt e «höhere bilderbogen»-eknél a római osteria utánzata az ő elmés torzaival, «gschnas» ódonságaival, mulatságos figuráival, mindenik egy-egy élczes vonatkozást rejtvén magában. Szinte francziás esprit sziporkázott, s bécsi humor piroslott felém e müvészi becsü tréfákból.

S ami elmésség innen kiszorult, arra vendégszeretőn borult rá egy-egy árnyékos házikó födele. «Judenaas raus!» orditá egy vöröskrétás inskripczió. Amire egy engesztelő kék plajbász igy felelt: «Nu nee, se werden drin bleiben!» A nyirkos falon penészgomba és antiszemitizmus testvérileg viritottak egymás mellett a kedvező légkörben.

Rikoltó magyar öltözetbe bujtatva sipoltak, harsogtak és doboltak minden magyar iztől messze elrugaszkodott «honni dallokat» a szt.-annai sváb gyerekek, a kik szünet közben az ő disztelen, terpedt német szólamukkal hirdették az imádott hazát. Vagy hármójukat szólitottam meg magyarul, s valamennyi ezt a választ zengte felém: «Mir kinna kana nid ungrisch!» De hogy a hires bécsi «Damenorchester» müvészein is mért ragyogott az arany zsinóros piros attila, ezt még a közös ügyekkel sem birtam kimagyarázni magamnak, ha csak azzal nem, hogy a németeknél még folyton kisért a csikós-romantika, s ezt megadóztatni jó üzleti fogás.

Éltem az alkalommal, hogy lássam és halljam végre a hires Treitschkét, a Sedan előtt kérlelhetetlen porosz-falót, Versailles óta a kanczellárnál is bismarckabb németet. Ott lézengtem az aula keskeny folyosóján egy darabig, nézve a fiatal Germániát, sörényes fején az aránytalan piczi kerek süveget s az orrán önérzetesen villogó pápaszemet. Egy debreczeni ifju vezérelt, a kit szittya kevélységéből ki nem forgatott az összes német dicsőség, érdes magyar nyelvét meg nem simitották a Grimm testvérek, lépten-nyomon keményen oldalba bökte a nagy Sanderst, s mint a támadásra csörtetve rohanó szarvasbika, terepélyes agancsaival szerte öklelte a deutsche Sprachlehre szövevényes fonadékait és tüskebokrait.

A tanterem egy csöppel sem rondább, mint a budapesti egyetemen bármelyik. A padok széleit kirojtozta a bicska itt is, a védtelen fehér falon itt is ubique locorum jacent nomina.

Hogy ütött az óra, megnyilt az ajtó s a diákság néma sorain áthaladva, egy hatalmas alak foglalja el a széket. Ez Treitschke, a haragvó és rettenetes, a ki most a jezsuitákat morzsolja szét argumentumainak malomkövei között s bizonyitásának roppant pörölyével zuzza agyon a pápákat. Mióta rajt érték nehány apró tévedesen, vérszemet kapott s most igazakat és tévelygőket egyaránt lezuz. Izgatott lélek, szenvedélyes szív harsog ki belőle. Protestántizmus és németség neki egy fogalom.

Ő igazán «olvas», csakhogy könyv nélkül. Előtte az irás, melyet vaktában forgat. Betéve tudja leczkéjét, s midőn széles kezében a csontos, durva irással tele szántott papiros remegni kezd, ez azt jelenti, hogy következik a tulsó lap, melyről tudja, melyik szóval kezdődik és végződik, bár soha bele nem pillant. Némelykor megakad; de ez nem a szabad előadásnak szinte vonzó akadozása, hanem a megszorult emlékezet kinos hebegése. Nagyon jól be van az tanulva. Mint a meglódult sziklakövek dörögnek alá mondatai, ugy hogy a hallgatónak elszorul bele a lélekzete. A nyelve remek. Alakra kitünő essay az ő felolvasása, s könyvben kétségen kivül nagyobb élvezetet nyujt. Kiejtése kegyetlen. A legdisztelenebb németség, melyet Büchner óta hallottam. Lapos *á*-ja nincs. Ez — ha szabad mértani képpel élnem — a függő irányban megnyujtott magyar *a*, hasonlatos a palócz *a*-hoz. «Ideaal, daasein.» A «kirche» neki «kärche», a «dogma» pedig «dochma.»

A vérszem, a melyet föntebb példakép használtam, tényleges és idült conjunctivitisben (magyarul: ködhártyalobban) is mutatkozik nála. E mellett a kiváló tudós és iró süket, mint a homokhányás. E testi fogyatkozásában csak annál élesebbre feni fegyverét, csak annál sürübbre szövődik bele nyakas protestantizmusába s engesztelhetetlen németségébe. Fanatikus elfogultsága megtagadja a katholiczizmustól még a müvészet fejlesztésére hatott nagy befolyását is, bár minden heves dialektikája mellett sem merte bizonyitgatni, hogy a rideg, oltárkép-tagadó protentantizmus adott szárnyat a müvészetnek.

A tanár óra végeztével tapsot kapott. Nekem egy kis parázs «vivát» jobban esett volna. Aztán fogta a paksamétáját és a nélkül, hogy köszönést adott vagy vett volna, katonásan távozott. Egy fő sem hajlott meg előtte, még csak utána sem néztek. Az actor a szinfalak mögé lépett.

Három órával később a laerti pályaudvarból vitt a vonat Hamburg felé. A Spree-csatorna partjain ismét embereket láttam görbedni a megrakott hajó kötél jármában. A hirtelen gyülemlett fekete felhőből nyári eső zugott alá s tehetetlenül dobolt a coupé ablakán. A lucskos országuton egy kutya huzta a gazdájának kereken járó kintornáját. Isten bünömül ne rója fel: de nagyon jól éreztem magam annak boldog tudatában, hogy nem vagyok sem komédiás kutya, vagy — ami még ennél is szomorubb lehet — hajóslegény a Spree partján.

Porzó.

DONNA PERFECTA.

— SPANYOL REGÉNY. — 17

Irta: PEREZ GALDOS.

MÁSODIK KÖTET.

Lehajtá fejét a férfi vállára, ki érezte, hogy a leányka arcza és feje emésztő tüzben ég. Pepe nyugtalanul kiáltott fel:

— Fejed ég, mint egy vulkán Rosorio. Lázban vagy.

— Abban.

— Hát csakugyan beteg vagy?

— Az.

— És kijöttél szobádból?

— Hogy téged lássalak.

A mérnök karjaiba szoritá a leányt, hogy fölmelegitse, a mi nem sikerült.

— Várj, mondá élénken, és felállva. Elhozom az uti köpenyt szobámból.

— Oltsd el a lámpát Pepe, kisüt a folyosóra.

Pepe ugy tett és azonnal visszatért, s aztán beburkolta a leányt a köpenybe.

— Jól vagy igy kedvesem?

— Nagyon jól... Te melletted.

— Mellettem és pedig örökre! kiáltott az ifju lelkesülten,

A leány azonban kibontakozott karjaiból s felegyenesedett.

— Mit csinálsz? kérdé Pepe.

Hallotta, a mint Rosario, az ajtóba, melynek küszöbén ültek kulcsot dugott s azt óvatosan kinyitotta.

— Lépj be! mondá a leány kézen fogva bátyját.

Mintha valami angyal vezette volna az elysium ismeretlen helyeire.

— Ülj le! hangzott ismét a leány szava.

Egy fapad mellett voltak és leültek. Pepe ujból megölelte a leányt, de e pillanatban valami igen kemény tárgyba ütötte fejét.

— Mi ez?

— Ez a lába.

— Rosario, mit beszélsz?

— Az ur Jézus lába, a felfeszitett Krisztus-képe, a kit házunkban imádunk.

Pepe Rey hideg szurást érzett szivében.

— Csókold meg, mondá a leány parancsoló hangon.

Pepe megcsókolta a szent kép lábát.

— Pepe, kiáltva a leány, bátyja kezét hevesen megszoritva, hiszed az istent?

— Rosario, mit beszélsz, mily képtelenségeket gondolsz? felelt a férfi elképpedve.

— Felelj!

Pepe egy könyet érzett kezén.

— Miért sirsz Rosario?... Megölsz a kétkedéseddel... hogy hiszek-e istent?... S te kétkedtél ezen?

— Én nem, de mindenki azt mondja, hogy istentagadó vagy.

— Lealacsonyitod, megfosztod magad a tisztaság gloriájától, ha ily ostobaságoknak hitelt adsz.

— Mindenki istentagadónak nevez téged, s ámbár nem győződhettem meg az ellenkezőről, szivem mélyén mégis tiltakoztam e rágalom ellen. Te nem lehetsz istentagadó. Ép oly vallásosnak hiszlek lelkem mélyén, mint én vagyok.

— Ugy van, jól mondod! De... miért kérded tehát, hogy hiszek-e istenben?

— Mert a magad szájából akartam hallani és abban gyönyörködni. Szavadnak hangját oly régen nem hallottam... Mily gyönyör azt nekem ily hosszu hallgatás után hallani és épen e szavakat mondva: Hiszek istenben.

— Rosario, még a gonoszok is hisznek ő benne. Ha vannak istentagadók, a miben kétkedem, akkor a rágalmazók, az ármánykodók azok, kikkel tele van a világ... Én részemről keveset törődöm az ármányok és rágalmakkal, s ha te is tulteszed magad azokon, s ha elzárod szived az alávaló szóbeszédek elől, akkor boldogságunknak nem lesz semmi akadálya.

— De kedves Pepe, hiszed-e az ördögöt is?

A mérnök hallgatott. A sötétben nem lehetett látni Rosario ajkán a mosolyt, melyet a különös kérdés előidézett.

— Azt is aligha nem hinni kell, mondá végre untatottan.

— A mama megtiltja nekem, téged látnom, de egyéb kifogást nem tud ellened tenni, minthogy istentagadó vagy. Mondd meg nekem, mit reméljek, mire határozád magad, elmégy-e és visszatérsz...

Az országgyülési függetlenségi és 48-as párt márczius 23-án d. u. 6 órakor értekezletet tart.

Az országgyülési mérsékelt ellenzék márcz. 23-ikán, szerdán délután 6 órakor értekezletet tart.

A házszabályok módositása.

A képviselőház házszabályainak revíziója tárgyában kiküldött bizottság *Tisza* Lajos gr. elnöklete alatt tartott mai ülésében felolvastatott az összeférhetlenségi bizottságnak a háznak intézett előterjesztése, melyben a házszabályok revíziója alkalmával az összeférhetlenségi esetek elbirálására vonatkozó rendelkezéseket is átvizsgáltatni kéri. Az összeférhetlenségi bizottság felszólitandónak határoztatott a kivánt módositások megjelölésére s arra, hogy a midőn ezek tárgyaltatni fognak, egy-két tagja által képviseltesse magát a házszabályokat revideáló bizottság ülésén.

Ezután tárgyalás alá vette a bizottság a ház biráló bizottságainak alakitása tárgyában *Horváth* Lajos által beadott inditványt, a melyet vasárnapi számunk közlött.

Irányi Dániel azt tartja, hogy ha a kérvénynyel megtámadott választások felett a ház bizottságai itélnek, semmi alakban sem biztositható a részrehajlatlanság. További garancziák szükségesek tehát, miért is inditványozza szóló, hogy a megválasztott képviselő megbizó levelével együtt sajátkezüleg irt nyilatkozatot tartozik benyujtani, mely szerint becsületére állitja, hogy azon czélból, hogy rá szavazzanak, vagy ne szavazzanak, senkit nem vesztegetett, nem etetett vagy itatott, nem fenyegetett, ilyesmivel senkit meg nem bizott, egyháznak vagy intézeteknek ily czélból adományt nem tett s a törvényekben tiltott dolgot nem cselekedett, s abba, hogy megvesztegetés, etetés, itatás vagy megfélemlités történjék, nyiltan vagy hallgatólag bele nem egyezett.

Tisza Lajos gr. figyelmezteti előtte szólót annak következményeire a társadalmi téren, hogy ha valaki ily nyilatkozatot állit ki, s ellene kérvény adatik be, mely a nyilatkozatban foglaltakkal ellenkezőt igyekezik bizonyitani s igy egyenesen becsületében támadja meg az illetőt.

Csernátony szerint ezen inditvány minden irányban a megválasztott képviselő elleni vexációk számára nyitna meg a tért.

Bánffy Béla gr. a korteskedéseknek csak egy nemét látja befoglalva ezen inditványba, mely nem terjed ki a teljesithetlen igéretekre, a felekezeteknek egymás elleni uszitására stb. Pedig a korteskedési eszközök igen gyakran még inkább megmételyezik a népet.

Tibád Antal helyesli az Irányi inditványának intencióját, de felette nehéznek tartja ebben az irányban valami garanciát találni. Szóló az inditványt kiadatni javasolja az albizottságnak azon czélból, hogy próbáljon meg ez irányban garanciákat hozni javaslatba.

Tisza miniszterelnök előrebocsátva azt, hogy ha az etetés-itatás külön emlittetik fel, épen oly precziziót rá kellene mutatni a büntető és választási törvényekben tiltott más cselekményekre is; megjegyzi, hogy az ily nyilatkozásra való kötelezés azt eredményezné, hogy akárhány tisztességes ember nem tenné ki magát annak, hogy mások az ő neve alatt a felemlitett dolgok valamelyikét elkövessék; mig mások, a kik nem ily skrupulozusok, minden nehézség nélkül alávetnék magokat e kötelezettségnek. Ilyesmivel s átalában a választási visszaélésekkel szemben szóló abban keresi a garanciát, ha kimondatik, hogy valahányszor ily vádak indokoltan előhozatnak, a vizsgálat minden esetben elrendelendő.

Horváth Lajos utal arra, hogy Irányi inditványa a legtisztább forrásból származott s igy megérdemelne legalább annyit, hogy véleményadás czéljából kiadassék az albizottságnak. Foglalkoznia kellene az albizottságnak a legális választási költségeknek — nyomtatványok, zászlók stb. — szabatos körülirásával is.

Irányi inditványa megfontolás végett kiadatott az albizottságnak.

A bizottság áttért ezután Horváth Lajos inditványára.

Horváth Lajos inditványa a következőleg hangzik: 1. A biráló-bizottságok sorshuzása utján alakittatnak meg, a ház által az országgyülés egész tartamára biráló-bizottsági tagokká megválasztott 42 képviselőből. 2. Annyi biráló-bizottság alakittatik, a hány a kérvény, mely elintézésre vár. 3. Mindenik biráló-bizottság, az elnökön s a szavazattal nem biró jegyzőn kivül, 6 tagból áll. 4. A ház, nyomban az alakulás után megválasztja a 42 tagot. A választásban csak azon képviselők vehetnek részt, a kik a ház alakitásába befolytak vagy befolyhattak. A választás szavazatlapok által eszközöltetik. Egy-egy képviselő csak 21 tagra szavazhat; a beadott szavazatlap tehát csak 21 nevet tartalmazhat. E számon felül a lapra jegyzett minden név — a szavazatok összeszámitásánál — nem létezőnek tekintetik. 5. Bizottsági tagokká meg nem választhatók: a) a miniszterek, államtitkárok, jegyzők és a háznagy; b) a horvát képviselők, c) a kérvénynyel megtámadott képviselők. 6. A megválasztott tagok, a választást követő 3 napon belül, a ház elnöke által kitüzött időben és helyen s annak elnöklete alatt összülést tartanak. Ezen ülésben: a) Megalakittatnak a kérvények számához képest az egyes birálóbizottságok a következő módon: Az elnök a szekrénybe zárt 42 név közül 6—6 nevet huz ki. Minden 6 név, megkülönböztetés végett folyó számmal megjelölendő, egy-egy birálóbizottságot képez. Megalakittatván ekként az első 7 birálóbizottság, ha több a kérvény, az elnök a jelzett módon folytatja a sorshuzást mindaddig, mig a birálóbizottság valamennyi kérvényre nézve meg nem alakittatott. Azután az elnök kisorsolja a kérvényeket az egyes bizottságok között. Az ekként megalakitott birálóbizottságok első harmadának rendes elnöke a ház elnöke, második harmadának elnöke, a ház első alelnöke, harmadik harmadának elnöke a ház másodalelnöke. Elháríthatatlan akadály esetében az egyik elnök a másikat helyettesiti. A jegyzői teendőket a háznak az elnök által kijelölt jegyzői végzik. b) Megállapittatik és pedig a választókerületek távolságára való tekintettel, a sorrend, az idő és hely, a melyben és a hol a birálóbizottsághoz utalt egyes kérvények birálat alá vétetnek. E határozatról a felek azonnal értesittetnek az összülés jegyzőkönyve pedig a ház elé terjesztetik, s kinyomatván, szétosztatik. 7. A bíráló bizottság tagjai a bizottság nyilvános ülésében, közvetlenül a döntő határozat hozatala előtt, ünnepélyes és jegyzőkönyvbe veendő esküt tesznek. 8. Ha valamelyik bizottság létszámában halál vagy a biráskodást gátló más elháríthatlan akadály miatt oly mérvű fogyatkozás áll elő, hogy a jogerős határozathozatalra szükséges szám nincs meg: a hiány az e czélból egybehivott összülésben megejtendő sorshuzás után pótoltatik. 9. Az időközi választások ellen beadott kérvényekre nézve, a 4-ik pontban körülirt módon, esetről-esetre alakittatnak meg a biráló bizottságok. Elnöke ezen bizottságoknak a ház elnöke, jegyzője az elnök által kijelölt házjegyző.

Dárday Sándor előadó nem tartja helyesnek Horváth Lajos javaslatát sem elvi, sem gyakorlati szempontból. Elvi szempontból azért helytelen, mert a garanczia nem abban keresendő, hogy esetleg a vak sors szeszélye szerint csupán csak ellenzéki tagokból álló biráló bizottság elé kerülhessen elvétve egyes választási ügynek elbirálása, hanem abban, hogy az ünnepélyes eskü szentsége által is biztositott lelkiismeretes eljárason kivül egyik biráló bizottságban se hiányozzék a kisebbségi tagoknak ellenőrködése. Ez oly lényeges kelléke a részrehajlatlan eljárásnak és megnyugtatásnak, hogy annak feláldozása nem állhat az ellenzéknek érdekében sem és ezért nem az uralkodó többség érdekében, hanem a szükséges ellenzéki ellenőrködés fentartása szempontjából nem fogadható el Horváth Lajos javaslata, melynek egyedüli eredménye az lenne, hogy abban sem a többség, sem a kisebbség nem lelné megnyugvását, de a felelősség és odium terhe azért mégis a többséget terhelné. Horváth Lajos javaslata némileg emlékeztet az amerikai párbajra, melynek sem erkölcsi sulyát, sem megnyugtató hatását ő nem képes felfogni. Gyakorlati szempontból is helytelennek tartja, mert eltekintve attól, hogy volt idő, midőn 69 választás lett megtámadva 1872-ben, alapul csak a jelen országgyülés alakulását veszi, melyben 9 biráló bizottság mindegyikére 3—4 választási ügynek elbirálása került. E szerint tehát a 42 biráló tagból 25—30 oly biráló bizottságot kellene alakitani, melyeknek mindegyike 6—6 tagból álljon s miután csak a 3 elnök, illetőleg alelnök viselhetné az elnöki tisztséget, természetes, hogy csak 2—3 biráló bizottság működhetnék egyidejüleg s ezek csak az egyes választási ügy elintézése után foghatnak másikhoz. Ezen az uton tehát a kir. kuria biráskodásának előnyeiből csak a restancziákat érhetnők el és évekre terjedhetne az igazolási eljárás. De ő is elismeri, hogy fontos kérdés a biráló bizottságok alakulásának módozata s óhajtaná annak megnyugtató módját eltalálni, mely czélra azt proponálja, hogy a kisorsolt igazolási osztályok által választassanak a biráló bizottságok elnökei s ezek képezhetnék egyuttal az állandó igazoló választmányt, melynek tagjait most is az osztályok választják titkos szavazás utján. A jelenleg 7 tagból álló biráló bizottságok helyett pedig a képviselőház *15–15 tagból álló biráló bizottságokat* választana s ezek közül *mindegyik félnek jogában álljon 5—5 tagot visszavetni* s igy alakulna mindegyik kérvényre különkülön egy 5 tagu biráló bizottság, mely némileg választott esküdtszéki biróság jellegével birna. — Az ekként alkotott biróságok működésük megkezdése előtt a ház teljes ülésében ünnepélyes eskü tegyenek és az eljárás többi garanciáiról majd a következő kérdéseknél leend szó. Kijelenti, hogyha ezen javaslata nem fogadtatnék el, akkor ő az eddigi módozat fentartása mellett fog lenni.

Horváth Lajos elismeri, hogy javaslata se zárja ki egészen a részrehajló biráskodás lehetőségét, de igen is azt, hogy előre ne legyen tudva, mely pártbeli többség fog itélni a választás fölött, s hogy a visszaélésekkel megválasztott képviselő a legtöbb esetben igazoltatni fog, a mi egyenes praemium a visszaélések elkövetésére. Magának a többségnek áll érdekében, hogy ne tapadjon hozzá az a gyanu, mintha csak ily módon tarthatná fenn hatalmát. A többség tulsulyát a bizottságokban eléggé biztositja az, hogy a ház elnökei elnökölnek a bizottságokban s a ház jegyzői vezetik a jegyzői tollat. Oly bizottságokban, melyek a ház által megválasztott 42 képviselőből alakulnak, nem a vak sors dönt. Az eddigi biráló bizottságokban az ellenzék részére átengedett két tag mi garanciát sem nyujt oly intézménynél, mely az igazságos eljárásnak semminemű biztositékát nem nyujtja s az igazságtalan eljárással szemben semmiféle remediumot nem enged. Az inditvány ellen felhozott gyakorlati nehézségeket egyáltalán nem tarthatja szóló alaposaknak, s azon szempontból, hogy a választási visszaélések mételye gyökerében orvosoltassék, kéri inditványának elfogadását a ház tekintélyének s az igazságnak érdekében is.

Csernátony az inditvány alaphibáját abban találja, hogy felállit egy testet, a mely parlamentariter nincs kodifikálva. Parlamentariter ugyanis nem létezik többség és kisebbség, hanem csak ház, s igy nem fogadható el az összeállitás alapideája, hogy a kisebbség jogai a többséggel szemben meg legyenek óva. A választások bizonytalan többséget eredményezhetnek, meglehet, még tisztázva sincs, hol a többség, hol a kisebbség, meglehet, több különböző párt támad, hogy lehet ily körülmények közt a többség és kisebbség alapján összeállitani a bizottságokat. Támadhat az országgyülés alatt nagy pártválság; mi lesz akkor a többségből és kisebbségből? Ezen alaphiba miatt nem járul szóló az inditványhoz.

Teleszky megjegyzi, hogy az inditvány a kisebbség aránylagos képviseletének elvéből indulva ki, tulmegy azon, s a kisebbség egyenjogusságát kivánja. Szóló, mint a többség tagja, azt a nyilvánvaló bizalmatlanságot a többség s azt a nyilvánvaló bizalmat a kisebbség iránt, a mely e javaslatban nyilvánul, nem fogadhatja el. Hozzá teszi, hogy a mostani eljárás szerint se tudhatja senki, hogy valamely mandatum melyik bizottság elé kerül s ki fog itélni fölötte. A kisebbséget aránylagosan képviselő tagok hatályos ellenőrzést gyakorolhatnak a bizottságokban, mindenesetre harályosabbat, mint az inditvány szerint az elnök, kinek csak szavazategyenlőség esetében lenne szavazata. A kisebbség aránylagos képviseletének biztositásával szóló a bizottságok eddigi alakitási módját véli fenntartandónak, s sulyt fektet azon körülményre is, hogy az inditványozott módozat nagyon megnehezitené az egész eljárást.

Apponyi gr. megjegyzi, hogy Horváth Lajos nem a kisebbség képviseletének elvéből indult ki. Szóló meggyőződése, hogy a parlament s annak közegei, mint a párturalom kifejezései, helyes biráskodásra képtelenek, az eljárás minden körlmények közt hiányos fog maradni; a czél most csak az, hogy lehetőleg enyhitessék a baj. Ez pedig csak ugy enyhithető, ha a parlament ily biráskodásnál ad hoc levetkőzteti párturalmi jellegét. Ez az inditványnak elvi alapja. Igaz, hogy e szerint meg fog történni, miként egyik bizottságban egy párt, a másikban a másik lesz többségben, de eléretik az, hogy bizonytalanná válik, melyik bizottságban mely párt fog itélni s a jelölt nem bizakodhatik abban, hogy mindenesetre az ő pártjához tartozó többség fog ügyében eljárni. A mostani eljárás a birói funkczió természetével merőben ellenkezik s a rideg pártbiráskodás jellegét viseli magán. Se az egyik, se a másik pártnak nem szabad valamely bizottságban előre bizonyos többséggel birni: ez az egyetlen mód, melylyel a bajt enyhiteni s az inkonvenienciákat redukálni lehet. Az előadó által javasolt módozat még a mostaninál is roszszabb, mert lehetővé teszi az összes ellenzéki tagok kizárását a bizottságokból.

Irányi látva, hogy a többségi tagok nem pártolják Horváth inditványát, javaslatba hozza, hogy a közélet terén kitünő állást elfoglaló, de a parlamenten kivül álló, hivatalt nem viselő férfiak közül válasszson 36 rendes és 12 póttagot, a kik eskü mellett itéljenek a kérvénynyel megtámadott választások felett 12-es tanácsban oly módon, hogy mindenik félnek joga legyen 12—12 tagot visszavetni. Ausztriában az ugynevezett alkotmánybiróság ily formán alakittatik.

Tisza miniszterelnök előre bocsátja, hogy a revizióra vonatkozó inditványának benyujtásánál jelezte már, hogy a kérvények alaki kellékeinek praeczizirozásában s a vizsgálat okvetlen elrendelése esetének meghatározásában keresi a verifikáczionális eljárás szükséges módositásait. A biráló-bizottságok szervezetének megváltoztatását szóló nem kontemplálta. Nem ismerheti el, hogy oly botrányos visszaélések lettek volna, mint Horváth állitá, s e szempontból se járulhat az inditványhoz. A javitást szóló is komolyan akarja, de nem találja meg a proponált módozatban. Ha a jelen eljárás szerint egyik párt sem fél a biráló bizottságoktól, e szuppozicióból iudulva ki, a javasolt eljárás se nyujt biztositékot. A mostani eljárás mellett ott van mindig a más pártbeliek ellenőrzési szerepe; a javasolt módozat mellett esetleg ez is hiányozhatik. Árra basirozni az eljárást, hogy okvetlenül megmarad a jelenlegi többség, nem lehet, az ellenzéki szempontot tehát szóló is jogosultnak tartja, mert esetleg ő is jöhet az ellenzék helyzetébe; de az inditvány szerint megtörténhetnék, hogy egy ellenzéki frakczió egy tagot se választana meg, a mi még kevésbbé lenne igazságos, mint a mostani. Megtörténhetnék, hogy a házban 5—6 frakczió lévén, oly egyének választatnának meg, kiknek egyike se birja a többség bizalmát. Vajon helyesebb lenne-e ez eljárás? S vajon kevesebb gyanusitásnak lenne-e az kitéve, ha esetleg csak egy párt tagjai itélnének? A különbség csak az lenne, hogy a ház elnökei is bevonatnának a gyanusitásokba. Szóló nem tud jobb módozatot, a jelenlegi biráló bizottságok fentartásánál, ugy, hogy azokban mindig legyen két ellenzéki tag; ennél több garanciát biztositó eljárást szóló nem tud. Irányi inditványa az 1848-iki s a választási törvény rendelkezései folytán házszabályba nem is lévén foglalható, szóló annak vitatásába nem is bocsátkozik.

Győry Elek jogosultnak tartja azon szempontot, hogy a többség döntése a választási visszaélések fölött ne legyen előre biztositva. A kérdés az, törvény vagy visszaélések alapján álljon-e a ház. A megbirálás tisztaságát csak abban kereshetni, hogy már az alakitás némi garanciát nyujtson az iránt, hogy ne tisztán a pártakarat legyen a verdikt tartalma s az eljárás is biztositékokat nyujtson. A ház eldöntvén már, hogy a biráskodást saját kezében akarja tartani, e keretben kell maradnunk s igy csak Horváth Lajos és az előadó indifványai közt választhatunk. Az előadó a bajnál is rosszabb orvosságot javasolván, szóló elvileg Horváth javaslatához járul.

Zichy Antal minden rendszert helyesel, csak legyen következetes magához; ámde Horváth javaslata a pártok paritásából indulva ki, a kivitelben következtelen önmagához, a mennyiben koczkajátékra bizza azt, mely pártok tagjaiból alakuljanak a bizottságok. Több a garanczia ott, hol a más pártbeliekkel okvetlenül jelen kell lenniök. A ház elnökének bevonását szóló semmi esetre sem akczeptálhatná s a mostani eljárás fentartása mellett nyilatkozik.

Beksics sajnálja, hogy e vitába a pártszempontok oly sokszor bevonattak, holott csak a választások tisztaságának kell e kérdésben irányadó szempontnak lenni. Az összes választási visszaélések felett nálunk most is a rendes biróság itél, s vajjon hol vannak azok a tömeges megvesztegetett választók, a kiket elitéltek, azok a tömeges visszaélések, melyeket nyitottak volna. A rendes biróságok megállapitása tehát nem okvetlen biztositéka annak, hogy tiszták lesznek a választások, annál kevésbbé, mert a biróságok sehol sem szeretnek beavatkozni a politikai küzdelmekbe. Epen ezért szóló a mi jelenlegi biráskodási eljárásunkat fenntartandónak véli.

Horváth Lajos nem fogadhatja el, a mit róla állitottak, hogy az ellenzék jogainak kiterjesztését akarta javaslatával becsempészni. A visszaéléseket akarta mitigálni az által, hogy senki se tudhassa, mely párt fog az illető mandátum fölött itélni, s hogy az bizonyosan meg is lesz tartva. Ennek biztositására szóló más módot is szivesen elfogadna, de a mostani eljárás megtartása mellett, akár két, akár három ellenzéki tag lesz a bizottságokban, nem fognak ezzel semmit sem javitani a helyzeten.

A bizottság többsége ezek után utasitásul adandónak határozta az albizottságnak, hogy a *biráló bizottságok, s az állandó igazolási bizottság intézménye jelen alakulási módozatával fenntartassék.* Ezzel mindhárom inditvány elesett.

Az albizottság tagjaivá *Tisza* Lajos gr. elnöklete alatt *Bánffy* Béla gr., *Horváth* Lajos, *Irányi*, *Tibád*, *Teleszky* és *Dárday* előadó választatván meg, a tárgyalás folytatása a csütörtök délután 6 órakor tartandó ülésre halasztatott. (O. E.)

VIDÉK.

* **Pestmegye központi igazoló választmánya** legutóbb tartott ülésén megsemmisitette a választást a dunavecsei kerületben, a hol Deutsch Lajos takarékpénztári igazgatót választották meg; a takarékpénztár adósaira pressziót gyakoroltak. A czeglédi választást pedig leginkább azon okból semmisitette meg az igazoló választmány, mert a választók betüsoros jegyzéke nem volt összeállitva s előfordult oly eset is, hogy a választásra jogosult és szavazni kivánó választó, mert a nevét a jegyzékben föl nem lehetett találni, elutasittatott, pedig később kiderült, hogy a neve csakugyan benne van a névlajstromban.

* **Makó** város tegnapelőtt tartott közgyülése szótöbbséggel elhatározta, hogy rendezett tanácsu városból nagyközséggé alakul vissza. Makónak tudvalevőleg több mint 30,000 lakosa van, a mennyivel az egy Pozsony kivételével az egész Felső-Magyarországnak egy városa sem dicsekszik.

* **A szabadkai** főispán-válság, ugy látszik, már meg is van oldva. Beavatott emberek szerint ugyanis a belügyminiszter *Jankovich* Aurél lemondását elfogadta s a szabadkai főispáni teendőkkel *Kállay* Albert szegedi, a bajaiakkal *Parcsetich* Felix ujvidéki főispánt fogja megbizni. Megerősitik e hirt a ma érkezett szegedi lapok is, melyek szerint Kállayt, a szabadkai főügyészi választás alkalmával történt ösmeretes botrány után, Tisza Kálmán intim misszióban küldte volt Szabadkára, lehet ugy, mint már jövendőbeli főispán-jelöltet. Most pénteken pedig a belügyminiszter távirati uton hivta fel Kállayt Budapestre, honnan hétfőn délután érkezik vissza.

UJDONSÁGOK.

— márcz. 22.

— *Személyi hirek. Viktoria* angol királynő a párisi hippodrom által Londonban, a tiszteletére rendezett előadáson megjelent. Férje halála óta ez az első eset, hogy a királynő ily előadást megnézett. — *Mária Valéria* főherczegnő tegnap délután Salzburgba érkezett. — *Károly Lajos* főherczeg tegnap Bécsben *Kaulbars* tábornokot félóráig tartó audienczián fogadta. — *Haynald* Lajos kalocsai bibornok-érsek ma este Bécsből visszaérkezett Budapestre. — *Ganglbauer* bécsi herczeg-érsek, kinek gyöngélkedéséről a minap adtunk hirt, már fölkelhetett az ágyból. — *Jósika* Lajos báró, a kolozsvári athletikai klub elnöke, vasárnap töltötte be 80. évét. — *Esterházy* István gróf, pozsonyi főispán, N.-Szebenbe utazott fiához, kinek balesetéről tegnap emlékeztünk meg. — *Amelie* herczegnő, a portugáli trónörökös neje, mint Lisszabonból táviratozzák, ma reggel egy kis fiunak adott életet. — *Vanutelli* bibornok utódjául a bécsi nunciussággá *Moreni* érsek alállamtitkárt emlegetik. — *Pejacsevich* László gróf volt horvát bán Zágrábból Bécsbe utazott. — *Thaly* Kálmán az országgyülés husvéti pihenőjét Pozsonyban fogja eltölteni. — *Vámbéry* Armin meghivást kapott Leeds és Manchester városokból, hogy Afghanisztánról tartson felolvasásokat. — *Lesseps* Ferdinánd táviratban tudatta *Bogdanovics* orosz tábornokkal, hogy nemsokára látogatást tesz az orosz fővárosban. — *Mangezius* Gusztáv, a beszterczei kir. törvényszék elnöke, nyugalmaztatásáért folyamodott. — A király *Trautmannsdorf-Weinsberg* Alajos, *Boletta-Koziebrodzki* János és *Zamoyski* Jenő grófoknak a kamarási méltóságot adományozta.

— **Az udvar Budapesten.** A királyi pár ma a várpalotában töltötte az egész napot. A királyné délelőtt hosszasabban időzött a várkert budai oldalra néző részén, honnan most festői kilátás kinálkozik a budai hegyekre. Ez a Krisztina-városig terjedő kert legkedveltebb sétahelye a feléges asszonynak. A király csupán Kálnoky gróf külügyminisztert fogadta. O felsége a király holnap délelőtt 10 órakor a magyar államvasutak gépgyárát látogatja meg, eddigi megállapodás szerint márcz. 25-én utazik Bécsbe. A királyné, mint már jelentettük, márcz. 27-én indul Mehádiába.

— **A népfölkelés.** A fővárosi katonai ügyosztály összeállitotta a *népfelési tiszti állomásokra* jelentkezettek névjegyzékét és azt, valamint a kellően felszerelt kérvényeket felterjesztette a honvédelmi miniszterhez. A statisztika adatai szerint az első határidőben összesen 3003 jelentkező volt. A honvédelmi miniszter által másodszor elrendelt uj összeirás azonban, mely a kvalifikáczió beigazolása mellett történt, nem járt ily fényes eredménynyel. A három hétig tartó tanfolyam a naponkinti 7 órai előadás és gyakorlattal a legtöbb aspiránst visszariasztotta. A képesitéssel birók közül 102 töröltette magát s az uj összeirás végeredménye az, hogy volt katonák közül 172-en, nem katonák közül 551-en s igy összesen 723-an aspirálnak a népfelkelői tiszti bojtra. Mindenik jelölt nyilatkozott az iránt is, hogy a májusi, juniusi vagy a szünidei tanfolyamokban kiván-e részt venni s most a miniszter e nyilatkozatok számbavétele mellett fogja számukra a szükséges tanfolyamot berendezni. — A honvédelmi miniszter ugyanis elrendelte, hogy mindama budapesti illetőségű és a fővárosban lakó népfölkelési kötelezetteket, kik 1845—1855. években születtek s katonai kötelezettségüknek tényleg eleget tettek, irják össze. Az összeirási iveket a honvédelmi miniszterium ma küldte meg a fővárosi tanácsnak. A nem-katona népfelkelők összeirása, ugy a fővárosban, mint a vidéken csak a volt katonák névsorának teljes egybeállitása után történik.

— **Ipolyi Arnold szive.** Nagyváradról irják: Az elhunyt Ipolyi Arnold püspök szivét egy négytagu küldöttség e hó 28-án diszes urnában elviszi Beszterczebányára, hol a szivet, Ipolyi végakarata szerint, az ottani plébániai vártemplom szt. Borbála kápolnájában helyezik el. A márczius 29-én tartandó isteni-tiszteletben és gyászszertartásban a helyi hatóságokon kivül az egyházmegyei papság is részt fog venni.

— **2840.054,400 másodperc.** Kilenczvenszer tette meg planétánk óriási utját a nap körül ama nap óta, melyen a német birodalom mai ünnepeltje született. Azóta 1080-szor volt ujhold s 4668-szor zugtak a hárangok az Urnak pihenő ünnepén a vasárnapon, 32871-szer jött fel a nap, bele számitva a 21 szökőév febr. 29-ikét is; 788,904-szer ütött az óra, 47.334,240-szer járta körül a perczmutató az óralapot és 2840.054,400 másodperczczel gyarapodott az örökkévalóság. Ha valaki eme 2840.054,400 másodpercz mindenikében, egy forintot tett volna a német birodalmi pénztárba, akkor körülbelül kijönne az az óriási összeg, melyet a győzelmes császár egyetlen szerencsés hadjárattal szerzett a német kincstárnak. Ez alatt a 90 év alatt nem kevesebb mint 72 koronás fő szállott le a trónról és pedig 52 király, 8 császár, 6 pápa és 6 szultán. Ezek a következők: II., III. és IV-ik Frigyes Vilmos porosz királyok, Ernő Agoston és V. György hannoveri királyok, Miksa József, I. Lajos, II, Miksa és II. Lajos bajor királyok, Jerom vesztfáliai király, I. Lipót belga és I. Otto görög király, Lajos, I. Vilmos és II. Vilmos hollandi királyok, III. és IV. György és IV. Vilmos angol királyok, XVIII. Lajos, X. Károly és Lajos Fülöp franczia királyok, IV. Gusztáv, XIII. Károly. XIV. Károly János, I. Öszkár és XV. Károly svéd királyok, VII. Keresztély, VI. Frigyes, VIII. Keresztély és VII. Frigyes dán királyok, IV. Károly, VII. Ferdinánd, József, Izabella, Amadeus és XII. Alfonz spanyol királyok, József, János és Maria Gloria portugal királyok, Károly Emánuel, I. Viktor Emánuel, Károly Félix, Károly Albert és II. Viktor Emánuel szardiniai királyok, I. Ferdinánd, József, Joachim Murat, I. Ferencz, II. Ferdinánd és II. Ferencz nápolyi királyok, s ezenkivül I. Ferencz és V. (I.) Ferdinánd magyar királyok és osztrák császárok, I. és III. Napoleon franczia császárok, I. Pál, I. Sándor, I. Miklós és II. Sándor czárok, III. Szelim, IV. Musztafa, II. Mahmud, Abdul Medjid, Abdul Aziz és V. Murad szultánok, VI. Pius, VII. Pius, XII. Leo, VIII. Pius, XVI. Gergely és IX. Pius pápák és végül még az Egyesült-Államoknak 21 elnöke: Washington György, Adams János, Jefferson, Madison Monroe, J. Quincy Adams, Jackson Bou Buresz, Harrison, Tyler, Polk Taylor, Fillmore, Franklin-Pierce, Buchanan, Lincoln, Johnson, Grant, Hayes, Garfield és Arthur. E közül a 94 államfő közül csak négy detronizált monarcha t. i. Amadeus és Izabella spanyol, II. Ferencz nápolyi királyok és V. Murad szultán van életben, a többi 90-et mind tulélte az agg német császár.

— **Tavaszi ár.** Szathmárról irják nekünk, hogy a *Szamos* folyó rohamosan árad s a város környéke aligha fogja az árvizet elkerülni. A mi különben nem fog meglepni senkit, mert hogy a Szamos ilyenkor kiönt, az évek óta hatósági jóváhagyással rendszeressé lett uzus. — A *Maros* a Királyhágón tuli részekben már több helyütt kiöntött, igy nevezetesen Gyulafehérvár környékén a város melletti réteket elárasztotta. Aradon azonban tegnap már apadni kezdett s egy éjen át egyszerre 10 czentiméterrel esett alá.

— **A császár kortársai.** A berlini királyi statisztikai hivatal, Vilmos császár 90-ik születésnapja alkalmából kimutatást közöl azokról a Poroszországban élő emberekről, kik a 90-ik évet elérték vagy meghaladták. Ilyen ember ez idő szerint 5600 van s ezek között 200 akad olyan, ki a császárnál legalább 11 esztendővel idősebb. 90—95 éves embert az ország valamennyi tartományában elég jókora számmal találhatni, a legmagasabb koruak azonban Posenben, Sziléziában, Nyugoti- és Keleti-Poroszországban élnek.

— **A magyar nyelvü tiszti vizsga** tárgyában az egyetemi ifjuság ma tartott értekezletén azt a határozatot hozta, hogy nagygyülésre fogja egybehivni az egész egyetemi ifjuságot, mivel a honvédelmi miniszter ki nem elégitő válasza felett napirendre nem térhet.

— **Tanári jubileum.** *Sárospatakról* irja levelezőnk márcz. 19. kelettel: József estéjén és napján szép ünnep volt a ref, főiskola körében. Ugyanis *Orbán József* akadémiai tanár e f. tanévben töltötte be sárospataki tanárkodásának 25-ik évét. Hivatalos jubileumot tisztelői nem rendeznek, mert az a jövő tanévben fog megtartatni, a mikor a nagyérdemü veterán tanár 40 éves tanári örömünnepe lesz. A mostani ünnepet, minden hivatalos szinezet mellőztével a tanárkar rendezte a veterán pályatárs iránt viseltető őszinte ragaszkodása és szeretete jeléül. Az ünnepelt névestjén a jogtanárkar szakelnöke Emődy Dániel üdvözölte őt s tanártársai nevében diszes albumot nyujtott át, mely a jogakadémiai tanárok fényképeit tartalmazza. Ezután a jogász ifjuság lepte meg szeretett tanárát arany s ezüsttel diszitett szaru-serleggel nevenapján, délelőtt pedig az összes tanárkar megjelent házánál s Nagy Gusztáv igazgató üdvözölte az érdemes férfiut s biztositva őt, tanártársai őszinte tisztelete és szeretetéről. Majd a kollegiumi tanuló ifjuság nevében Rácz Lajos senior tartott beszédet s átnyujtá az összes tanulóifjuság emlékét, Madách *Ember tragédiájának* diszkiadását. Az ünnepelt eme beszédekre meghatva válaszolt, visszaemlékezve arra, midőn ezelőtt 39 évvel a tanári pályára lépett Miskolczon az ottani ref. főgimnáziumnál, mennyi küzdelmen kellett keresztül vergődnie. — Orbán József a tanári pályán a tankönyvirodalom terén is szorgalmasan munkálkodott, különösen a népiskolák részére irt iskolai kézikönyvei nagy elterjedtségnek örvendnek. Ugy tudjuk, hogy az egyetemes történelemre vonatkozó művei is vannak kéziratban, melyek valódi nyereségét képeznék irodalmunknak, ha megjelenhetnének. Az alapok és alapitványokról irt egyházpolitikai röpirata is pár év előtt szélesebb körökben is figyelmet keltett.

— **Márczius tizenötödike.** *Nádudvarról* irják lapunknak: Az itteni függetlenségi és 48-as párt, a szomszéd Kaba, Földes, Tetétlen községek hazafias polgárságának részvétele mellett nagy lelkesedéssel ünnepelte márczius 15-ikét. Az ünnepen *Pap* Elek orsz. képviselő is megjelent s a városháztéren két óráig tartó hatásos szép beszédben fejtegette a nagy nap jelentőségét. Este társas vacsora volt, a melyen Pap Elek mondta az első felköszöntőt Kossuth Lajosra. — *A szathmári* ev. ref. templomban Tabajdi Lajos lelkész emelkedett szellemü alkalmi imát mondott, a ref. gimnázium tanulóiból alakult énekkar pedig a «Himnusz»-t énekelte. Az ifjusági kör a társaskör üvegtermében e napon estélyt rendezett, a melyen számos felköszöntőt mondtak. A kereskedő ifjak köre is megünnepelte a nagy napot. — *Kunszentmiklóson* az ipartestület, a polgári olvasó-egylet és a kaszinó külön-külön ünnepeltek meg márczius 15-ét. Az ipartestületben Bors Károly az ipartestület jegyzője s a *Kiskunság* szerkesztője, a polgári olvasó egyletben Kerekes András gimn. tanár mondott alkalmi beszédet. Az ipartestület helyiségében Kossuth Lajos nagy hazánkfiának legujabb és legeredetibb arczképe felkoszoruzva diszité a zsufolásig megtelt termett. A polgári olvasó egylet 5 tagból álló bizottsága üdvözölte az ipartestületet. A küldöttség élén *Kerekes* András tanár mondott szép beszédet. Végül Kossuth Lajoshoz üdvözlő táviratot küldtek.

— **Tilos a bemenet.** A napokban megemlitettük, hogy az orosz igazságügyminiszter rendeletet bocsátott ki, mely a törvényszéki tárgyalások nyilvánosságát korlátozza. E rendelet nevezetesebb intézkedései a következők: Zárt ajtók mellett pöröket a következő esetekben tárgyalnak a törvényszékek: a családi jog elleni vétség esetén; a női becsület megsértése és más szemérmet sértő, vagy csábitással egybekötött cselekmények esetén; magánpanaszra üldözendő vétségekben, ha csak mind a két fél nem kéri a nyilvános tárgyalást; istenkáromlás, szentségtörés, a vallás káromlása, a vallástól való elszakadás, továbbá eretnek-felekezetek elleni pörökben; ha a törvényszék azon a véleményen van, hogy az állam tekintélyének megóvása, a nyilvános rend fentartása, vagy a tárgyalás rendes lefolyásának biztositása czéljából a nyilvánosság kizárása szükséges; a császár személye vagy a császári család valamely tagja ellen elkövetett sértés esetén. Ha a tárgyalás zárt ajtók mellett folyik, a vádlott és a magánpanaszos fél kivánságára, a felek rokonainak megengedhető, hogy a tárgyaláson jelen legyenek; de egy-egy fél részéről legfeljebb három ember lehet a teremben. Ha a tárgyalandó ügy és egyes törvényszéki eljárások érdeke megkivánja, az elnök kiskoruaknak és nőknek megtilthatja azt, hogy a tárgyaláson jelen legyenek. Tanulók és főiskolák növendékei az elnök engedélyével bebocsáthatók a tárgyaló terembe, ha ez tanulmányaik szempontjából hasznukra válik. Ha az igazságügyminiszter a hozzáérkezett jelentésekből azt a meggyőződést szerzi, hogy az előadott okok következtében valamely tárgyaláson a nyilvánosság kizárása kivánatos, akkor a tárgyalás egész tartamára, vagy egy részére elrendelheti, hogy az zárt ajtók mellett történjék, olyképen, hogy az illető hatóság elnökét erre meghatalmazza. Magyarul mondva: ha az orosz igazságügyminiszter ugy akarja, a tárgyaló terembe tilos a bemenet.

— **Biróság és rendőrség.** A *Hessener Blatt* márczius 15-diki számában a következőket olvassuk: Egy Simon nevü rothenditmoldi embernek, Rothenditmold község elleni perében a törvényszék ugy itélt, hogy a község köteles egy, Simon telkén lévő, utczai lámpást eltávolittatni. M

mondva, hogy az utóbbi időben oda érkezett csapatok csizmái olyan rosszak voltak, hogy vizsgálatot kellett elrendelni. Azt találták, hogy a czipők a szerződés ellenére gépen készültek. A bőr papirosvékonyságu, rossz anyag, s hogy fel ne tünjék, a szállító szuroknemű anyaggal vonta be. Az ilyen csizmában persze hosszabb ideig nem igen lehet gyalogolni.

— **A párisi hármas gyilkosság**. Tegnap esti táviratunk ama jelentését, hogy de Montille gyilkosát Marseilleben elfogták, ujabb táviratok valószinüvé teszik. Az elfogott ember Pranzininak nevezi magát s azt állitja, hogy szombaton elolvasva a bünténypőll hirt adó lapokat, megijedt, hogy őt fogják gyanusitani s azért menekült Párisból. A ma érkezett párisi lapok a gyilkos által elvihetett értékek összeállitásával foglalkoznak; a *Figaro* egész listáját állitja össze az elrablott értéktárgyaknak, a későbbi keletü *Temps* azonban azt mondja, hogy minden enemü jelentés alaptalan, amennyiben az értéktárgyak még összeirva nincsenek s bizton nem lehet megállapitani, hogy a gyilkos mit vihetett el. De Montille temetésének költségeit volt főprotektora, egy nagykereskedő, viseli.

— **Gyilkosság**. Kovásznáról irják: Krammer Károly régóta ellenséges viszonyban állott egy Csoma József nevü napszámossal. A mult hóban Csoma, egy este nagy fejszével rátámadt Krammerre, a mikor ez a korcsmából hazament. Leteritette egy fejszeütéssel s mikor látta, hogy még mozog, még két sulyos ütést mért áldozatára. Aztán eltávozott, abban a hitben, hogy Krammer meghalt. De csalódott, mert az áldozat még pár napig életben maradt, bár vallani mit se tudott. Eleinte senki sem gyanakodott Csomára, míg aztán a véletlen ki nem deritette, hogy ő a gyilkos. A kovásznai csendőrörmester ugyanis egy napon egy törvényszéki irnokkal sétálgatva, a piaczon találkozott Csomával. Ez azt hitte, hogy őt keresik s remegve, vissza-visszanézve, elmenekült előlük. Ez persze rögtön gyanut ébresztett. Az őrmester még az nap este lesbe állott a Csoma ablakai alá egy csendőrrel, s meghallotta a mint Csoma ittas fővel vallomást tett a feleségének. Erre aztán a csendőrök azonnal elfogták a gyilkost.

— **A biróság zálogban**. Furcsa dolog történt az ungmegyei Hlubokán. Birót választottak. Ősi szokás szerint az uj birónak kötelessége lett volna választóit megvendégelni. Hanem a hlubokai Themis uj papja, isten tudja miért, nem akart áldomást fizetni, akárhogy állitották is választói, hogy: «Borban az igazság!» A biró ezt sehogysem akarta belátni s a választók bosszankodva, száraz torokkal voltak kénytelenek hazamenni. De a dolog nem maradt annyiban. Este néhány ember elment a biró házához, leszedték a biró lakását jelző táblát, azután bevették magukat a korcsmába s mikor a csapláros a mulatozás jogi következményeit kezdte fejtegetni, fizetés helyett ott hagyták zálognak a biró-táblát. Akadt azonban az ivók közt egy becsületes hazafi, a ki megrestelte a dolgot és kiváltotta a táblát a korcsmárostól, azt gondolva, hogy a biró majd csak megtériti neki azt a két forintot, a mit Mózsinak fizetett. Hanem nagyon csalatkozott, mert a biró nemcsak hogy mit sem akart tudni a két forintról, de még jelentést is tett a főszolgabirónak, a ki ráparancsolt a buzgó emberre, hogy a hivatalos táblát azonnal adja ki, mert különben baj lesz. A jó hlubokaiak pedig most azon törik a fejüket, hogy ki tartozik hát a két forintot megfizetni?

— **Halál a vasuti kocsiban**. Kellemetlen utjok volt vasárnap a szegedi omnibuszvonattal Budapestre utazóknak. Monor és Üllő állomások között egyik harmadosztályu kocsiban egy fiatal ember hirtelen összerogyott s alig pár perczenyi vivódás után meghalt. A holttestet az üllői állomáson letették s itt rögtön értesitették a szolgabirót. A vizsgálat kideritette, hogy az ismeretlen halott Hudetin János 20 éves czipészsegéd, ki a szegedi kórházban volt több ideig gyógykezelés alatt. Halálának oka tüdőszélhüdés.

— **A marseillesi botrány**. A kommün évfordulója czimén közöltük tegnap azt a botrányos esetet, hogy a nevezett évfordulón, márcz. 18-án a marseillesi községtanács, husz szóval hét ellen elhatározta, hogy a kommün tiszteletére az napi ülését felfüggeszti. Ez esetről a Petit Marseillais ezt irja: A szavazás alkalmával, mikor Cadenat tanácsost szólitották, igy kiáltott fel: Igen, éljenek a kommünardok. Egy másik tanácsos a kommünt éltette. Chrétien tanácsos pedig azt kiáltotta: Reméljük, hogy a kommün még visszajő. Mint egy tegnapi táviratunk jelentette a franczia kormány igen erélyesen járt el az ügyben s a községtanácsot felfüggesztette.

— **Haroz egy rablóvezérrel**. Zimonyból irják: Savkovics Luka golubincei, szerémmegyei lakos meggyilkolása óta a magyar, horvát és szerb rendőrség tudomással birt egy messze elágazó rablóbanda működéséről, mely Bács-Bodrogmegyében, Szlavoniában és Szerbiában egyaránt zaklatta a békés polgárságot. A rablóbanda letartóztatott tagjainak vallomásából kiderült, hogy a banda feje valami *Kotur*, ki azonban elég ügyes volt a rendőrség figyelő szemeit kikerülni, s noha többször volt már a rendőrség keze közt, mindannyiszor sikerült neki onnan kisiklania. Midőn társait elfogták, a zimonyi törvényszékhez levelet irt, melyben kijelenti, hogy ő (Kotur) és Tasicsiu gyilkolták meg Savkovicsot Golubinczén s hogy ők a keresett rablóbandának a fejei. A többi letartóztatottak ártatlanok. E levélnek természetesen nem adtak hitelt, mert tudvalevő volt, hogy Savkovics meggyilkolását több mint két ember hajtotta végre. Kotur irt a törvényszéki elnöknek is, kijelentve, hogy őt a rendőrök el nem foghatják. Márcz. 18-án Kotur Uj-Karlóczára ment egy ottani borbélyhoz, Maximovics István korcsmárosnak a vejéhez. Pálinkát és bort hozatott s a korcsmáros fiait hivta, hogy igyanak vele, de nem engedte meg, hogy távozzanak, ellenkező esetben lelövéssel fenyegetve őket. Végre kérdezte Maximovicstól, melyik fiát szereti legjobban a három közül? Azért 1000 forint váltságdijt kivánt, mit ha nem fizet meg, a fiut magával viszi a hegyek közé s ott megöli. A korcsmáros és fiai fegyvert ragadtak, hogy a rabló ellen védekezzenek s Kotur látva az erélyes föllépést, azt mondta, hogy csak tréfált. E közben a községi jegyző is a korcsmába tévedt, neki is innia kellett a többiekkel, de csakhamar sikerült eltávoznia s értesitette a csendőrököt. Midőn a két csendőr a korcsmába lépett, Kotur pisztolyával akarta védeni magát, egyik csendőr azonban megakadályozta ebben. Heves dulakodás fejlődött ki erre késsel, karddal, bajonettel, mi közben a csendőrvezető és Kotur több oly sulyos sebet kapott, hogy azonnal nem is lehetett őket elszállitani. A rablót a mitroviczi törvényszékhez kisérik.

Rövid hirek. *Letenyén* e hó 18-án reggel 5 és fél órakor gyenge földrengés volt, mely szerencsére nagyobb kárt nem tett. — ***Kolozsvárt*** Messel Ferencz bécsi kereskedő ügynök tegnap este hirtelen meghalt a vasuti kocsiban. — ***Londonban*** a Harringay-park közelében hétfőn reggel vasuti szerencsétlenség történt. Egy, jobbára munkásokat szállitó vonat beleütközött egy lokomotivba. Három kocsi összetört s 16 ember sulyosan megsérült. — ***Divacca és Felső-Lesece*** közt mint Triesztből távirják, a nagy havazások következtében egy tehervonatnak 40 kocsija kisiklott. — ***Szegeden*** a mult éjjel betörtek Krausz és Popper divat-áru kereskedésébe; az egyik tettes meg is került már, Pap Andrásnak, az «Európa» fogadó udvarosának személyében. — ***Aradon*** ritka keresztelő volt most vasárnap; egy négy éves kis lányt, kit oláhok közt hányódott székely szülei nem tudtak eddig az egyház közösségébe fölvétetni, kereszteltek meg az ev. ref. templomban.

— **Öngyilkosság a Rókus-kórházban**. Ugy látszik, hogy nem mulhatik el hónap a nélkül, hogy a Rókus-kórház egy-egy betege legalább is öngyilkossági kisérlettel ne illusztrálná azokat a botrányos viszonyokat, melyek rend, felügyelet és ellenőrzés dolgában ez intézetben uralkodnak. *Németh* János, csákvári születésü 33 éves földmüvest, a kinek mind a két lába elfagyott, csak a minap hozták fel a kórházba gyógykezelés végett, de a szerencsétlen ember olyan kinokat állt ki, hogy nem tudta bevárni a gyógyitás eredményét, s ma délután hat óra tájban a kórház egyik első emeleti ablakából kiugrott a népszinház felé néző térre. A kővezetre zuhantában erős zuzódásokat szenvedett, s eszméletlen állapotban szállitották vissza a kórházba, a hol még mostanáig sem tért magához. A kórház igazgatói — ugy látszik — meg vannak arról győződve, hogy egy emberélet sokkal kevesebbet ér, mintsem hogy hasonló esetek megakadályozása czéljából érdemes volna az ablakokat vasrácsczal ellátni.

= **Betörések**. Az elmult éjjel a fővárosi betörők három különböző helyén hagyták ott működésük nyomát. Néhány «ismeretlen tettes» a stáczió-utczai népkonyha kapuját nyitotta ki álkulcscsal, s egyéb ingóság hiányában a fali perzselyt lopták el pár forintnyi tartalmával. A Karpfenstein-utcza 10. sz. házban *Hacker* Náthán szatócsüzletét törték fel s ott az élelmiszereket és a kézpénzt szedték össze. A bodzafa-utcza 18. sz. a. pedig *Szabó* Katalin mosókonyháját törték fel az «ismeretlen»-ek s az összes ott száradó ruhanemüt, elemelték.

= **Halál a fürdőben**. Egyik budai fürdő közös medenczéjében ma délelőtt egy középkoru ismeretlen férfit epileptikus rohamok leptek meg, melyeknek következtében az a viz alá merült. A fürdőbe épen e pillanatban két fiatal ember lépett be, a kik azonban az esetet nem vették észre. Az egyik belépett a medenczébe, s a viz alatt még vonagló egyén göresösen megragadta a fiatal ember lábát. Ez rémülten kezdett segélyért kiabálni, mire az elősiető szolgák kiszabaditották vesztelmes helyzetéből, s a vizet a medenczéből rögtön lecsapolták. Mikor a viz lefolyt, az ismeretlen embert holtan találták a medencze fenekén. Beszállitották a Rókus-kórház halottas-kamrájába.

= **Tüzesetek**. A rendőri eseményekben gazdag tegnapi nap tüzesetekben sem maradt hátra. Az éj folyamán a fővárosban *három* helyen akadt dolguk a tűzoltóknak. Estefelé a Döbrentey-utcza 51. számu ház egyik lakásának mennyezete fogott tüzet, melyet csakhamar eloltottak. Ejfél után az üllői-út végén a vámon tul egy szalmafödelü kunyhó gyulladt ki, 2 óra tájban pedig *Telts* Róbertnek a dohány-utcza 81. sz. a. épülő kétemeletes házának épitési állványai fogtak tüzet, a rajtok elhelyezett szárító kályhától. A tüzoltók mind a három esetben gyorsan elejét vették minden nagyobb bajnak.

= **Ló-árverés**. Csütörtök és pénteken, e hó 24. és 25-én (9—12-ig és 2—5 óráig) a torony-udvarban (üllői ut 42.) a legutóbbi árverésről megmaradt lovak elárveréztetnek.

A czár elleni merénylet.

Pétervárról irják e hó 18-dikáról: A mérvadó körök ugy látszik nem akarnak feltűnést kelteni azzal a legujabb jelenséggel, mely bizonyságát adja annak, hogy a forradalmi párt még él és a dolognak olyan szinezetet iparkodnak adni, mintha egy régi járványnak sporadikusan fellépő eseteiről volna szó. Mennyire jogosult ez az iparkodás, azt senki sem tudja és érzi jobban, mint az administrácció maga, mely évek óta egész erejéből azon van, hogy meggátolja a nihilista elemek összpontosulását.

A hirek, melyek a charkovi akadémián történt elfogatásokról szólnak, nem épen alkalmasak arra, hogy megerősitsék hitükben azokat, a kik a dolgot optimisztikusan fogják fel. Minthogy azonkivül még azt is beszélik, hogy a főiskolákba a tanulókat nem veszik fel ezentul oly könnyen, mint eddig, annál kevésbbé lehet az utolsó merényletet régibb járvány sporadikus esetének tekinteni. Hogy az egyetemeket teszik felelőssé azért, a miért a nihilizmus elszórt magvai felburjánzanak, az érthető. Valakinek csak meg kell szenvedni érte. De ha mérvadó körök is osztják az orosz sajtónak azt a nézetét, hogy külföldi ellenség adta meg a gyilkolni akaró kéznek az irányt és ha azt hiszik, hogy Ausztrta-Magyarországnak és Németországnak a bolgár kérdésben tanusított magatartása meg az utolsó merénylet közt összefüggés van, akkor ez annak jele, hogy a nemzeti köröknek politikai kérdésekben való fogalom összezavarása legmagasabb fokát érte el.

Katkov néhány nap előtt azt mondta a ruszcsuki kivégzésre, hogy azok Németország müvei: ma néhány orosz lap annyira megy, hogy a külföldet, főképen pedig Ausztria-Magyarországot és Németországot teszi felelőssé a czár ellen elkövetett merényletért. Felvetik azt a kérdést, hogy a revolucionáriusok honnan veszik az eszközöket és azzal felelnek, hogy: «A külföld adja meg nekik a módot.» Felvetik azt a kérdést, hogy a jelenlegi politikai viszonyok közt kinek lehet haszna az ilyen merényletből és azzal felelnek, hogy: «A külföldnek.»

A *Novoje Vremja* különösen éles hangon beszél a bécsi lapok czikkeiről. «Az osztrák lapok farizeusszerü, kétértelmü nyilatkozatai következtében — irja a nevezett lap — önkéntelenül is felmerül az a kérdés: Tulajdonképen mi izgat fel benneteket annyira? Hiszen ti vagytok azok, a kik az Oroszország ellen rántott kardokat élesre fenitek és végre is nincs még megállapitva, hogy honnan származnak a dynamittal és strichninnel töltött bombák. Egy félhivatalos bécsi hang az európai konzervativ elemek szolidaritásáról, az anarkhia által veszélyeztetett államok egymás közti kötelékeinek megszilárditásáról beszél. Köszönjük. Mert hiszen Oroszország mindig azon volt, hogy a rend fenntartassék, hiszen mindig a törvény, jog, igazság érdekében emelte fel szavát. E tradicció kedvéért Oroszország leigázott népeket szabaditott fel, az emberszeretet, az igazság kedvéért pedig nem egyszer ontotta a csatamezőn vérét. Es ilyenkor nem voltak önző czéljai. Elmondhatják ezt szomszédaink is magukról? Nem árultak-e el gyakran bennünket, nem használták-e fel számtalanszor lovagias nyiltságunkat önző czéljaikra és végül nem találnak-e menedékhelyet az agitátorok, a gyilkosok abban az Európában, mely ma sajnálkozik felettünk? Az ég Oroszországnak elég erőt adott. Meg tudjuk óvni érdekeinket szomszédaink segitsége és támogatása nélkül is. Ha Európa konzervativ elemei csakugyan olyan erősek, hogy érvényre tudják juttatni hangjukat a vélemények általános chaosában, akkor Oroszország csak örvendeni fog. Hanem nagyon kétséges, létezik-e jelenleg ilyen konzervativizmus. Az egész bolgár kérdés ellene szól. Egy hét előtt egy szó elegendő lett volna a bolgár nép megmentésére. A konzervativ elemek pedig a helyett, hogy kimondták volna e szót, megnehezitették Oroszország állását... Nem, a sajnálkozást, melyet Európa az oroszországi események miatt mutat, senkisem tekintheti őszintének...»

A tények elferditésében tovább menni nem lehet. Ugy látszik, a *Novoje Vremjá*-nak sejtelme sincs arról, hogy a pétervári rendőrséget Bécsből figyelmeztették arra, hogy valami készülőben van. Az administrácció figyelmét nem kerülte el, hogy a revolucionáriusok közt élénkebb a mozgalom; de büntett előkészületeinek nyomát se vették észre.

A főhadiszállást, a hol a merényletet tervezték, eddig nem fedezték fel. A külföldről adott intések meghiusitották a merényletet, melyet se a rendőrség, se a közönség nem tartott lehetőnek Ezzel szemben fel lehetne ugyan emliteni a katonai növendékek összeesküvését. De kideritették, hogy a növendékek nem álltak összeköttetésben a forradalmi párttal. Az elfogatásokra az adott okot, hogy az iskolákban forradalmi röpiratokat találtak s csak később sült ki, hogy az elhamarkodott elfogatások jogtalanok.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **Opera**. Wagner Tannhäuser-jét régen hallottuk már. Nem tartozik azok közé az operák közé, a melyeket nálunk szeretnek előadni. Először is nem olasz, azután nem régi s végre Wagner irta, a kivel a jelenlegi regime nem rokonszenvez. Schroeder Hanfstängel a. a mai est vendége azonban nyugot-európai müvésznő, ki modern repertoirehoz szokott s ki szereti s a mi több, tudja is énekelni Wagnert, s igy nem maradt más hátra, mint elővenni a sutból Tannhäusert s előadni. S lám, csodák-csodája a nézőtér jóformán — megtelt közönséggel. A vendégművésznő minden tekintetben megérdemli ezt az érdeklődést. Ha nincs is annyi hangja, mint a mennyihez mi eddig hozzá voltunk szokva, van azért olyan kaliberü művésznő, a milyenekhez mi eddig nem voltunk hozzászokva. Erzsébetet kevesen énekelték nálunk ugy mint ő, különösen, ami az előadás intelligencziáját s a felfogás nemességét illeti. Játéka a második felvonás végső jelenetében ép olyan pompás volt, mint a minő szépen a III. felv. imáját énekelte. Minden elénekelt frázison s minden mozdulatán meglátszik a gondolkozó finom izlésü művésznő, ki a szövegiró s a zeneszerző intencizióit egyforma hivatottsággal interpretálja. A közönség sok tetszéssel kisérte szereplését. Tannhausert Perotti adta magyarul, Wolframo-t Bignio, az őrgrófot Ney énekelték, ugy ahogyon azt már sokszor hallottuk tőlük. —*ts*.

— **Aj népszinházban** holnapután, csütörtökön a «Királyfogás» Csiky G. és Konti J. operetteje kerül szinre a szerzők jutalmazására. Rátkay László uj népszinművéből, a «Bársony uram»-ból pénteken délelőtt 10 órakor tartják meg a főpróbát. Az ünnepre való tekintettel, a népszinház pénztára már holnap elfogadja az előjegyzéseket.

— **Feleki Miklós**, a nemzeti szinház veterán müvésze, ez év áprilisban üli szinészkedésének 50 éves jubileumát. A magyar szinészet meg fogja ünnepelni ezt a ritka alkalmat s ki fogja fejezni rokonszenvét és nagyrabecsülését az érdemekben gazdag jubiláns iránt. Megemlitjük ebből az alkalomból azt, hogy Feleky 19 éves korában lépett először szinpadra Csikszeredán, a hol Kisfaludy Ilka vagy Nándorfehérvár bevétele czimü drámájában Alexis szerepét játszotta.

— **Fái Szerena** a nemzeti szinház kedvelt müvésznője a mult héten Békés-Gyulán vendégszerepelt nagy sikerrel. Háromszor lépett fel, mindannyiszor zsufolt ház előtt.

— **A német szinházban** ma este Haverland Anna kisasszony folytatta vendégszereplését s ez alkalommal az eddigiektől teljesen elütő jellegü szerepben. Ma este ugyanis Sardou Fernande-jában játszotta Klotilde szerepét. Összes eddigi szerepei közül, melyeket tőle láttunk, ebben aratta legszebb sikerét. Annyi erő s a mellett annyi finomság és müvészet volt mai játékában, a minőt ritkán tapasztaltunk s mely a kisasszonyt valóban az elsőrangu müvésznők közé emeli. Abban a jelenetben, mikor hütlen kedvesét vallomásra birja, a közönség nyilt jelenetben megtapsolta. A többi szereplők közül csak Dienstl kisasszonyt emelhetjük ki, a ki a féltékeny Georgette szerepében igen ügyesen játszott. A többi kárára volt az ensemblenak.

— **A Heckmann négyest Esztergomban kiköhökték**. A müvész-társulat a fővárosból egyenesen Esztergomba rándult, hogy az ottani közönségnek is bemutassa müvészetét. Az esztergomiak tudvalevőleg nagy kedvelői a zenének, s igy rendkivül nagyszámu közönség gyült össze a Fürdő-vendéglő nagy termében. A müsor Volkmann F-moll, Mozart C-dur, s Beethoven F-moll vonós-négyeseiből állott. Az intelligens közönség a bejelentett müsort nagy élvezettel hallgatta, mikor azonban Heckmann-éknak az a szerencsétlen ideájok támadt, hogy eljátszák ráadásul Hayden Gott erhalte változatait, a terem egyik részében tüntető köhögések hallatszottak. A müvészek nem tudták mire vélni a dolgot, de azért végig játszották a számot. Ez még nem történt meg velök, mert formálisan *kiköhögték* őket. A nem tetszés nyilvánitás ily udvarias módjának feltalálása kétségkivül Esztergom városát illeti meg.

— **Hangversenyek**. A már két izben elhalasztott *Reichmann*-féle hangverseny holnap szerdán, este 7½ órakor biztosan meg fog tartatni a vigadó kisterében *Kelen* Ida k. a. közreműködésével. — A *Hubay-Popper*-féle vonósnégyes társulat ötödik kamaraestélye márczius hó 29-én kedden tartatik meg *Spies* Hermin dalénekesnő és *Rhayll* Antal zongoraművész közreműködése mellett. *Hubay* Jenő tanár ma reggel visszaérkezett Párisból. Az ötödik kamaraestély bérletben tartatik s a bérlőket külön is figyelmeztetik, hogy ez estély, mely eredetileg márczius hó 30-ára volt hirdetve, egy nappal előbbre, 29-ére tétetett át.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A kerületi előljáróságok szervezése**. A tanács mai ülésén folytatta a kerületi előljáróságok szervezésére vonatkozó javaslat tárgyalását. Márkus József főjegyző terjesztette elő a községi biróságokra vonatkozó javaslatát, mely szerint a kisebb polgári peres ügyek ellátására a budai oldalon egy, a pestin pedig két hivatal és pedig egy a IV., V. és VI. kerületekre, egy pedig a VII., VIII., IX. és X. kerületekre volna felállitandó; a községi birói teendőket az e czélra kirendelt jegyzők látnák el, kiknek segédkezéseül egy-egy tollnok, irnok, kézbesitő és szolga volna kirendelve. A költségtöbblet mintegy 5000 frt lenne. A tanács a javaslatot elfogadta és a szervezés részletes tárgyalásába bocsátkozott, melyhez csekély módositással hozzájárult. A tárgyalást a jövő ülésen folytatják.

— **Az uj köztemetőt vasut** márcz. 28-ára kitüzött közigazgatási bejárására a tanács Lung György tanácsnokot, Lechner Lajos középitési igazgatót, Toldy József főügyészt, a VIII-ik és X. kerület előljáróit s Preuszner József, Kauser János és Baumann József biz. tagokat küldte ki.

— **A fővárosi egylet** mai értekezletén szóba került a tatai viz bevezetésének kérdése. Br. Lipthay Béla intézett kérdést az elnöklő Kamermayer polgármesterhez az iránt, hogy megkezdődnek-e a tárgyalások a tatai viznek a fővárosi végleges vizmü alapjaul vétele iránt. Kamermayer azt felelte, hogy neki is beküldték az akadémiai felolvasásokat s ő megbizta Kun tanácsost, közölje azokat Lechner főmérnökkel, kinél a tatai viz tárgyalási iratai most véleményadás végett vannak, hogy véleményénél ezen értekezéseket is vegye tekintetbe. A tárgyhoz hozzászólt ezután Medrey Zsigmond, a ki azt ohajtotta tudni, hogy miként képzelhető a viz átvezetése a Dunán a költségek megkétszerezése nélkül, midőn a kormány még a budai vizet is alig akarta átvezettetni a Margithidon? Légrády Károly azt hiszi, a szakértők véleményét e kérdésben méltányolni kell. Dr. Krick Arpád, mint orvos, abban a nézetben van, hogy miután a tatai viz sok meszet és magnéziát tartalmaz, nagyon meg kell fontolni, hogy ivásra alkalmaztassék-e. A kemény viz se főzésre, se mosásra nem alkalmas. Attól golyvát is lehet kapni. A tatai vizet általában lehetetlennek tartja a végleges vizmü alapjául venni. Reményi Antal az első angol szakértők véleményére utal, a kik már az első vizvezeték épitése előtt arra utaltak, hogy a főváros a vizkérdésben már megoldott kérdés előtt áll. Nem kell se Tatára menni, se másüvé, még forrásvizeket se kell keresni. A Duna vize, kavicsrétegen megszürve, kitünő. Elnök a kérdés fölött a véleménycserét azzal zárta be, hogy a tatai forrásvizek tanulmányozásra mindenesetre méltók s az ajánlat megérdemli, hogy legalább ne fölületes indokolással utasitassék el. Az értekezlet is megnyugodott ebben s ezután a holnapi fővárosi közgyülés napirendjének tárgyait beszélték meg. Az értekezletet megelőző választmányi ülésről megemlitendő, hogy Reményi az aradmegyei radnai magyar kisdedóvó segélyezését ajánlá a választmány figyelmébe. *Weisz* B. F. ellene volt a segélyezésnek, mert ez az országos kisdedóvó-egyesület feladata. Reményit arra utasitották, hogy inditványát az egyleti közgyülésen tegye meg.

— **A villamos vasut**. A közmunka- és közlekedési miniszterium a tervezett villamos vasut közigazgatási bejárása után a főváros közönségéhez s a vállalkozókhoz intézett rendeletében kijelentette, hogy a pályát, mihelyt az elfoglalandó utczatér használata iránt a vállalkozók és a főváros között a szerződés létrejő, azonnal engedélyezni kész. Ennek következtében a vállalkozó Lindheim-Siemens-Balázs-konzorczium a fővárosi tanácshoz ma ajánlatot nyujtott be. A föltételek, a hosszabb engedélyi időtamra vonatkozó kikötés kivételével, a mit e müépitménynek nevezhető vállalatba fektetendő jelentékeny tőke amortizációja tesz szükségessé, majdnem teljesen megegyeznek ama feltételekkel, melyek a Podmaniczky-utczai és a stáczió-utczai vonalakra vonatkozó szerződésekben megállapittatak, s a melyekhez a város bizottsága már hozzá is járult.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **Az iparos körben** márcz. 24-én Ney Ferencz tart felolvasást Nehány monolog czimmel. A felolvasás esti fél nyolcz órakor kezdődik.

— **A valláserkölcsi felolvasások** 5-ik estéje csütörtökön, e hó 24-én, lesz az evangelikus főgimnázium disztermében. Ez alkalommal *György Endre* orsz. képviselő tart felolvasást a Balkán-félsziget vallás-erkölcsi viszonyairól. Kezdete 6 órakor.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Hay Bernát**, a hirhedt uzsorás fölött, ma itélt a kir. tábla IV. büntető tanácsa. A budapesti kir. törvényszék Hay Bernátot tudvalevőleg az 1883. évi 25. t.-cz. 1. §-ában körülirt, s ugyane paragrafus szerint minősülő uzsora vétségében, továbbá a btk. 401. pontjába ütköző s 403. szerint büntetendő magán-okirathamisitás büntettében mondta ki vétkesnek, s ezért 8 havi börtönre, 1000 frt pénzbüntetésre és 2 évi hivatalvesztésre itélte. A királyi tábla büntető tanácsa ezt az itéletet megváltoztatta, s Hay Bernátot az 1883. évi 25. t.-cz. 1. §-ában körülirt, de 2. §-a szerint minősülő uzsora vétségében mondván ki vétkesnek, *1½ évi fogházra, 3000 frt pénzbüntetésre és 3 évi hivatalvesztésre itélre*. A magán-okirathamisitás vádja alól azonban fölmentette.

— **Négyes házasság** miatt helyezte vád alá a budapesti törvényszék Dózsai Péter állásától fölfüggesztett postai altisztet. A végtárgyalást ez ügyben már kitüzték, de a bizonyító anyag hiányossága több rendbeli pótlást tett szükségessé. Dózsait negyedik felesége jelentette föl, még pedig akkor, a midőn a vádlott őt mellőzve, egy ismeretlenül maradt ötödik nőt vett magához. A megejtett vizsgálat adatai szerint Dózsai Péter 1855-ben törvényes házasságra lépett *Szabadkán* Petrás Rózával. E házassági kötelék daczára — a mennyiben a nevezett nő még jelenleg is él — 1872-ben *Kecskeméten* házasságra lépett Dudás Nagy Eszterrel, a ki három év mulva meghalt. 1883-ban Dózsa *Budapesten* lépett ismét örök frigyre May Judittal. A házassági engedélyt ugy sikerült kieszközölnie, hogy — életben levő első nejéről semmit sem emlitve — második neje halotti bizonyitványát mutatta fel. 1885-ben harmadik neje is elhalálozván, a vádlott negyedizben lépett házasságra *Budapesten* Kinál Máriával, a ki aztán nyomára jutván a dolognak, följelentést tett őt elhagyott és egy ötödik nővel vadházasságban élő férje ellen. A vádlott azzal védekezik, hogy ő katonaskodása alatt ugy értesült, hogy első neje meghalt és ő e hirnek hitelt adott. Ügyében nemsokára meghozza a törvényszék az itéletet.

— **Gyermekgyilkos anya**. *Lendvai* Mari 17 éves hajadon cseléd ez évi február havában egy csecsemőnek adott életet, melyet — hogy szégyenét háziasszonya előtt elrejtse — ugy igyekezett elhallgattatni, hogy teletömte száját itatós papirral, később pedig késsel három harántvágást ejtett a gyermek nyakán, a mely ennek következtében elvérzett. A budapesti törvényszék ma a vádlott leányt gyermekölés miatt *3 évi börtönre* itélte s a vádlott az itéletben megnyugodott.

— **A hány biróság, annyi felfogás**. A kir. kuria IV. büntetőtanácsa érdekes ügyben hozott ma délelőtt határozatot. A Dózsa Dániel referens biró által előadott tényállás szerint Oroszfalun Papp Simeon rosszul bánt a feleségével, a ki őt ezért el akarta hagyni; minek verekedés lett a vége. Papp baltát ragadott s asszonyt ugy megsértette, hogy pár nap mulva meghalt. A szatmárnémeti törvényszék Papp Simeont a gyilkosság vádja alól *felmentette*. A kir. tábla ellenben bünösnek mondta kit a btk. 306. §-ba ütköző halált okozott sulyos testi sértés büntettében s ezért *három évi börtönre* itélte. A kuria megváltoztatta a tábla itéletét és Pappot szándékos emberölés miatt *nyolcz évi fegyházra* itélte.

— **Elvetemült tanuló**. A beregszászi kir. törvényszék *Capocsák* Sándor képezdei tanulót, a ki a mult év nyarán Leszo czimborájával tolvajlást követett el s mikor a pénzen osztozkodnának, czinkosára rálőtt, 10 évi fegyházra itélte.

— **Az oroszlání lázadás**. Emlitettük, hogy Oroszlán komárommegyei község magyarajku lakossága fölázadt a helység jegyzője, papja és tanitója ellen. A lázadási ügyben a komáromi törvényszék a napokban megindította a vizsgálatot s eddig mintegy nyolczvan embert helyezett vád alá.

A bécsi anarkisták pöre.

— Az *Egyetértés* tudósitójának távirata. —

Bécs, márcz. 22.

A ma délelőtt folytatott tárgyalás époly kevéssé volt gazdag meglepő leleplezésekben vagy érdekes jelenetekben, mint a tegnapi. A vádlottak tegnap megkezdett védekezési taktikájukat követték ma is.

Ma folytatták az anarkisták lopási és rablási ügyében a bizonyitási eljárást. A tegnapi csoportból mára Schustaczek, Höfermeier és Schwechla maradtak. Friedmann és Hospodsky czéllájukban maradtak, mert az ő kihallgatásukat befejezték. Helyüket Buelacher István, a merész rablási terv alkotója, továbbá Wawrunek és Kaspari foglalta el. Ezek Höfermeierrel, Zoppothtal és Rischawival tolvajbandát szerveztek.

A tárgyalás kilencz óra után dr. *Eppinger* védőügyvéd fölszólalásával kezdődött, a ki Kraus báró rendőrfőnöknek Breitenfeld, Stehling és Frankl rendőri hivatalnokoknak és Freund rendőrbiztosnak megidézését kérte, mint a kik a vádlottak ellen a vizsgálatot vezették. Az *elnök* a törvényszéknek e tárgy-ban hozandó határozatát későbbre helyezi kilátásba.

Buelacher az ellene emelt rablás vádja tárgyában kikérdezve, azt válaszolja, hogy ő ép oly mérvben ártatlan, a mily mérvben a vádhatározat terheli. Elmondja, hogy Schustaczek és később Schwechla biztatták őt, hogy chloroform-merénylettel rablást kiséreljenek meg. Ő nem akart részt venni abban, de visszautasitani sem akarta, hogy társainak gyanura ne adjon okot. Pénzügyi helyzete rosszabbra fordult s családja miatt aggódott, mert keresete nem volt. Gyermekeinek már kenyeret sem tudott adni; már beállott nála végszükség, hogy a rendőrségnek lett volna kénytelen szolgálatokat tenni. Ezt azonban nem tette, hanem elfogadta társainak a choroform-merényletre vonatkozó javaslatát. Buelacher társait vádolja, sőt egy felsőbb rangu közhivatalnokot is, a ki őt szánalomból segitette, azzal vádolt, hogy ő figyelmeztette őt Linke bankárra; magát a legártatlanabb embernek mondja. Ő olyan chloroformot gyártott, a mely a legkisebb kárt sem okozhatott volna. A szocializmus iránti rokonszenv benne dr. Rosengarten krakói ügyvédnek az ottani szocialista pörben mondott védőbeszédének az olvasására ébredt föl.

Az *elnök* emlékezteti vádlottat, hogy ő tőröket és bombákat is csinált. — A *vádlott* az utóbbit tagadja, azt azonban megengedi, hogy azt a félig kész tőrt, a mely a bünjelek közt van, ő csinálta. — Az *elnök* további kérdéseire elmondja *Buelacher*, hogy neki Höfermeier és Schwechla 40 frtot adott chloform készitése czéljából. Az utmutatást a «vegytan csodái» czimü könyvből nyerte.

Az *elnök*: Hát kéksav nem volt az ön birtokában? — A *vádlott*: Igen. — Az *elnök*: Ön az uzsorás Linkének a kutyáját akarta megmérgezni? — A *vádlott* hallgat. — Buelacher ezután beismeri, hogy a kutatási parancsot ő készitette. A hivatalos pecsétet Höfermeiertől kapta. A merényletet Linke ellen akkor akarták végrehajtani, a mikor értesültek, hogy egy nő 20,000 frtot fizetett neki.

Schustaczek s az utána kihallgatott *Schwechla* terhelőleg vallanak Buelacherre, mert azzal vádolják, hogy őket rá akarta birni egy a Neubaunál lakó zálogháztulajdonos kirablására. Csak arról volt szó, hogy pénzt keritsenek, de hogy erőszakkal, az nem jött szóba. Később került szőnyegre Linke pénzügyi bankárnak a neve.

Schustaczek azt mondja, hogy ő ismerte Linket, mert neki dolgozott, de nem tanácsolta, hogy Linket kirabolják. — *Az elnök* végül *Schwechla* válaszával konstatálja, hogy Buelacher a chloroform készitéséhez Linke megismerése után fogott.

A tárgyalás további folyamában kikérdezték *Bülachert*, a dr. Kronawetter birodalmi képviselőtől kapott 75 krra vonatkozólag. *Az elnök*: On egy alkalommal, a munkás párt ügyében egy birod. képviselőhöz fordult? — *A vádlott*: Igen, dr. *Kronawetterhez*: — *Az elnök*: Mi birta önt erre? — *A vádlott*: A képviselő akkor egy beszédében Frankl rendőrbiztosról az állitotta, hogy gyakran önkényesen jár el. — *Az elnök*: S ön adatokat közlött dr. Kronaweterrel? — *A vádlott*: Igen, mert kételkedtek az ő állitásában; én tehát bizonyitékokat szolgáltattam neki. — *Az elnök*: Ingyen tette ön ezt? — *A vádlott*: Igen. — *Az elnök*: Nem adott önnek pénzt? — *A vádlott*: En szorult helyzetben voltam s elpanaszoltam neki nyomoruságomat; ő tehát ide adta nekem a mi aprópénze volt. — *Az elnök*: Mennyi volt az? — *A vádlott*: Hetvenöt krajczár.

Ezután kihallgatták *Höfermeier* vádlottat a Linke-ügyre vonatkozólag. Höfermeier megerősiti a vizsgálat során tett vallomásait, azt azonban tagadja, hogy a Linkétől kicsikarni szándékolt pénzt röpiratok készitésére és terjesztésére akarták forditani. — *Az államügyész*: A merénylet végr

egyik szónok dicsőitette az elhunytat, mint irót és mint hazafit. A holttestet *Krakóba* szállitják. Mint Krakóból távirják lapunknak a városi községtanács, mai bizalmas ülésében egyhangulag elhatározta, hogy Kraszevszkynek Kakóban való fényes temetését a város költségén rendezik. Az e végből alakitott bizottság élén a polgármester áll.

A hivat. lap márcz. 22-ki számából.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, *Berecz* Gyula fiumei állami elemi fiu-iskolai igazgató-tanitót jelen állásában végleg megerősitette. A m. kir. igazságügyminiszter, a szombathelyi kir. törvényszék területén fölmerülő törvényszéki orvosi teendők ellátásával: dr. *Alexy* Emil ottani városi főorvost bizta meg. A pénzügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbizott m. kir. miniszterelnök, *Márkus* László végzett bányász-akadémiai hallgatót a selmeczi bányaigazgatósághoz szám-segédtisztté, *Babarczy* Géza számgyakornokot a szegedi jószágigazgatósághoz III. oszt. számtisztté. A soproni m. kir. pénzügyigazgatóság, *Nagy* Rezső számgyakornok-jelöltet dijas gyakornokká nevezte ki.

Ügyvédi kamara. A gyula-fehérvári ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, hogy *Cirlea* Mihály, gyulafehérvári ügyvéd, kir. közjegyzővé történt kinevezetése folytán, a kamara lajstromából kitöröltetett. A marosvásárhelyi ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, miszerint *Nagy* István Marosvásárhelyről Szent-Gerliczére, *Nagy* Dénes Nyárád-Szeredából Erdő-Szent-Györgyre, a kamara területén belől, tették át ügyvédi székhelyüket; dr. *Lárionessi* Elek ügyvéd, Naszód székhelylyel, a kamara lajstromába felvétetett; ellenben *Nagy* Miklós, Beszterczéről Budapestre, *Molnár* József, Csik-Szeredából Kolozsvárra, *Késmárki* Elek Beszterczéről Tekébe, a kolozsvári ügyvédi kamara területére helyezvén át székhelyét, *Dosa* Lajos marosvásárhelyi ügyvéd pedig önkéntes lemondás folytán, a kamara lajstromából kitöröltettek.

TÁVIRATOK.

Zágráb, márcz. 22. *Tartománygyülés.* A képviselői mandatumnak öt évre való kiterjesztéséről szóló törvényjavaslat folytatólagos tárgyalásánál a kormány javaslata mellett Miskatovics, Khuen-Héderváry gr. bán és Josipovits Imre; Derencsin elleninditványa mellett Ivandya és Berutta szóltak. Az ellenzék részéről Mazzura és Grzanic az öt évi mandatum ellen szóltak. Erre az elnök a ház helyeslése közt azzal zárta be az ülést, hogy a zárbeszédek a csütörtöki ülésen tartassanak meg, mig a mai napirendnek be nem fejezett része a holnapi ülésben intéztessék el. (O. E.)

Bécs, márcz. 22. A *képviselőház* ülése. *Prazak* igazságügyminiszter *Tausché*-nek az élelmi szerek meghamisitása tárgyában benyujtott interpellációjára válaszolván, kijelenti, hogy a kormány által előkészitett törvényjavaslat intézkedéseket foglal magában, melyek oly vizsgáló intézetek mielőbbi felállitására irányulnak, melyek a felsőbb tanintézetek egészségügyi és vegytani osztályaival fognak kapcsolatba hozatni. Erre vonatkozólag a kereskedelmi és iparkamarák véleményének meghallgatása is kivánatosnak mutatkozott. Ezután folytatták a munkásoknak betegség esetére való biztositásáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. A 46. §. (mely a kerületi betegsegélyző pénztárakban való tagságról szól) a bizottság szövegezése szerint fogadtatott el. E szakasznál *Kaizl* azt az inditványt tette, hogy az üzleti pénztárból való kilépés a kerületi pénztáraknál biztositott munkásoknak is engedtessék meg. *Steinbach* udvari tanácsos az inditvány ellen nyilatkozik, mert a szakaszban kifejezett versengésnek, mely szerint az egyleti pénztáraknál biztositottak kiléphetnek az üzleti pénztárakból, csak azért adatott hely, mivel az a tényleges viszonyoknak megfelel. Ez által semmi uj intézkedés nem hozatik létre, csupán a már fennálló fogadtatik el. Kaizl inditványa azonban már uj intézkedést hoz a törvénybe, melyet szóló nem ajánlhat. *Bärnreither* és *Mauthner* szintén Kaizl inditványa ellen nyilatkoznak, mire az elvettetett. A 47. §-nál *Zucker* módositványt terjeszt elő, melyben gondoskodás történik azon esetre, ha az üzleti vállalkozó csődbe jut. *Steinbach* udvari tanácsos kijelenti, hogy a módositványnyal egyetért, mivel az a javaslat megmagyarázását és megjavitását jelenti, a mi igen kivánatos. Erre a §. a módositványnyal elfogadtatott. A 48—51. §§, változatlanul elfogadtatnak. Az 52. és 53. §§-ok, melyek a vasuti és gőzhajózási vállalatoknál fennálló betegsegélyző pénztárak és az államvasuti üzemnél fennálló segélyző pénztárakra vonatkoznak, változatlanul elfogadtattak. *Bärnreither* a bizottság kisebbségének nevében e pénztárak eltörlését inditványozta. *Steinbach* udv. tanácsos helytelennek tartaná e pénztárak eltörlését, mert figyelembe veendő, hogy e pénztárak a rokkantak ellátására is kiterjeszkednek, ami igen lényeges pont és ennélfogva a legnagyobb kimélettel kell eljárni, nehogy ezen pénztárak önállása bármiként megzavartassék. E czél leginkább a megtámadott határozmányok utján érhető el. *Neuwirth* a kisebbség inditványának védelmére kelt, mire az 54—59. §§. változatlanul elfogadtatnak. *Bärnreither* a 60. §. harmadik bekezdésének következőképen való módositását inditványozza: Az egyesületekről szóló 1852. évi t. cz. alapján betegsegélyző pénztárak alapitását és a már meglevők átalakitását az állam csak azon esetben tilhatja el, ha azok alaptervezete és azok okmányaik ugy a törvényes, valamint a kellő biztositási szempontból szükséges kellékeknek nem felelnének meg. *Samaruga* az inditványt pártolván, hangsulyozza, hogy az oly pénztárak alapitása, illetőleg átváltoztatása lehetőleg megkönnyitendő, melyek a munkások kezdeményezése alapján létesülnek. A bizottság többsége által javasolt határozatok ez irányban tulságosan szükkebbüeknek látszanak. Szónok a segélyző pénztárakra vonatkozó törvénynek minél előbb való életbeléptetését óhajtja. A tárgyalás itt megszakittatott. A legközelebbi ülés csütörtökön lesz.

Prága, márcz. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) Az ó cseh lapok azt irják, hogy a Dunajevski pénzügyminisztert a költségvetési bizottságnak az állami vasutak számára szükséges 5 milliós hitelre vonatkozó határozata annyira elkedvetlenitette, *hogy állitólag lemondani készül.*

Berlin, márcz. 22. Parlamenti körökben beszélik, hogy Elszász-Lothringia közigazgatásának ujabb szervezéséről a kormány törvényjavaslatot terjeszt legközelébb a képviselőházhoz.

Berlin, márcz. 22. A «Militär-Wochenblatt» mai száma közli a kinevezéseket az április hó 1-én életbelépő katonai uj formációkhoz.

Berlin, márcz. 22. *Rudolf* trónörökös Vilmos herczeg társaságában katonai kiséretével meglátogatta a népismei muzeumot, hol Bastian tanár az elnökség többi tisztviselőivel fogadta. A trónörökös két óra hosszat volt a muzeumban.

Berlin, márcz. 22. A *Nationalzeitung*-ot értesitik a birodalmi tartományokból, hogy a *Hoffmann* államtitkár kiszemelt utódjáról szóló hirek alaptalanok. Nagyon valószinünek tekinthető, hogy az államtitkári állás egyáltalán betöltetlen marad és hogy a helytartó közvetlenebbül fogja vezetni az ügyeket. A Nationalzeitung-nak más oldalról vett értesülése szerint igen valószinü, hogy a birodalmi gyülés jövőre *nagyobb befolyást fog gyakorolni Elszász-Lotharingia törvényeinek megalkotásában,* sőt hogy e végből Elszász-Lotharingiára nézve megalkotott 1879-iki alkotmánytörvény is ez irányban módosittatni fog.

Róma, márcz. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) A *Popolo Romano* állitása szerint a hivatalos lap még ma este kommünikét közöl a *német-osztrák-magyar-olasz szövetségszerződésről.*

Róma, márcz. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) A szulánnak a pápa levelet irt, melyben megköszönve az ajándékot, a keleti katolikusok kultusz-szabadságát elismeri.

Róma, márcz. 22. A Stefani-ügynökség közli azt a táviratot, a melyet *Robilant* külügyminiszter *Gené* tábornokhoz intézett. A távirat következőleg hangzik: «Márczius 18-ról kelt távirata, mely csak másnap, azaz márcz. 19-én érkezett meg, valamint a Tribuna czimü hirlapnak táviratozott körülményesebb tartalmu hirek a kormánynál s a közvéleménynél egyaránt a legrosszabb hatást keltették. A Ras-Alulahnak tett engedmények, tudniillik a vámhatóság által lefoglalt fegyverek kiszolgáltatása — e fegyvereknek, melyeknek számát mi nem is ismerjük, s az abisszíniai menekültek kiadatása, kiket, mint bizonyosnak mondják, Ras-Alula kivégeztetett, méltóságunkkal össze nem egyeztethetők s érzékeny befolyással vannak a mi összes érdekeinkre. Ön tábornok ur, felhatalmazás és utasitás nélkül cselekedett. Megengedem, hogy mindez ama körülmények hatása alatt történt, melyek — különösen tekintettel az ön lakonikus távirati jelentéseire — előttem ismeretlenek voltak. Azonban azon ösvényen, a melyre lépett, egy perczig sem haladhat tovább. Ras Aluláhnak Savoirouxra vonatkozó megjegyzéseit hagyja a jövőben válasz nélkül. Szoritkozzék arra, hogy őt ne provokálja, mig parancsot nem kap, hogy ezt tegye. Ha azonban alkalom kinálkozik, értesse meg vele, hogy Savoiroux-val ugyan tetszése szerint bánhatik el, de tettének következményeit önmaga fogja viselni. Minket azonban mindez nem fog megakadályozni abban, hogy mindazt megtegyük, mivel méltóságunknak tartozunk és a mit érdekeink megkövetelnek. Ismétlem ön előtt amaz utasitást, hogy Hababs átellenében fekvő Flamfilla partvidéket és annak környékét körülzárolási állapotba helyezze és tudassa, hogy főleg a fegyverek átszállitását megakadályozza.»

Páris, márcz. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A párisi nunczinsi állásra Ferrata brüsszeli nunczius van kiszemelve.

Marseille, márcz. 22. Prantini tagadja, hogy a montaigne-utczai gyilkosságot ő követte volna el, azonban sulyos gyanuokok szólanak ellene. A vizsgálat erélyesen foly.

London, márcz. 22. (Délután 1 óra 38 perczkor.) Az alsóház, miután 23 órán át ülésezett és a közigazgatási költségvetés egy tételét szavazás nélkül elfogadta, az ülést délután 4 óráig felfüggesztette.

London, márcz. 22. Alsóház. *Balfour* kijelenti, hogy a kormány az ir földadótörvény iránt táplált véleményét a háznak mielőbb tudomására fogja juttatni. *Gorst* értesiti a házat, hogy ama feltevés minden alapot nélkülöz, mintha Oroszország az Afghanisztán felé való előnyomulást szándékolná. A Pisinvölgyben 100 mértföldnyi vonalon vasuti szerelvények vannak felhalmozva, s mihelyt a vasut kiterjesztésének terve megállapittatik, erről a háznak, a mennyiben ez az állam érdekeivel nem ellenkezik, jelentést fog tenni. *Hamilton* bejelenti, hogy a királynénak julius 23-án megtartandó uralkodási jubileuma alkalmából Portsmouthban a királyné a hajóraj felett szemlét fog tartani, melyen számos hadihajó, ágyunaszád, partvédnaszád és torpedónaszád fog részt venni. — A flotta hajóraj működése alatt a hadügyi szabályzat érvényben marad.

Konstantinápoly, márcz. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Jól értesült körök Stoilov viszszahivatásában összefüggést találnak a szobranje összeülésének eshetőségével. Miután a tárgyalások kizárólag Szófiában folynak, dr. Vulkovics szintén nemsokára elhagyja a török fővárost. Riza bej jelentéseiben megelégedéssel nyilatkozik a bolgár regensség tagjaival folytatott tárgyalásairól, a melyek ugyan egyáltalán nem haladnak, a miről török körökben a ruszcsuki és szilisztriai események után előre meg voltak győződve. A bolgár kormány figyelmessé tette a portát Nabokov és Konolszky kapitányok ama próbálkozására, hogy fegyveres bandát alakitsanak a török területen s igéretet tett, hogy lefegyverzi őket, hogy lehetőleg Ázsiába internáltassanak.

Pétervár, márcz. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) A «Kijeroljanin» irja: Tartsa meg Bulgária hóhérjait, a kiket minden tekintetben megérdemel. Nem a kalandorok csoportja, hanem a bolgár nép oka az eseményeknek, mert mire támaszkodhatnának a regensek, ha a nép ellenök volna?

Páris, márcz. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) *Ismail* pasa ex-kedive Párisban van. Utazását az alkirályi székbe való visszahelyezéséről támadt hirekkel hozzák kapcsolatba.

Szófia, márcz. 22. A Havas-ügynökség jelentése. Szalonichiból érkező hirek szerint a határvidéki görögök Maczedóniában állitólag *lázadást szitnak.*

Szófia, márcz. 22. (A Havas-ügynökség jelentése.) A Czankoff-pártiak a Riza beynek kilátásba helyezett programmot még nem nyujtották át.

Szófia, márcz. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Bulgária jelenleg *nagy katonai tevékenységet fejt ki.* A veszélyeztetett határokon óv-intézkedése ket tesznek esetleges felkelési kisérletek ellen, azonkivül pedig azokat a helyőrségeket, melyek gyanusak, megbizható csapatokkal váltják fel. Ruszcsukba az utóbbi időben Sumlából lovas-csapatok, Tirnovából pedig gyalog-csapatok és vártüzérek érkeztek. Várnában a tüzérséget szintén megerősitették, a várakat is megerősitik rövid idő mulva. Sőt mint hallatszik, a régensségnek szándéka Tirnovában megfelelő erődités által megerősitett tábort és nagyobb csapatok számára szolgáló központot teremteni.

Szófia, márcz. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *Czankov-pártiak* kijelentették *Riza* bejnek, hogy tárgyalásokba nem bocsátkozhatnak, mert főemberük távol van s a vidéki tagokat nem hivhatja össze; továbbá, mert a sajtó szabadsága föl van függesztve, a párt némely hive még fogságban van s végül, mert a kormánypárt az egyezkedés ellen van.

Raguza, márcz. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) Achmed Ejub pasa egész törzskarával Janinából a maczedon-bolgár határra indul.

Konstantinápoly, márcz. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) Mint a *Neologos* irja, Maczedoniában egy 50,000 főből álló uj hadtestet vonnak össze.

Konstantinápoly, márcz. 22. A szultán tegnap kihallgatáson fogadta Nelidov orosz nagykövetet.

Konstantinápoly, márcz. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Itteni diplomácziai körökben valószinünek tartják, *hogy ujabb török kabinetválság* fog beállni, mivel aktuális kérdésekre vonatkozólag a nagyvezir és a kabinet tagjai közt ujabb időben ismét éles nézeteltérések merültek fel.

Konstantinápoly, márcz. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Muktár pasának az angol-török tárgyalásokra vonatkozó legujabb jelentését a török biztosok még nem kapták meg, jóllehet Muktár pasa annak rövid idő alatt való megküldését igérte. Azt mondják, hogy a jelentés vétele után a török biztosok javasolni fogják H. D. Wolffnak, hogy mindenekelőtt a kiüritési kérdést intézzék el véglegesen, hogy azután a semlegesitésre vonatkozó tárgyalásokhoz foghassanak.

Athén, márcz. 22. Trikupisz a katonai ujjászervezésről szóló több törvényjavaslatot terjesztett elő a képviselőházban, melyek főképen a szolgálati idő meghosszabbitására, a katonatisztek nyugalomba lépéséhez az életkor megállapitására, és a szárazföldi hadsereg és tartalék kereteinek szervezésére vonatkoznak. A pénzügyi intézkedéseket illetőleg a tanácskozást nagy buzgalommal folytatják. *Delijánisz* még mindig gyöngélkedik. A király tegnap fogadta a Dániából érkezett tudományos missziót.

Brüsszel, márcz. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) A hivatalos «Le Journal de Bruxelles» irja, hogy ha a képviselőház a katonai törvényjavaslatot elveti, a miniszteriumnak *le kell mondani.*

Pétervár, márcz. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.(A merényletből kifolyólag az elfogatások tartanak. Tegnap egy hittantanulót és egy rendőrtisztviselőt fogtak el. Utóbbi öngyilkossági kisérletet követett el, de csak könnyü sebet kapott. Vallomásai a bombakészitő telep felfedezésére vezettek.

London, márcz. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) A *Times* Pétervárról következő tudósitást kapott: A Nevszki-prospecten márczius 13-án elfogott tanulók, kiknél robbanó anyagokat találtak: *Grabov, Generalov* és *Ostipenko.* Az utolsó egy kis orosz kozákcsalád tagja. A czár Gresser városi kapitánynak és segédjeinek százezer rubelt ajándékozott.

London, márcz. 22. Az alsóház tegnap este megkezdett ülése ma reggel fél hatkor még folyt. Ekkor a ház a tengerészeti költségvetés egyik tételénél, melynek tárgyalása épen sorrenden volt, a vita befejezését 207 szavazattal 54 ellenében elfogadta.

London, márcz. 22. *As alsóház ülése.* Schmidt sürgősségi inditványt terjeszt be az ir büntető törvény novellát illetőleg s hangsulyozza, hogy a kormány első kötelessége a törvény és rend biztositása. Morley indokolja tegnapi elleninditványát.

Vilmos császár 90-dik születésnapja.

Vilmos császár születésnapját az udvar Budapesten ünnepelte meg. Tervben volt, hogy a király megszakitja budapesti tartózkodását s a német császár tiszteletére rendezendő *nagy udvari ebéd* a bécsi burg termében lesz, de pár nappal ezelőtt ő felsége VII. Henrik reussi herczeget a német birodalom bécsi nagy követét, valamint a nagy követség főtisztviselőit Budapestre hivta meg udvari ebédre s igy a budai várpalotában üritette a király pohárát a német császár egészségére.

Az udvari ebédre a német vendégeken kivül az udvari polgári és katonai méltóságok közül huszonöt vendég volt hivatalos. Az ebéd a várpalota rózsaszin termében volt, hol esti hat órára gyültek össze a meghivottak; ő felsége a király jobbján VII-ik Henrik reuss-herczeg nagykövet, balján gróf Kálnoky Gusztáv külügyi miniszter foglalt helyet. Ott voltak továbbá Monts-Marin gr. német nagykövetségi tanácsos, Tschirschky nagykövetségi titkár és Pückler gr. hadnagy, dr. Bojanowsky titkos követségi tanácsos budapesti német főkonzul, Hohenlohe-Schillingsfürst hg. első főudvarmester, Tisza Kálmán miniszterelnök, Andrássy Gyula gr. b. t. tanácsos altábornagy, Nopcsa br. főudvarmester, Orczy Béla br. ő felsége körüli miniszter, Bedekovich Kálmán horvát miniszter, Pejacsevich gr. lovassági tábornok hadtestparancsnok, l. Graef lovassági tábornok, Trefort Agost közoktatásügyi miniszter, Fejérváry Géza br. honvédelmi és Széchenyi Pál gr. kereskedelmi miniszter, Popp br. altábornagy főhadsegéd, Wolkenstein gr. főkonyhamester, Fabiny Teofil igazságügyminiszter, Baross közlekedési miniszter, Pápay osztályfőnök, lovag Renkiser ezredes. Aehrenthal br. követségi tanácsos, Fliesser br., Freund és Resch őrnagyok szárnysegédek, a parancsőrtiszt és a királyi várlak őrségének parancsnoka.

Ebéd közben ő felsége a legszivesebb szavakban *felköszöntőt* mondott *«benső barátja»* Németország császára és Poroszország királyának egészségére, a mit a jelenlevők állva hallgattak meg. A felköszöntő után a zenekar a porosz hymnuszt játszta. Ebéd után ő felsége huzamos ideig *cercle*-t tartott, megszólitással tüntette ki a jelenlevők mindegyikét s hosszabb beszélgetésbe bocsátkozott Reuss herczeg nagykövettel.

A lakoma menüje a következő volt: Potage à l'ecossaise. — Petites bouchées à l'Empereur. — Pièce de boeuf et selle de veau. — Sanglier, sauce églantines. — Côtelettes de volaille aux pointes d'asperges. — Chaudfroid de homards historie. — Sorbet. Canetons de france, salade, compote. — Fonds d'artichauts à la Metternich. — Parfait de vanille à la Montpensier. — Fromages. — Glaces aux framboiseset au biscuit à la Reine. — Dessert. Az ebéd alatt a 32. gyalogezred zenekara játszott.

A budapesti német főkonzul gr. Bolyanovszky Andrássi-uti villájában ma fényes estélyt adott a német császár kilenczvenedik születésnapja alkalmából. A szalon déli növényekkel volt diszitve, s az egyik sarokban pálmák, s más délszaki növényektől környezve állott Vilmos császár márvány mellszobra. Kilencz óra felé kezdtek gyülekezni a vendégek, kiknek száma megközelitette a százat. Fél tizkor felhordták a téát, s azontul folyton hordták az inasok a különböző frissitőket és borokat. A vendégek közt voltak VII. Henrik Reusz herczeg rendkivüli és meghatalmazott bécsi német nagykövet. A kormány részéről megjelentek *Tisza* Kálmán miniszterelnök nejével, *Degenfeld* Ilona grófnővel. A miniszterelnök a Szent-István rend nagykeresztjének jelvényeit viselte, *Trefort* Agost, *Bedekovics* Kálmán, *Széchenyi* gróf, *Baross* Gábor, *Fejérváry* Géza báró nejével és *Fabiny* Teofil miniszterek. Trefort, Széchenyi és Bedekovich miniszterek a Lipót-rend nagykereszt jelvényeit viselték. Fejérváry Géza báró pedig a Mária-Terézia katonai rend jelvényeit. A törvényhozás két házát számos kitünőség képviselte. Ott voltak továbbá *Andrássy* Gyula gróf nejével, Matlekovics Sándor a kereskedelmi miniszterium államtitkára és neje, Wekerle Sándor pénzügyi államtitkár, Pejacsevich Miklós főhadparancsnok, Schlauch Lőrincz szatmári püspök, Szápáry Gyula gr., Andrássy Gyula gr. nejével, Mühlfeld Szergius budapesti orosz főkonzul, Belle Henrik budapesti franczia főkonzul és neje, Duckerts Gyula budapesti belga főkonzul nejével és sógornőjével, Farra Sándor budapesti román főkonzul, Munlr bey budapesti török főkonzul, Apponyi Albert gróf, vicomte De Maister Arthur Monts gróf, Tsirischky br., dr. Hampel József és neje, Burghardt Konrád főrendiházi tag, Mechwarth András, Saarossy Kapeller Ferencz és neje, Ráth Károly főpolgármester, Gerlóczy Károly polgármester, Grünvald Béla, Jókai Mór, Szilágyi Dezső, Pulszky Agoston, Neményi Ambrus, Fach Károly, Wahrmann Mór, Falk Miksa országgyülési képviselők. A társaság a legjobb hangulatban éfjél utánig maradt együtt. *Kálnoky* gróf külügyminiszter *Ernthal* báró által mentette ki magát. A házigazda tisztét *Bojanowsky* főkonzul és neje teljesitették a legnagyobb szeretetreméltósággal. *Reuss* herczeg a társaságnak számos tanját mutatatta be magának. A társalgás főtárgyát természetesen a rendkivüli ünnepély képezte, melynek központja volt az agg császár. A társaság éjfélig maradt együtt, azután szivélyes bucsut véve a szives házigazda és háziasszonytól, eltávoztak.

*

A Vilmos császár kilenczvenedik születésnapja alkalmából rendezett ünnepiességek tegnap kezdődtek meg Berlinben. A táviratainkban közlöttek pótlásául a következőket irják Berlinből:

A főváros már a kora reggeli órákban magán viselte a császári ünnep bélyegét s a tiszta, de hüvös tavaszi napon ünnepi hangulatu tömeg lepte el az utczákat. Legsürübben hullámzott a tömeg a «Linden»-be nyiló utczákon. Magát a «Linden»-t a Hohenzollernek diadalutját egész nap hatalmas néptömeg lepte el. Pompás udvari kocsik robogtak ide s tova, melyekben herczegi vagy magas méltóságot viselő emberek ültek. Az Operatéren Nagy Frigyes szobra előtt, szemben a császári palotával, mintegy megmeredve állt a tömeg s csak néha-néha mozdult meg, mikor valami herczeg kocsija robogott a palota elé, vagy pedig valami csapat vonult fel a térre, élén a zenekarral. Igy mikor délben a romániai királyi pár megérkezett. Erzsébet királyné szellemes arcza körül sötét fürteivel, a német trónörökösnével ült az első kocsiban és barátságosan köszönte meg a tömeg zajos üdvkiáltásait. A második kocsiban ült Károly király a trónörökössel. A királyi vendégek, mielőtt a császári palotában berendezett lakosztályaikba mentek volna, rövid látogatást tettek a császárnál. Mikor a palotát elhagyták, a tömeg szünni nem akaró «hoch»-kiáltásokban tört ki, s csakhamar megjelent az ablakban az agg császárnak tisztes ősz feje, mire ujra kitört az ujjongás. Ez később ismétlődött, mikor előbb a Sándor-gránátosok s utánuk a gárda-uhlánusok felvonultak s elhozták ászlóikat. Perczekig tartott az örömujjongás, mikor a császár teljes diszben megjelent az ablaknál, s a tömeg rákezdte a «Heil dir im Siegeskranz»-ot. Ilyenkor a forgalom teljesen megakadt. A kocsik megállottak s a bennülők kalapjaikkal s kendőikkel integettek, sőt a közönség felmászott a kerekekre s mindenki ujjongva üdvözölte a császárt. Megható jelenet volt, a mint a császári aggastyán szokott szelid és gondolkozó arczkifejezésével, megelégedetten integetett a tömeg felé.

Délutáni két óra felé a császár szokása szerint kikocsizott. A délután folyamán az idegen államok képviselői üdvözölték a császárt. Különösen feltünt a török küldöttség megjelenése Galy pasa s az agg Ali Nizamy pasa marsall vezetése alatt, továbbá a kinai követek felvonulása és Galimberti bibornok pápai követ megjelenése. 5 órakor családi ebéd volt a császári palotában, melyen az összes Berlinben tartózkodó királyi herczegek jelen voltak.

E közben folyton növekedett az utczákon s a Lindék két oldalán ezerekre menő tömeg várakozott a fáklyásmenetre, mely a mai ünnepiességek fénypontja volt. Ez valóban impozans képet nyujtott, mely némely tekintetben azt az 1885-iki pompás fáklyásmenetet is felülmulta, melyet a birodalmi kanczellár 70-ik születésnapja alkalmával tartottak. — A mai fáklyásmenet az összes berlini tanulóság hódolata volt a német császár előtt; részt vettek benne: az egyetem, a müegyetem, a bányászakadémia, a földmüvelési akadémia, a müvészeti és a zeneakadémia. Az egyetem balszárnyának emeletéről legjobban áttekinthető volt az egész pompás kép. — A menetet a berlini «Burschenschaftok» és a vidékről érkezett tanuló-küldöttségek elnökei és vezetői nyitották meg, gyalog és lóháton, teljes diszben, lobogó tollforgókkal. Ezek a császári palota és a trónörökös palotája között álltak fel, hosszu frontban. Magának a fáklyásmenetnek az élén egy lovas trombitás haladt II. Frigyes korabeli egyenruhában fehér diszkabátban, s a Hohenfriedeberger-induló üde hangjai mellett vezette a menetet. Ezután következett a fáklyavivőknek végtelen sora, mely körül járta a Frigyes-emléket s aztán a császári palota mellett elhaladva, tüzes kigyóvonalban felvonult az operatéren. Itt azután öt vagy hat kettős sorban lobogott ide s tova az ezekre menő füstölgő fáklyaláng.

Ezalatt nem kevesebb mint négyszer jelent meg a császár a földszinten történelmi nevezetességü dolgozószobájának második ablakában. Mikor a tömeg a császárt legelőször megpillantotta, hatalmas ujjongásban tört ki, a tanulóság rákezdte a «Heil dir im Siegeskranz»-ot, a fáklyákat lobogtatták s valahányszor megjelent a császár tisztes alakja, mindig megujultak a tömeg hurrah kiáltásai. 7-től 8-ig, egy teljes órán át tartott a felső tanintézetek felvonulása. A rendezők hosszu sorban zászlókkal a palota előtt foglaltak állást. A császári pár a második földszinti ablaknál állva fogadta a nagyszerü tüntetést. A tanuló bizottság elnöke, Münch, a császári ablak elé lovagolt és óriási lelkesedés s dörgő Hoch-kiáltások között éltette a császárt, a dicsőséges csatákban győzedelmes uralkodót, a hazának szeretett atyját, a német törzsek egyesitőjét, az ország határainak megvédőjét és mint a világbéke megőrzőjét.

A császár mindenfelé meghajtotta magát. Az erre elénekelt néphimnuszt a császár állva hallgatta végig. Az őt kettős sorban elvonuló fáklyásmenet alatt a császár folytonosan köszöntött. A birodalmi kanczellár palotája előtt a fényes tüntetés ismétlődött. Bismarck Herbert és Rantzau gróf a menetet az ablaknál várták.

A dörgő «Hoch» kiáltásokra megnyiltak a palota ablakai és a kanczellár hosszasan üdvözölte a tisztelgő tömeget. A törzskari épület előtt megujultak a tüntetések, hol a tömeg Moltket éltette. A felállitott sátrak előtti téren az égő fáklyákat összehordták és a gaudeamus dal rázenditése mellett szemlélték a szurokmáglya égését.

A fáklyásmenet tartama alatt a rendezők közül nehányat magához hivatott az agg császár és örömének és köszönetének adott kifejezést a tüntetésért. Igen örvend — ugymond — ama szellemnek, mely a mai ifjuságot átlengi, sokat remél az akadémiai tanulóktól, mert az idők és viszonyok komolyak. A császár a birodalmi gyülés feloszlatását is érinté, mint olyant, melyre csak késztetve határozta el magát. Erre a császár a megjelent rendezőket egyenkint bemutattatta magának, tudakozódván azok születési helyéről, tanulmányaikról, hogy hányad évesek, ki-ki mely egyesületnek tagja, s illetőségükről. A császárné hasonlóképen személyesen fejezte ki köszönetét. Ezután a menet a Siegesalleen és a királytéren keresztül az állatkertbe vonult, hol a fáklyákat eloltották. Este nagyszerü áldomás zárta be az ünnepiességek sorát. Daczára annak, hogy százezrekre menő közönség hullámzott az utczákon, a rendet sehol sem zavarták meg. A lapok lendületteljes czikkekkel és költeményekkel üdvözlik az ünnepet.

*

A Wiener Abendpost, a bécsi hivatalos lap, esti kiadása a berlini ünnepélyről a következőkben emlékezik meg: A német birodalom fővárosa holnap oly ünnepélynek lesz szinhelye, aminőt az egész világtörténelem nem képes fölmutatni. Európa legkiválóbb fejedelmi nemzetségeinek képviselői által körülvéve, hü népe által körülujjongva, s az egész czivilizált világ szives rokonszenvétől kisérve: éri meg Vilmos császár ő felsége kilenczvenedik születésnapját. Már magában véve az is ritkaság, ha halandó teljes szellemi erejének birtokában ér meg ily magas életkort, az pedig épen példa nélkül áll, hogy a világ egyik leghatalmasabb uralkodójának engedtetett meg, hogy ilyen magas életkorban anélkül, hogy éveinek terhe megtörhette, vagy meghajlithatta volna, élén állhasson annak az államnak, a melyet nem is álmodott hatalomra és virágzásra emelt. A német birodalom agg császárja mögött oly élet van, a mely megpróbáltatásokban és viharokban, de tettekben és eredményekben is gazdag; oly élet ez, a melyben a tisztán emberi erények szép harmoniába olvadnak össze az uralkodó erényeivel. Vilmos császár, kinek az európai uralkodóházak legmelegebb rokonszenvüket, az egész német nép tisztelete és hódolata, az egész müvelt világ pedig őszinte csodálata adóját hozza el, mint dicsőséges uralkodó, mint az európai béke védnöke, mint a belső törvényhozás eredményekben gazdag organizátora, egyaránt hervadhatatlan babérokat szerzett magának. Ifju évei hazája mély leláztatásával esnek össze, mig ma életének végén Poroszország és a német birodalom nagy és hatalmas, tisztelve az egész világtól, félve a béke, valamint a törvényes rend minden ellenségétől. A német császári trón tiszteletreméltó uralkodójának ezen eredményekben gazdag és legszebb sikerek által kisért életpályája, karöltve azokkal az elismert előnyökkel, melyek őt mint uralkodót és mint békefejedelmet jellemzik: eléggé indokolják azt az élénk és általános érdeklődést, valamint a szives rokonszenvet, a melylyel mindenfelől viseltetnek a holnapi jelentős emlékünnep iránt. Ausztria-Magyarország népeinek fölkent uralkodóját a legbensőbb barátság köteléke füzi a császári jubilánshoz, s igy épen e népek azok, a kik a holnapi magasztos ünnepet a legélénkebb érdeklődéssel kisérik, s legjobb kivánataikat örömmel teljesitik az egész német nép legforróbb áldásaival Vilmos császár üdvére és javára.

*

Berlin, márcz. 22. A császár születésnapja alkalmából az ünnepélyességek az összes templomok harangjainak zugásával kezdődtek. A városház tornyáról kürtök harsogtak. A város pompásan van felékesitve számtalan virágfüzérrel diszitett lobogóval, babérkoszorukkal, szőnyegekkel stb. Bendkivül szépen van feldiszitve a császári palotával szemben fekvő akadémia. Az egyetem, a trónörökös palotája, Nagy Frigyes szobra gyönyörü látványt nyujt, pompás és pazarul alkalmazott virágfüzéreivel. Minden kirakatban a császár megkoszoruzott mellszobra vagy arczképe látható. Kora reggeltől kezdve ezernyi ember hullámzik az utczákon. 9 órakor az összes tanulók zenekar kiséretében ünnepélyesen vonultak a templomba, hol hálaadó isteni tisztelet volt. Valamennyi templom, zsinagóga és imaház telve vannak ájtatosokkal. Az «Unter den Linden» ut egész hosszán közönség hullámzik. Pontban 10 órakor kezdődött a német egyetemi ifjuság felvonulása, az ifjuság százakra menő kocsikban egyleti és szövetkezeti jelvényeikkel vonult végig a császári palota előtt. Az ifjakat lóháton kisérő zenekarok középkori viseletben festői látványt nyujtottak, ezek felváltva a nemzeti himnuszt, a porosz dalt és a Wacht am Rhein-t játszották. Az egyetemi tanulók bizottságának tagjai lóháton haladtak a menet élén és a menetet ugyancsak lovas rendezők zárták be. A felvonulás egy egész órán át tartott. Midőn az első kocsi közelgett, a császár az ablakhoz lépett. Az összesereglett néptömeg kendő- és kalaplengetéssel fejezte ki örömét, szakadatlan «Hoch és Hurrah»-kiáltásokba törvén ki, a zaj lecsillapultával pedig a nemzeti himnuszt énekelték. A császár ismételve köszönetet intett minden felé. A tüntetés mindaddig nem szünt meg, mig a császár az utolsó kocsi elvonulása után az ablaktól el nem távozott. — Ezután a királyi ház tagjainak, valamint a fejedelmi vendégeknek fölvonulása következett, hogy üdvkivánataikat kifejezzék. Minden egyes vendég láttára a közönség harsány Hoch-kiáltásokba tört ki.

Berlin, márcz. 22. A városi tanács által rendezett ünnepi menet d. u. ½1 órakor indult el a tanács házától a Miklós-templomba, az ottani ünnepélyes istentiszteletre. A menet élén haladtak a hatóságok fejei a város zászlóival. Ezekhez csatlakoztak: az összes evangelikus papság, a polgári és katonai hatóságok, a tudományos és müvészeti intézetek és a kereskedői kar képviselői, a gimnáziumok igazgatói, a diszpolgárok, a városi tanács tagjai, a városi képviselők, a kerületi előljárók, a tiszteletbeli községi tisztviselők, a községi iskolák rektorai és tanitói, az összes községi tisztviselők. A menetben több mint 2000 ember vett részt. Több zenekar ünnepi indulókat és darabokat játszott. A papok és a tanács tagjai hivatalos öltözeteiket viselték. A mint a menet a templomba érk

elégedéssel nyilatkozott. Még több darabot is adtak elő, melyek mind élénk tetszésre találtak.

Páris, márcz. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) A Figaronak irják Rómából, hogy a pápa üdvözlő levelet küldött a német császárnak, melyben abbeli reményét fejezi ki, hogy a császár miután Németországnak a vallás-békét biztositotta, azon lesz, hogy *Európának is biztositsa a békét*. A levelet Galimberti vitte el Berlinbe.

Páris, márcz. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Flourens külügyminiszter távirati uton fordult Bismarck herczeghez, hogy Vilmos császárt 90-ik születésnapja alkalmából a franczia kormány nevében üdvözölje.

Róma, márcz. 22. *Keudel* német nagykövet ma délelőtt nyujtotta át Robilant külügyminiszternek a német császár által annak születésnapja alkalmából adományozott fekete sasrend jelvényeit.

Pétervár, márcz. 22. A *Journal de St-Petersbourg* teljes szivvel csatlakozik ama kivánatokhoz, melyeket a német nemzet mai napon császárja előtt kifejezésre juttat, valamint ama tiszteletteljes üdvkivánatokhoz, melyek mindenfelől érkeznek a császárhoz. A *St-Petersburgskija Wjedomosti* igen rokonszenves czikket szentel a császárnak, mely megemlékezik a császárnak a béke, továbbá a Németország és Oroszország közti barátság fentartása körül szerzett érdemeiről és meleg elismeréssel adózik a császár tanácsadója: Bismarck herczeg iránt. A *Nowosti* és a *Nowoje Wremja* is elismerik a mai ünnep békés jelentőségét és rokonszenvesen nyilatkoznak a császár magasztos személyes tulajdonságairól.

Konstantinápoly, márcz. 22. A német császár születésnapjának fordulója alkalmából a szultán Selim herczeget küldte a német nagykövethez, hogy előtte üdvkivánatait tolmácsolja.

KÖZGAZDASÁG.

Bécs, márcz. 22. Az *Unio-bank* elhatározta, hogy az 1.113,805 frtnyi tiszta nyereségből *14 frt* osztalék fizettessék ki, 102,761 frt a tartalékalapra fordittassék és 109,663 frt uj számlára vittessék át.

Bécs, márcz. 22. Az urakházának kiegyezési bizottsága ma délután tartott ülésén elhatározta, hogy a bankelőterjesztéseknek a kormány javaslata szerint való változatlan elfogadását fogja a plénumnak ajánlani, a kormány nyereség-részesülésének hét százalékon fölül való érvényesülésével.

Bécs, márcz. 22. *Az osztrák hitelintézet* mult évi zárszámadása a következő számokat tünteti fel: *Bevételek*: Az értékpapir számla nyeresége 314,349 frt, társasüzleti nyereség 806,749 frt, kamatbevételek a letéti kamatok levonása után 2.991,325 frt. Jutalékok 993,530 frt. A külföldi értékpapirüzlet nyeresége 483,114 frt, a magyar hitelbank 1887. évi nyereségéből nyereségrész 153,083 frt. Az összes bevételek különfélékkel és a mult évi nyereség áthozatal összegével együtt 5.828,241 frt. *Kiadások*: fizetések 940,327 frt, költségek 377,660 frt, adók 496,727 frt, nyugdijalap 25,000 frt, vesztességek 39,843 frt, összesen a különfélékkel 1.904,365 forint, e szerint a *nyereségi egyenleg* 3.923,875 frt. A bank vagyoni állása következő: *Aktiva* értékpapirokban 7.301,990 forint, tárczaváltókban 27.529,865 frt, pénztári készletek 6.537,757 frt, előlegek 21.512,249 frt, adósok 86.075,198 frt. *Passziva* váltókban 10.524,129 frt, kamatozó betétek 10.043,037 frt, hitelezők 81.646,227 frt.

Páris, márcz. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A franczia-román kereskedelmi szerződést ujabb hat hónapra megfogják hosszabbitani.

Páris, márcz. 22. A kamara 267 szavazattal 263 szavazat ellenében elvetette a tengeri pótvámilletményét.

Pesti magyar kereskedelmi bank.

A pesti magyar kereskedelmi bank ma tartotta 44-ik évi rendes közgyülését Kunhalmi *Rósa* Lajos elnöklete alatt. Elnök a közgyülés határozatképességét konstatálván, a jegyzőkönyv vezetésére *Görgey* István kir. közjegyzőt, annak hitelesitésére pedig *Piufsich* Frigyes és Hatvani *Deutsch* Sándor részvényeseket kéri meg. Az igazgatóság jelentéséből — melyet a közgyülés dr. *Mecei* Sándor részvényes inditványára felolvasottnak tekintett — a következő részleteket közöljük:

Az igazgatóság mindenekelőtt konstatálja, hogy a lefolyt üzletév az intézetre nézve kitünőnek mondható. Igaz ugyan, hogy az év első felében uralkodó rendkivüli pénzbőség a rendszeres jövedelmeket sulyosan befolyásolta, és e körülmény a betétüzletben a helyi piaczon fennálló kamatláb viszonyait még kirivóbb szinben tünteté fel, mint eddig, mégis az egész éven át sokoldalu üzem majdnem minden ágában élénkebb mozgalom volt észlelhető; és mig egyrészt az első félévben a tulságosan bőséges pénzviszonyok a záloglevelek eladását és más tervek keresztülvitelét rendkivüli módon elősegitette, addig másrészt a második félévnek pénzszüke és a nagyobb hitelszükséglet a rendes jövedelmekre nézve a legelőnyösebb befolyást gyakorolták. Mindamellett ez idén is nagy megerőltetést kelle kifejteni, hogy a mindinkább hevesbülő versenyzés közepette az üzletet fejlődésének magaslatán tarthassa, az igazgatóság és ügyfelei körét bővithassa és a bank pozicióját megerősithesse.

Megelégedéssel jelentheti az igazgatóság, hogy ez irányu fáradozásait siker koronázta; egy rövid visszapillantás pedig az 1881—1886-ki időszakra, tehát attól az időponttól kezdve, melyben a részvénytőke öt millióra szaporittatott máig, arról is meggyőz, hogy az üzletterv keresztülvitelének rendszere és az üzletterv maga helyesnek bizonyult. Tartaléktőke 1881-ben 44,700 forint, betét 6.000,000 frt, forgalomban levő záloglevelek: 8.000,000 frt, 1886-ban tartaléktőke 600,000 frt, betét 11.800,000 frt, forgalomban levő záloglevelek 15.000,000 frt. Pénztárforgalom 1881-ben 195.000,000 frt, összforgalom 468.000,000 frt, tiszta nyereség 10% 2½ millió tőke mellett, 1886-ban pénztárforgalom 705.000,000 frt, összforgalom 1,317.000,000 frt, tiszta nyereség 12·83% 5 millió tőke mellett.

A *városi fióktelepek* felállitása az eddigi tapasztalatok alapján már is sikerültnek mondhatók. A mérlegnek számadataiból meggyőződhetni az összes tőkék rendkivüli mozgósithatóságáról; kiviláglik abból, hogy mintegy 14½ milliónyi összes tartozásokkal szemben, 18 millió azonnal értékesitheő aktivák állanak, melyek pénztári állomány, váltótárcza, értékpapirokra adott előlegek, report, értékpapirok, bankár- s egyéb követelésekből állanak.

Az 1886 évben *leszámitoltak*: 27,229 darab váltót 49.874,000 frt összegben, az 1885. évben pedig 26,316 darabot 50.844,000 frt értékben, tehát körülbelül egy millióval kevesebbet. E hiány az első hónapok gyöngébb üzletmenetének tulajdonitandó. Ez üzletágban csak csekély mértékben érte veszteség az intézetet. A *tárcza hitel-egylet* a lefolyt évben is további fejlődésnek indult. Az 1886. év azt mutatja ki, hogy 231 czég 1.654,500 frt hitelt élvezett; az előbbi évhez képest a szaporodás 24,000 frt, ha azonban a fizetésképtelenségek folytán kilépetteket is számitjuk, a szaporodás 152,000 frtot tesz ki. Leszámitoltatott 3.434,892 frt 87 kr az előbbi évnek 3.581,781 frt 68 krnyi összegével szemben.

Az előlegüzlet értékpapirokra és a report-üzlet forgalma a következőképen jövedelme is, az előző évhez képest tetemesen emelkedett. Főleg ez üzletágból ered a 116,523 frt 92 krral kimutatott adómentes kamattétel.

1886. január hó 1-én fennállott *jelzálog-kölcsön* követelések összege 12.155,725 frt 46 kr. Ebből visszafizettetett: tervszerű törlesztés folytán 281,364 frt 75 kr., rendkivüli visszafizetés folytán 490,947 frt 30 kr., konvertálás folytán 211,975 frt 78 kr., miáltal az állomány leapadt 11.171,437 frt 63 krra. A lefolyt évben folyósitott kölcsönök összege azonban kitett 4.117,900 frt, s ez által a jelzálog-kölcsönök tőkeösszege 1886. december 31-éig felszaporodott 15.289,337 frt 63 krra. Az 1885. évi 12.155,725 frt 46 krral szemben a növekedés 1886-ban 3.134,612 frt 17 krt teszen ki, mig 1885-ben a növekedés csak 291,232 frt 51 krra rugott. A lefolyt évben tárgyaltatott 520 kölcsön iránti beadvány (1885-ben 150 drb), melyben összesen 11.221,200 frt (1885-ben 3.127,300 frt) hitel kérelmeztetett. Az 1885-ben megszavazott összegekből folyóvá tétetett 324,500 frt, és az 1886-ban megszavazottakból 3.793,400 frt, összesen folyósittatott mint fent, 272 félnek 4.117,900 tehát az 1885-ben folyósitott 1.866,800 frttal, szemben' több lett folyósitva 2.251,100 frt. A jelzálog-kölcsön-üzlet jövedelme, a szaporodott tőke-állomány és forgalomhoz képest jelentékenyen növekedett. Per alatt volt az 1886-ik év végével még három ügy. A hátralékos törlesztési részletek összege, az 1886-ki év végével 40,508 frt 21 krt tettek ki. Ebből az 1887. év folyamán máris 13,951 frt 32 kr egyenlittetett ki, ugy hogy a mérlegben kimutatott összeg jelenleg csupán 26,556 frt 89 krban áll fenn.

A jelzálog-kölcsön-üzlet terén uralgó verseny és az általa előidézett nehézség, melybe biztos jelzáloglételek beszerzése ütközik, arra inditotta az igazgatóságot, hogy figyelemét ez üzletágnak egy az intézet által még nem müvelt nemére forditsa, és p.: a *községi kölcsönüzletre*, mely részben jelzálogilag, részben pedig kisebb királyi haszonbérek (regalék), adók vagy egyéb biztos jövedelmek lekötése által biztosittatik.

E czélból több községgel megkezdett tárgyalások közül az év végeig csupán egynehány, mintegy 500,000 forintnyi kölcsönt magában foglaló ügy volt végleg befejezve és keresztülvive, mig ellenben a további kölcsönök megkötésére irányzott tárgyalások még folyamatban vannak és csak a jövő 1887-dik évben lesznek befejezhetők.

A *záloglevelek* eladása ezidén nagy lendületet vett, azok elhelyezése emelkedő árfolyam mellett kitünően fejlődött és a czimletek továbbra is egyike a legkeresettebb tőke-elhelyező papiroknak. A versenyképesség fenntarthatása végett az igazgatóság 4½%-os záloglevelek kibocsátását határozta el, a nélkül azonban, hogy az 5%-osak kibocsátását beszüntette volna. A 4½%-os záloglevelek elhelyezése könnyedén ment, olyannyira, hogy 700,000 frtot tevő első kibocsátásból, 1886. évi december 31-én csupán 11,600 frtnyi csekély készlet maradt a tárczában.

A záloglevelekből eladatott 1886-ban 4.225,500 frt, 1885-ben 2.447,700 frt, 1886-ban a megelőző évnél több 1.777,800 frttal. E mivelet tetemes haszonnal járt, mely a megelőző évit jelentékenyen tulhaladta.

A *váltó-üzlet* ez idén előnyösebb eredményt mutat fel, mint az előző évben, a mi tetemes mérvben a részletiv-üzlet felvételének tulajdonitandó.

Ugy a saját tárczában, valamint a biztositéki alapban levő *értékpaptr-készlet*, nemkülönben a váltó-üzlet értékpapirállománya tetemesen a deczember 31-iki árfolyamokon alól van beállitva a mérlegben, mi által a folyó (1887) év első hónapjaiban mutatkozott árhanyatló konjunkturának vélt eleget tenni az igazgatóság.

Az 1880. évben eszközölt tőkefelemeléséből eredő, még az intézet birtokában maradt 143 saját intézetbeli részvényeit a folyó évben eladta az igazgatóság és ez értékesités folytán elért nyereséget az alapszabályok intézkedése szerint a tartaléktőkéhez csatolta.

A lefolyt év első felében fennállott pénzbőség, a *betét-üzletnek* további fejlődését és az ügyfeleknek szaporodását credményezte; a betéttőrzs majdnem az egész éven át 1½ millióval nagyobb volt a tavalyinál; csupán az év utolsó hónapjában mutatkozó felette szük pénzviszonyok folytán történtek nagyobb kivételek, melyek a betéti állományt 1886. decz. 31-én 11.800,000 forintra apasztották, az 1885. évi zárlatnak 11.600,000 frtja ellenében.

A *bizományi* üzlet és forgalom *külföldi váltók*- és *pénznemekben* jóval nagyobb forgalmat és nyereséget mutat fel.

Marmarosi 5%-os sóvasuti elsőbbségi részvényeket elhelyezte az igazgatóság és az ebből eredő haszont elszámolta a nyereség- és veszteségszámlán.

A *Bazilika-sorsjegyeket* a magyar leszámitoló- és pénzváltó-bankkal és a bécsi Union-bankkal karöltve, október havában bocsátotta ki az intézet, mely müvelet teljes sikerrel és jelentékeny haszonnal volt egybekapcsolva. E nyereménytt azonban csak a jövő évben fogják elszámolhatni, mert e müvelet csupán néhány hó mulva találja végleges befejezését.

Az igazgatóság résztvett ama szyndikátusokban, melyek az olasz vörös-kereszt-sorsjegyek és a 4%-os jelzálog-sorsjegyek elárusitására alakultak. Mindkét szyndikátus működését nyereséggel fejezte be. Az ezekből eredt nyereséget ez idén számolták el. Az év folyamán mérsékelt részesitést fogadott el az igazgatóság a galiczai földhitel-egyesület záloglevelelnek konverziójára, a szerb királyi kormány által biztositott Uprava-Fondava záloglevelelnek értékesitésére s végül az «Adria» magyar tengeri-hajózás társaság 5%-os arany elsőbbségeinek értékesitésére alakult szyndikátusokban. Ezeknek lebonyolitása előreláthatólag a folyó évben fog bekövetkezni.

Az 1886-ik évben a *tiszta nyereség* 641,939 frt 17 krt tett, a mi körülbelül 12.83% kamatozásnak felel meg, a tavalyi üzletév 10·5% kamatozásával szemben. Ebből levonandó az alapszabályok 60. §-a értelmében: a tartalékalap alapszabályszerű magasságának kiegészitésére 11,135 frt 50 kr, 12% az igazgatóság javadalmazására 47,032 frt 70 kr, 2% tantiáme a hivatalnokok részére 12,838 frt 78 kr, 1% a nyugdijalapra 6419 frt 39 kr, a felügyelő bizottság átalánya 3000 frt, a kereskedelmi akadémia segélyezésére 400 frt, együtt 80,826 frt 37 kr, marad 561,112 frt 80 kr, hozzáadva az 1885-dik évi nyereségáthozatot 35,224 frt 91 kr, marad rendelkezésre 596,337 frt 71 kr. Inditványozza az igazgatóság, hogy ebből 450,000 frt, az *1886-ki szelvények 45 frtjával* való beválására, továbbá egy *alakitandó rendkivüli tartalékalap javadalmazására* 100,000 frt, együtt 550,000 frt fordittassék, a 46,337 frt 71 kr maradvány pedig mint nyereségátvitel az 1887-ki évnek irassék javára. Az osztalék e szerint megfelel a részvénytőke *9%-os* kamatozásának.

A banknak rendes *tartalékalapja*, az alapszabályszerű részeltetés által eléri az alapszabályszabta magasságát vagyis 500,000 frtot, mig ellenben egy rendkivüli tartalékalapnak 100,000 frttal tervezett javadalmazása által az összes tartalékok 600,000 frtot, vagyis részvényenkint 60 frtot, azaz 12%-ot érnek el, a hivatalnokok nyugdijalapja pedig 259,873 frt 80 krra emelkedik.

A közgyülés a felügyelőbizottság jelentésének meghallgatása után az igazgatóság jelentését jóváhagyólag tudomásul vette és ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak a felmentvényt megadta. Egyuttal elfogadta az igazgatóságnak azt a javaslatát is, hogy a *szelvények már holnaptól, azaz márczius 23-ikától kezdve* váltassanak be.

A napirend következő tárgyát az *alapszabályok némely szakaszának módositása* képezte, mit a közgyülés *Piufsich* Frigyes inditványára az igazgatóság iránt való bizalom nyilvánitása mellett egyhangulag en bloc elfogadott.

Következtek volna a választások, melynek előtte a közgyülés Franz Xavér elhunyt felügyelő bizottsági tag emlékét jegyzőkönyvbe vétette. A kilépő három igazgatósági tagot dr. *Mezey* Sándor inditványára a közgyülés egyhangulag ujból megválasztotta és élénk óvácziónban részesitette *Weisz* Bernát Ferenczet, ki az idén töltötte be 40 éves bankigazgatóságát. A felügyelő bizottságba ugyancsak Mezey inditványára egyhangulag megválasztattak: *Kerstinger* István, *Rusé* Bernát, *Moskovits* Lajos és *Kreische* Antal.

Ezután *Piufsich* Frigyes meleg szavakkal mondott köszönetet az igazgatóságnak és a vezérigazgatónak a tapintatos, ügyes és sikerdus vezetésért, a mit a közgyülés a jegyzőkönyvbe rendelt felvenni. *Thuróczy* György inditványára pedig a közgyülés *Rötzer* Ferencz irodaigazgatónak mondott köszönetet, ki 26 évi működés után legközelebb megválik az intézettől.

Ezzel a közgyülés véget ért.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁂ **A tud. akadémia statisztikai és nemzetgazdászati** bizottsága ma délután *Hunfalvy* Pál elnöklete alatt ülést tartott, a melyen *Grünwald* Béla nyujtott érdekes és kiméritő rajzot *Zólyommegye* közgazdasági viszonyairól. Konstatálja, hogy Zólyommegyében az általános jólét csökkent. A mezőgazdaság belterjesebb lett, a marhaállomány csökkent; a kisipar a pauperizmus tüneteit mutatja; a kereskedők sorra buknak. Egyedül a nagyipar az, a mely a megyében fejlődést mutat. A bányászat, a mely azelőtt a népesség egyik fő jövedelmi ágát képezte, ma már veszteséggel üzetik és a kormány, bár elismerésreméltó kimélettel, egyre csökkenti a bányamunkások számát. A kisipar az Ausztria által inditott gazdasági háboru óta egyre hanyatlik. A mesterember még a czéh-élet behatása alatt áll; a régi mód szerint dolgozik, nem tanul, de annál többet zugolódik rossz sora miatt. Az egyes iparágak közt kasztszerű elkülönzés uralkodik, a czipész megveti a csizmadiát. A kisiparosok közül nevezetesebbek a radványi posztósok, továbbá a fésűsök, a kiknek ipara azonban enyészőfélben van. Nagy számmal vannak késesek, lakatosok és fémöntők. Jelentékeny a háziipar is; a bányásznép igen szép és olcsó csipkéket készit. Orvendetesebb képet nyujt a nagyipar, a miben nagy része van a gyári czélokra szükséges kimerithetetlen vizi erőnek. A felolvasó részletesen ismertette a Zólyomban fennálló papir-, hajlitott fabutor-, üveg- és majolikagyárakat statisztikai adatokkal tüntetve föl azoknak kivitelét. A kereskedelem is hanyatlást mutat a vasutak épitése következtében. Beszterczebánya, mint egykori kereskedelmi emporium egészen elvesztette ebbeli jelentőségét. Igen kifejlett a házalókereskedés, a melyet 17 község lakosai üznek az Alföldön és a Bánságban. A szegény házalókra a kormány nagy csapást mért, a midőn megtiltotta nekik a hetivásárokon való megjelenést, hibáját azonban most már jóvátette. Hitelintézet hat van Zólyomban. Az uzsora a parasztság közt szedi áldozatait. Az adóhátralék 17%-át teszi ki a kivetett adónak. Az adófizetőknek 80%-ánál csak zálogolás utján lehet az adót behajtani. Látni való ebből, hogy az adóteher nem áll arányban a közvagyonosodással. Az erdőkincstár is sok tekintetben nyomja a szegényebb lakosságot. A halandóság rendes viszonyok közt 3%, az egészségügyi viszonyok elég kedvezők. A lakások és a táplálék rosszak, a szeszes italok élvezete nagyfoku. Ethnografiai tekintetben is érdekes adatokat közölt a felolvasó. A tót lakosság a városokban magyarosodni kezd. Politikai tekintetben a lakosság még érintetlen és a nemzetiségi izgatásoknak még nem esett áldozatul. Az iskolaügy nagy fejlődést mutat, de kár, hogy az oktatás szellemének ellenőrzésében meggátolja a kormányt korlátolt felügyeleti joga. A felolvasást zajosan megéljenezték. A legközelebbi felolvasás mához egy hétre lesz.

⁂ **Az Adria magyar tengeri hajózási részvénytársaság** a szállitási üzletet már évek óta sujtó általánosan visszás állapotok, de különösen a viteldijak jelentékeny csökkenése és a hajózási forgalmat a mult évben néha egészen megszoritó szigoru vesztegzári intézkedések következtében a mult évben veszteséggel zárta le üzletét. A mérleg ugyan 55,792·32 frtnyi brutto nyereséget mutat fel, de az alapszabályszerű leirások következtében e nyereség 16,532·21 frtnyi veszteséggé változik át. A mérleg maga igy zárul: *Vagyon*: Tulajdon hajók: két hajó értéke 1.205,977 frt 50 kr, 5% leirás 63,472 frt 50 kr, marad 1.142,505 frt, ujonnan beszerzett és átvett két uj hajó értéke 522,219 frt 12 kr, együtt 1.664,724 frt 12 kr, pénztári számla 12,147 frt 25 kr, bankoknál elhelyezett összeg 491,101 frt 65 kr, leltár számla 4000 frt, adósok 122,233 frt 70 kr, tengeri és vasuti szállitási dijak és költségek: Fiumében és külföldön fizetendő dijak 177,366 frt 24 kr, ebből fedezendő hajó-költségek 98,449 frt 86 kr, marad 78,916 frt 44 kr, készén raktár; 2394·413 kg készén beszerzési áron 24,455 frt 05 kr, átmeneti tételek számlája: előre fizetett hajóbiztositások, visszteritések és különféle átmeneti tételek 166,892 frt 35 kr, biztositéki letétek: m. kir. földm. ipar- és keresk. ügyi min. letett értékpapir 28,095 frt, egyenleg mint veszteség 16,532 frt 21 kr. Összesen 2.609,097 forint 77 krajczár. *Teher*: Részvénytőke 1.250,000 frt, elsőbbségek 1.135,800 frt, együtt 2.385,800 frt, tartalék-alap 23,994 frt 57 kr, biztositási tartalék-alap 100,644 frt 03 kr, nyugdijalap 835 frt 16 kr, előfizetőknek és utalványok 31 158 frt 89 kr, hitelezők 66,665 frt 12 kr, összesen 2.609,097 frt 77 kr.

A nyereség- és veszteség-számla igy zárult: *Kiadás*: Hajóink biztositási dija: 1886. évi biztositási dij 105,732 frt 80 kr, tartalékba helyezett összeg 12,059 frt 78 kr, együtt 117,792 frt 58 kr. Leirások: 5% leirás a hajók értékéből 63,472 frt 50 kr, leirás a leltárból 1133 frt 93 kr, leirás a követelésekből 90 frt, együtt 64,696 frt 43 kr, általános költségek 90,960 frt 73 kr, kamatok és jutalékok 11,204 frt 62 kr, megtéritett károk és hiányok 5442 frt 62 kr, összesen 290,096 frt 98 kr. *Bevétel*: 1885. évről átjött nyereség 4431 frt 77 kr, magy. kir. állami szubvencció 150,000 frt, hajók jövedelme 114,499 frt 02 kr, különféle jövedelem 4633 frt 98 kr, egyenleg mint veszteség 16,532 frt 21 kr, összesen 290,096 frt 98 kr.

Kimutatás

a m. kir. államvasutak 1887. évi tizenegyedik heti bevételeiről.

Idő	Száll. mennyiség		Bevételek		Több + kev. — 1887-ben 1886-hoz képest
	Utasok	Árúk	1887-ben	1886. hasonló időszak.	
	száma	tonna	o. é. frtokban (adópótlék nélk.)		
1886. márczius hó 12-től „ márczius „ 18-ig	96250	120324	581155	584600	— 3445
1887. január 1-től „ márczius 11-ig	948037	1122993	5527609	5543244	— 15635
Összesen . .	1044287	1243317	6108764	6127844	— 19 80

IPARÜGYEK.

— **Az országos iparegyesület** gyáripari szakosztálya ma délután ülést tartott *Gömöri Szontagh* Pál elnöklete alatt. Gelléri Mór a külföldön történt érdekesebb ipari mozgalmakról tartott előadást. Szólt a Münchenben alakult egyesületről, a mely az iparostanonczok védelmét tüzte czéljául. Előadta Schmoller tanár, hirneves német nemzetgazda javaslatát a gyármunkások javadalmazásáról. Schmoller nem a nyereségben való részeltetést tartja helyesnek, hanem a darabszámra való jutalmazást. A munkások közös és olcsó étkezése tárgyában helyes intézkedéseket tett az augsburgi kartonszövő gyár s egy drezdai porczellángyár, a hol egy liter kitünő levest 8 fillérért szolgáltatnak ki. A karlsruhei iparegylet a pénzbeli osztalékot mellőzi s az évi nyereségből erő- és munkagépeket vásárol, a melyeket bérbe ad s igy még haszna is nagyobb, a kisiparnak is szolgálatot tesz. Az érmek, okiratok s más kitüntetésekkel való visszaélés ellen Franciaországban az igazságszolgáltatás kemény rendszabályokhoz nyult. Oly esetben, ha valaki nem levő kitüntetést alkalmaz a hirdetéseiben vagy czégfóliratain, 50—6000 franknyi büntetést szabnak ki. — A kiküldött albizottság jelentése alapján az érmeket a következőknek osztják ki: arany-érmet nyer: Havas Sándor gép- és lánczgyáros és Jungfer Gyula mü- és épületlakatos; ezüst érmet: Riegler József Ede vonalzó-intézet és könyvgyártulajdonos és Röck István gépgyáros. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter az 1885. évi orsz. kiállitásról szóló fájelentésének tanulmányozására hiván fél az egyesületet, kéri, hogy az esetleges javaslatokat hozzá terjeszsze fél. Végül bemutattatott a német-prónai szövetgyár több rendbeli terméke és az azokon észlelhető haladás örvendetes tudomásul vétetett.

— **Az erdélyrészi ipar köréből** a Sándor József által ügyesen szerkesztett «Ifju Erdély» sok közérdekü hirt közöl, melyeket röviden a következőkben ismertetünk: Az Erdélyrészi Közmüvelődési Egyesület fővárosi választmanya fórangu hölgyek által *nagy bazárt* készül rendezni Budapesten. Kolozsvárról már fölment az egyesület központi igazgatóságának tájékozó kimutatása iparunk felől. Helyiségül a kereskedelmi muzeum igazgatója fölajánlotta az országos kiállitás iparcsarnokát, illetve ennek központi fűtermét. Az idő körülbelül *május* hóra állapittatik meg, a lófuttatások idejére. Az eszme még alig indult meg, már is szép számmal történnek az ajánlkozások s biztos kilátás van rá, hogy e fővárosi bazárban az erdélyrészi ipar összes kiváló termékeit együtt fogjuk találni. — Bánffy Zoltán báró, Maros-Tordamegye főispánja, ujabban *nagyszabásu posztógyár* létesitésén fáradozik. Részvénytársasággá akarja egyesiteni a székely és szász gyapjutermelőket, kereskedőket. Az alaptőke 100 ezer forintra van proponálva, 1000 forintos részvényekkel. A részletes tervezet és programm kidolgozására Binder Lajos iparfelügyelő kéretett föl. A gyár részben az állami (vasuti) és hatósági szükségletre dolgozna, részben pedig a közönség kurrens szükségleteinek fedezésére. — Scherg Vilmos brassói posztógyárus gyárát, mely különben is legnagyobb volt Brassóban, megnagyobbitotta. Okszerü festőműhelyt s gyapju-karbonizáló épületet állitott föl, továbbá 10 darab uj mechanikai szövőszéket hozatott s ezenkivül is több oly ujitást eszközölt, hogy e befektetések közel 40,000 frtra rugnak. Mindezt pedig a kulturegyletnek a hazai közönséghez az erdélyi posztóipar támogatása érdekében intézett fölhivás eredményezte. — A székelyegylet által Maros-Vásárhelyt föllállitott *iparmuzeum* tanuságainak kiaknázására s általában a muzeumnak szellemi értelemben vett produktivvá tételére maros-vásárhelyi körökben élénk mozgalom indult meg. Az intézethez egy *iparos rajziskolát* szerveznek. Most a szükséges összeg összehozásán fáradoznak, melyet az érdekelt tényezőktől remélnek megnyerhetni. — *A csángó szövetiparról* is örvendetes értesitést veszünk. Egy brassói kereskedő egy idő óta kezébe vette a Hétfalu-Tatrangon készülő eredeti törülköző kendők közvetitését s ez árut a belforgalom mellett *export-üzletté emelte*, a mennyiben hetenkint 500 db ily kendőt készittet háziipariszerüleg a vidéken, kiadván az anyagot s határozott munkadijban beválván az elkészült munkát.

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

= **Székelykiállitás.** Az erdélyrészi közmüvelődési egyesület közgyülése alkalmával, mint az Ifju Erdély irja, háromszékmegyei választmánya által *S.-Szent-Györgyön* rendezendő székelykiállitás tervezete elkészült s nem sokára szétküldetik az érdekelt iparosokhoz. A *Pótsa* József Háromszékmegye főispánja s választmányi elnök által beterjesztetett s az E. M. K. E. központja által és elfogadott programm következő. Az összes székely E. M. K. E. választmányok támogatásával rendezendő kiállitás *czélja* a székely ipar, kereskedelem és mezőgazdaság bemutatása. Kiállitás *tartama* augusztus hó 20-tól augusztus 26-ig terjed. A kiállitásban, mint kiállitók részt vehetnek: azon iparosok, kik, mint termelők a székely megyék valamelyikében önálló üzlettel birnak s azok, kik valamely iparággal házilag foglalkoznak; mindazon kereskedők, kik a székely ipartermékekkel kereskedést folytatnak; iparos szakoktatással foglalkozó tanintézetek; székely mezőgazdák. Kiállitási tárgyak *beküldésének* határideje aug. 10-dike, mely időre a bejelentett tárgyaknak bérmentve a kiállitás rendező bizottsághoz S.-Szt.-Györgyre már meg kell érkezniök. Kiállitási tér- és szekrény-dijakkal az egyes kiállitók terhelteini nem fognak. Minden kiállitónak jogában van tárgyait gondozni és elárusitani, különben, ha a kiállitó képviselőről nem gondoskodik, a bizottság tárgyait 10% jutalék mellett elárusitja. A *bejelentés* legkésőbb *julius hó 15-ig* a kiállitási bizottsághoz megteendő. Minden tárgy az eladási árral ellátandó, valamint a tárgyakhoz két példányban leltár melléklendő. A kiállitási bizottság a legkiválóbb tárgyakat részint aranynyal és ezüttel, részint pedig okmánynyal fogja kitüntetni s főtörekvése leend a kiállitott tárgyak elárusitása. E kiállitásra Maros-Vásárhelyről el fognak küldetni a székely iparmuzeumból ama darabok, melyek e vidékre nézve tanulságosak.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Magyar pénzmüveletek.** *Pallavicini* Ede őrgróf, a ki a magyar állam pénzszükségletének financzirozása végett a Rothschild-csoport nevében a magyar kormánynyal előleges tárgyalásokat folytat, Bécsbe érkezett. Ez alkalomból az osztrák hitelintézetnél tegnap tanácskozást tartottak, a melyben a nevezett intézet igazgatóságán kivül *Rothschild* Albert báró és *Taussig* lovag, az osztrák földhitelintézet igazgatója is résztvettek. Pallavicini őrgróf előadásából kitünt, hogy Tisza ebben a pillanatban még nem akar végleges egyezményt kötni, hanem azt óhajtja, hogy a csoport előbb precziz alternativ javaslatokat terjeszszen elő, melyek néhány nap mulva a végleges szerződés megkötésének alapját képeznék. Ugy látszik, hogy a csoport és a kormány álláspontja közt elvi különbség van, a mennyiben előbbi azon a nézeten van, hogy a monarchia nagy hitelszükségletét nem lehet csupán Ausztria-Magyarországban fedezni, minélfogva legalább bizonyos összegig magyar aranyjáradékot is kell kibocsátani. A pénzügyminiszterrel ezt az álláspontot azzal igyekeznek megértetni, hogy az agió ingadozását, mely az előbbinek magas állásánál inkább csökkent, mint emelkedett, a papirjáradék kibocsátásával összekötött nagyobb kamatteher egyensulyozza, mert a papirjáradék most 5¾ százalékot, a magyar aranyjáradék pedig alig 5 százalékot kamatoz. Pallavicini haladéktalanul elhozza a csoport ajánlatait, ugy, hogy a hosszadalmas tárgyalásokat a csoportnak képviselői, a kik e czélból Budapestre érkeznek, még e héten befejezhetik. A dolgok mai állása szerint — mint a Presse irja — a csoport valószinüleg csak abban az esetben veszi át az egész szükségletet, ha legalább részben aranyjáradékot is kap. Ha ez a kivánsága nem teljesittetnék, ugy egyelőre csak papirjáradékot bocsát ki, kisebb összegben.

** **A pesti magyar kereskedelmi bank** igazgatóságától a következő sorokat vettük: Az e hó 19-ikén közrebocsájtott 4½%-os községi kötvényeinkről szóló prospektusban, e kötvények tulajdonságai között fel van emlitve, hogy e kötvények többek közt árvapénzek és alapitványi tőkék elhelyezésére is alkalmasak. Minthogy azonban e prospektus lenyomatása és közrebocsájtása után meggyőződtünk arról, hogy a községi kötvények az 1877. XX. t. cz. s az ennek alapján kelt pénz- és belügy-miniszteri leiratok szerint óvadékul és biztositékul szolgálhatnak ugyan, de a fentidézett t. cz. 295. §-a szerint árvapénzek elhelyezésére nem alkalmasak, intézkedtünk é. p. még *mielőtt* ez ügyben interpelláció történt volna, hogy az általunk kibocsájtott prospektus ujabban kinycmattassék, és hogy abból az a tétel, mely az árvapénzek és alapitványi tőkék elhelyezésére vonatkozik, elhagyassék. Prospektusunkba becsuszott, az elnézést jelen nyilatkozatunk által ez uton is helyreigazitjuk. — Magától értetődik, hogy községi kötvényeink, melyek benső természetük szerint más hasonnemü kötvényekkel azonosak — biztonság, valamint óvadék-képesség tekintetében mindazonáltal változást nem szenvednek.

** **Kereskedelmi szerződés Romániával.** A mint Bukarestből jelentik, a küszöbön álló szerződési tárgyalásokhoz sem Sturdza miniszter, sem pedig a legutóbb Bécsben járt szakelőadók, hanem Aurelianu és Ghika urak fognak Bécsbe utazni. Ugy látszik ennélfogva, hogy a román kormánynak sikerült ezeket az urakat, a kik tudvalevőleg eddigelé határozott ellenesei voltak minden szerződéses viszonynak Románia és Ausztria-Magyarország közt, kereskedelmi politikájának megnyerni.

** **A kereskedelmi és iparkamarai választások** minden valószinüség szerint csak őszszel fognak megtartatni. A főváros tudvalevőleg s kereskedelmi testületek kérelmére kimondotta az elhalasztást s a miniszter e határozatot véleményadás végett a kamarának megküldte. Az ipartestületek képviselőiből alakult végrehajtó bizottság közelebb tárgyalván ez ügyet, kimondotta, hogy a mennyiben a választások április hó végeig megtarthatók nem volnának, tekintettel a mindinkább mutatkozó politikai pártmozgalmakra s a beálló kamarai szünetekre, szeptember hó elejére halasztandók. E szerint a kamara mind a két osztálya az elhasztás mellett van, csupán a kis- és középkereskedők s a szatócsok végrehajtó-bizottsága kérelmezte a választásoknak április hó végén vagy május elején való megtartását s épen annál az indoknál fogva, hogy a választással járó izgalmak minél előbb véget érjenek.

** **Szerbiai csődök.** A budapesti kereskedelmi és iparkamara a Szerbiában előfordult következő csődesetekről nyert hivatalos értesitést: a belgrádi kerületi törvényszéknél Kalderon J. Avram és Kojen J. Gábor belgrádi kereskedők ellen, a bejelentési határidő április hó 8.; továbbá a csapriai törvényszéknél Milanovics Radojka, n.-popovicsi kereskedő ellen, a bejelentési határidő márczius hó 29.; a valjevoi törvényszéknél Jagodics Ilija, banjanai kereskedő ellen, a bejelentési határidő április hó 3.; végre a szendrői törvényszéknél Meadenovics Aleksa ottani kereskedő ellen, a bejelentési határidő április h

42½-től 102.22½-ig, magyar papirjáradék 89.35-től 89.30-ig kelt.

6 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 288.30—288.40, magyar aranyjáradék 102.35—102.37½, magyar papirjáradék 89.30—89.32½.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, márcz. 22. Az üzlet élénk. Magy. uraságí öreg nehéz 47—48½ frtig, fiatal nehéz 50—51 frtig, fiatal közép 49—50½ frtig, fiatal könnyü 49—49½ frtig, közönséges (szedett) nehéz 47—48 frt, közép 48—49 frt könnyü 48—49 frt. Szerbiai nehéz 47—48½ frt, közép 47—47½ frt, könnyü 47—47½ forint. Hizó egy éves —.— forint. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak át, vevőn- s páronkint három arany vám fejében megtérittetnek. — Sertéslétszám: márcz. 20-án volt készlet 79304 db, márczius 21-ikén felhajtatott 291 db, márcz. 21-én elszállíttatott 1044 db., márczius 21-én maradt készletben 78.551 darab sertés.

Magánhajók forgalma.

— Márczius 21-ről. —

Budapestre érkezett: Guttentag G. Archimedes nevü csavargőzöse Ujvidékről 3364 mm. tengerivel Popper H. és fiának, Stauber és Berger Veronkája Dunaföldvárról 1085 mm. buzával, 239 mm. árpával és 791 mm. tengerivel Bischitz S. és fiának, ugyanazok Erzsikéje Dunaföldvárról 757 mm. buzával és 460 mm. tengerivel Guttentag G.-nek, Bruck Simon Iparja Dunaföldvárról 718 mm. buzával, 193 mm. árpával és 416 mm. tengerivel s. magának, Eggenhofer J. és társa 4. sz. uszálya Veprováczról 1853 mm. buzával Schreiber D. és fiának, Fischer M. W. Nabobja Dunaföldvárról 531 mm. buzával, 148 mm. rozszsal, 392 mm. árpával, 201 mm. zabbal és 702 mm. tengerivel.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, márcz. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) A mai előtőzsde jubiláris-hausse-t ünnepelt, a miben nemcsak a berlini ünnepiességek ösztönözték, hanem a szilárd boulevard-árfolyamok és a magyar pénzügyi müveletekről szóló hirek is. A forgalom igen élénk volt, különösen hitelrészvényekben, járadékokban és magyar vasuti részvényekben, melyek árfolyamai jelentékenyen emelkedtek. Valuták változatlanok maradtak. Az elhelyezés könnyü volt, pénz sok kináltatott.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 289.10, magyar hitelbank 298, uniobank 220.10, osztrák tartományi bank 243, osztrák-magyar államvasut 244.50, elbavölgyi vasut 160.25, májusi járadék 81.10, magyar aranyjáradék 102.20, husz frankos arany 10.11.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde szilárdan tartott árfolyamokkal nyilt meg. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 289.30, magyar hitelbank 298, angol-osztrák bank 108.50, unio bank 220.25, osztrák tartományi bank 242.75 osztrák-magyar államvasut 244.75, Károly Lajos-vasut 203.75, elba-völgyi vasut 160.25, májusi járadék 81.10, magyar arany-járadék 102.40, magyar papirjáradék 89.45, husz frankos arany 10.11, német birodalmi márka 62.57.

Később kissé elgyengültek az árfolyamok, mert Németországban zárva vannak a tőzsdék, és így az üzlet csak a helyi üzérkedésre szorítkozott. Váltók és valuták megdrágultak.

2 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 287.90, angol-osztrák bank 107.75, unio-bank 221.25, bank-egyesület 97, magyar hitelbank 297, tartományi bank 242, osztrák-magyar államvasut 244, Károly Lajos vasut 203.50, gőzhajózási részvény 387, Lloyd-részvény 510, észak-nyugati vasut 164, elbavölgyi vasut 159.75, tramway 216.80, déli vasut 90, papirjáradék 81.10, aranyjáradék 113.25, magyar aranyjáradék 102.20, magyar papirjáradék 89.45, északi vasut 2380, bécsi sorsjegy 125.75, husz frankos arany 10.12, német birodalmi márka 62.62. Gyengébb.

Bécs, márcz. 22. *(Magyar értékek hivatalos zárlata).* Magyar földtehermentesitési kötvények 104.25. Erdélyi földtehermentesitési kötvények 109.25, 5½%-os magyar földhitelintézeti záloglevél —.—. Erdélyi vasutr. 180.—. Magy. keleti vasut els. k. 115.25. Magyar ny. sorsjegy 120.90. Szőlődézsmaváltsági kötvények 99.—. 5%-os papirjáradék 89.45. Tiszavölgyi sorsjegy 123.50. Magyar 4%-os aranyjáradék 102.15. Magyar vasuti kölcsön 150.25. Magyar hitelbank 297.—, Alföldi vasut 182.25. Magyar északkeleti vasut 169.—. Keleti vasuti elsőbbség 98.20. Tiszavidéki vasut-részvény 240.—, Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank részvény 99.—. Kassa-oderbergi vasut részvény 146.75. Dohány-részvények —.—. Leszámitolóbank —.—. Temes Béga —.—.

Bécs, márcz. 22. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 287.90. Déli vasut 90.—. 4%-os aranyjáradék 113.25. Váltó Londonra 127.70. Károly-Lajos vasut 203.25. 1864-es sorsj. 166.—. 1860-as sorsjegy 133.25. Török sorsjegy 16.80. Angol-osztrák bankrészvény 107.50. 4·2%-os ezüstjáradék 82.—, Osztrák államvasut 244.—, 20 frankos 10.11, 4·2%-os papirjáradék részv. 81.10. Osztrák hitelsorsjegy 176.—. Osztrák-magyar bankrészvény 881.—. Csász. kir. arany 5.97. Német bankváltók 62.60. Elbavölgyi vasut részv. 159.75. Wiener Bankverein részvény 97.25. Dunagőzhajózási részv.-társ. 391. Kedvező.

Esti tőzsde.

Bécs, márcz. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az esti tőzsde magasabb párisi árfolyamok és egy nagyobb üzérkedő fedezési vásárlásaira ujból javult, de az árfolyamok nem tarthatták magukat. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 288.70—287.60, magyar hitelbank 297.50—297.25, uniobank 221.75—222.50, osztrák tartományi bank 243—242.50, osztrák-magyar államvasut 243.50—243.30, Károly Lajos-vasut 203.50—203.70, déli vasut 89.75—89.90, májusi járadék 81.15—81.10, magyar aranyjáradék 102.20—102.35, magyar papirjáradék 89.40—89.50.

5 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 287.90, magyar hitelbank 292, uniobank 222.25, osztrák tartományi bank 242.25, osztrák magyar államvasut 243.50, májusi járadék 81.05, magyar aranyjáradék 102.30, magyar papirjáradék 89.45, husz frankos arany 10.11, német birodalmi márka 62.62.

Zárlat után jegyez: osztrák hitelrészvény 288.20 után 287.90, magyar aranyjáradék 102.30.

Az esti magánforgalom üzlettelen volt.

Praemiumüzlet. A dijtételek valamivel olcsóbbak. Osztrák hitelrészvény holnapra 2½—3 frt, nyolcz napra 7½—8 forint, egy hóra 16½—17½ frt, három hóra 26—28 forint; osztrák-magyar államvasut egy hóra 11—12 frt, három hóra 20—22 frt; magyar aranyjáradék egy hónapra 4½—5 százalék, három hóra 8—9 százalék.

Magánkamatláb: Első váltóra 2⅞—3 százalék, távolabbi látra és telepitett váltóra 3½—4 százalék.

Prolongáczió- és praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, márcz. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mai elhelyezés, mely négy napra (márcz. 26., 27., 28. és 29.) terjedt, a következő **prolongáczió**tételek mellett folyt le: Osztrák hitelrészvény 10 kr report — simán, *magyar hitelbank* 10 kr report — 10 kr deport, osztrák-magyar államvasut 30—50 kr deport, Károly Lajos-vasut 35—40 kr deport, déli vasut 35—45 kr deport, májusi járadék 20—30 kr deport, *magyar aranyjáradék* 40—70 kr deport, *magyar papirjáradék* 20—30 kr deport.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, márcz. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mai forgalomban zabhatáridők játszották a főszerepet és csökkenő árak mellett lanyha irányban mozogtak. Egyéb czikkekben csak igen kevés forgalom volt jelentéktelen változások mellett. — Köttetett: Buza tavaszra 9.49, 9.47 és 9.48, május—juniusra 9.48, 9.47, őszre 8.69, 8.68 és 8.67 zab tavaszra 6.40—6.35, május—juniusra 6.51, 6.48, 6.47 és 6.49, őszre 6.66, tengeri május-juniusra 6.41, 6.42 frton. Felmondatott 1000 mm. zab.

Délután buza tavaszra ismét valamivel szilárdabb és 9.50 frt, május—juniusra ellenben lanyha 9.46—9.47 frt, őszre 8.67 frton köttetett. Zab közeli határidőkre kissé javult, tavaszra 6.34—6.36, május—juniusra 6.50—6.51 frton fizettetett, őszre 6.60 frt. Tengeri május—juniusra 6.39—6.40 frt, julius—augusztusra 6.46—6.58 frt. Rozs tavaszra 6.95—6.97, őszre 6.80—6.83 forint.

Készáruból eladatott egy rakomány szerbiai buza 77 k. 9.25 frt, három hónapra.

Szesz ára tartott. Kész gabonaáru 25½ frtot pénz.

BÉCSI ÁRUTOZSDE.

Bécs, márcz. 22. (Az *Egyetértés* távirata). A mai árutőzsdén következő kötések történtek:

Czukor: Nagyobb mennyiségü nyers czukor október—deczemberre morva állomáson átvéve 22½ frton.

Petroleum: 1 waggon belföldi Wagenmann-fél viztiszta kész szállitásra Bécsben 20¾ frton.

Fahéj: 200 láda, kész szállitásra Triesztben 33¾ forinton.

Káposztarepcze: 8 waggon 9¾ frtjával, Eszéken.

Keményitő: 100 láda thürnthali gyártmány a bécsi északi vasuton 100 kilókint 18 frton.

Cserzőanyagok: Egy waggon elsőrendü fenyőkéreg Bécsben 4.30 frtjával.

Lenolaj: 100 mm. kész szállitásra Bécsben 23¼ forinton.

Kávé: 10 hordó ceyloni középszemü Triesztben 112 frton, 90 zsák Malang good közönséges 96 frton.

Gyapot: 200 bál good Orleans, good colour 6⁰/₀-al Brémában a hajón 5¹/₁₆ penny, 110 bál fine Bengal márczius—áprilisra 3¾ penny, 110 bál good Oomra Triesztben 4¹/₁₆ penny, 220 bál sully good Bengal Triesztben hajón 3⅜ penny.

Gyapotfonal: 10000 font 20. sz. közép pincop 44 kr, 20000 font 20. sz. warpcop legjobb 49½ kr, 10000 font 20. sz. mellékfonal kötegekben 46½ kr.

Bőr: Egy tétel egyes terz-bőr elsőrendü 12—13 kiló nehéz métermázsánkint 163 frt. Egy tétel elsőrendü fényes bőr 168 frt. Egy tétel szász nyers tehénbőr elsőrendü 9—10 kiló nehéz Bécsben 122 frt.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Trieszt, márcz. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Váltó Londonra 127.75, olasz bankpiaczokra 49.80, Napoleon d'or 10.08, májusi járadék 81.30, magyar aranyjáradék 102.40, magyar papirjáradék 89.50, osztrák hitelrészvény 289.50, Lloyd-részvény 508, olasz járadék 96.70, olasz bankjegy 49.80. Igen szilárd.

Páris, márcz. 22. (Zárlat.) 3% francia járadék 81.22, 4½ százalékos francia járadék 109.50, osztrák államvasut 488 (= 243.21 frt), déli vasut részv. 195.— (= 89.03 frt). osztr. földh. részv. 800.—, francia törleszthető járadék 85.20., 4 százalékos osztrák aranyjáradék —.—, magyar vasuti kölcsön 305.— (= 152.22 frt), magyar jelz. hitelb. részv. 530.— (= 134.73 frt), *4 százalékos magy. aranyjáradék* 82⅛ (=102.38 forint), magyar orsz. bankrészv. 347½. Átszámitási árfolyam 100 frank vista 50.35 forint.

Páris, márcz. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *12 óra 47 perczkor jegyeznek:* 3%-os járadék 81.20, 4½%-os járadék 109.72, olasz járadék 97.80, magyar aranyjáradék 81.75, egyiptomi kölcsön 381.25, spanyol kölcsön 65.62, török vasuti kölcsön 13.80, ottomán bankrészvény 513.75, Rio-Tinto 283.75, Szuez-részvény 2072, Panama-részvény 391, osztrák-magyar államvasut 488.75, osztrák déli vasut 195. Szilárd.

3 óra 40 perczkor zárulnak: 3%-os járadék 81.22, 4½%-os járadék 109½, osztrák-magyar államvasut 488, osztrák déli vasut 198, osztrák földhitelrészvény 800, franczia törleszthető járadék 85.20, magyar vasuti kölcsön 305, magyar aranyjáradék 82½, magyar országos bankrészvény 347½, ottomán bankrészvény 513. Szilárd.

London, márcz. 21. Magyar aranyjáradék 80⅜, osztrák aranyjáradék 89, osztrák ezüstjáradék 64, angol konzolok 101¹⁹/₁₆. Szilárd.

New-York, márcz. 21. (Kabel-sürgöny). Váltó Berlinre 400 márkáról (60 napi látra) 95, Londonra 4.83½, négyszázalékos tőkésitett kölcsön 1877-ből 1.28½, Erie-vasut 33⅝, váltó Párisra 5.24⅜.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Trieszt, márcz. 21. A *czukor*-piacz iránya szilárd, az üzlet gyenge, centrifugal-pilé 17½—17¾ frt. — *Kávé* szilárd, good average Santos 84—85, frt. — Orosz petroleum cziszterna-waggonokban 4¾ frt. — *Szesz* 18½—18½ frt, oláh 17 frt.

Hamburg, márcz. 21. Petroleum szilárd, helyben 6.10, márcziusra 6, augusztus—deczemberre 6½ márka.

Páris, márcz. 21. Nyers czukor 28 frank, tartva. Fehér czukor folyó hónapra 32½ frank, áprilisra 32¾ frank, nyugodt, május—juniusra 33 frank, májustól négy hónapra 33½ frank. Raffinade 91—92 frank.

Páris, márcz. 22. (Zárlat.) *Buza* folyó hóra 24.10 (= 12.13 forint), áprilisra 24.25 (= 12.22 forint), május—juniusra 24.65 (= 12.38 frt), májustól 4 hóra 25.— (= 12.58 frt), *Liszt* folyó hóra 52.50 (=16.64 frt), áprilisra 52.90 (= 16.76 frt), május—juniusra 53.90 (= 16.96 frt), májustól 4 hóra 54.50 (= 17.26 frt). *Olaj* folyó hóra 58.50 (= 29.45 frt), áprilisra 57.75 (= 29.08 frt), májustól 4 hóra 54.50 (= 27.45 frt), utolsó 4 hóra 52.75 (= 26.57 frt). *Szesz* folyó hóra 40.50 (= 22.21 frt), áprilisra 40.75 (= 22.37 frt), májustól 4 hóra 41.75 (= 22.90 frt), utolsó 4 hóra 41.25 (= 22.63 frt), Átszámitási árfolyam 100 frank vista = 50.35 forint.

London, márcz. 21. Gabona nyugodt, angol buza és liszt mintegy ½ shillinggel, őrölni való árpa és közönséges zab ¼ shillinggel csökkent: külföldi buza ára a vevőnek kedvez; malátaárpa szilárd. — Repczeolaj helyben 20¾. — Nyers répaczukor 10⅞, szilárd. — Jávaczukor 13¼, szilárd. — Felhozatal: Buza 20,375, árpa 4320, zab 29.456 imperialquarter. — Az időjárás: fagyos.

Havre, márcz. 21. A kávé-piacz szilárd. Santos good average márcziusra 80 frank, juliusra 79¾ frank, novemberre 83¾ frank.

Brémа, márcz. 21. Petroleum helyben 6 márka. Szilárd.

Antwerpen, márcz. 21. Petroleum 15⅝ frk. Emelkedő.

Newyork, márcz. 21. Az ellenőrizhető készlet buzából 53.173,000 bushel.

Newyork, márcz. 21. (Kabel-sürgöny.) Gyapot Newyorkban 10¼, Neworleansban 9⁹/₁₆, juniusra 10.23, juliusra 10.30. — Petroleum finomitott 70⁰ Abel Test Newyorkban márcziusra 6⅝. Filadelfiában márcziusra 6⅝. — Nyers petroleum 6. — United pipe line certificates 63⅜. — Liszt 3.45. — Piros őszi buza helyben 91½ cent (= 8.89 frt), márcziusra 91¼ cent (= 8.85 frt), áprilisra 91¾ cent (= 8.91 frt), juniusra 91¾ cent (= 8.91 frt) 100 kilokint. — Tengeri 48½. — Czukor (Fair rafining Muscovados) 4⁹/₁₆. — Rio-kávé 14½. — Zsir (Wilcox jegyü) 7.90. (Fairbank jegyü) 7.85. — Gabona-fuvardij imperial-quarterenkint Eszak-Amerikából az angol kikötőkbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 2¼ cent (= (0.67 frt 100 kilónkint.) — Napi felhozatal gyapotból 7000 bál.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Országos vásár.

Budapest, márcz. 22. (A magyar kereskedelmi csarnok jelentése.) A József-napi országos vásár nem volt ugyan kedvező, mert a vásár kezdetével beállott rendkivüli időjárás az üzlet kifejlődését gátolta; de az eredmény a nem igen nagy várakozáshoz képest mégis kielégitőnek mondható, ha tekintetbe veszszük egyrészt a már emlitett gátló befolyást, másrészt azt a körülményt, hogy a vevők jó része tavaszi szükségletét már megrendelés utján fedezte, s a vidéki üzlet gyenge menete uj megrendeléseket még nem tett szükségesekké. Az árufogyasztás mindazonáltal elérte a tavalyi árufogyasztás mértékét; a mi annál is inkább emlitésre méltó, minthogy a nagyobb vevők közül csak kevesen jelentek meg a vásárra, Erdélyt pedig épen csak nehány vevő képviselte. Többnyire kisebb és középösszegü vásárlások tétettek. A bánság és Horvátország nem is voltak képviselve. *Kékfestőárukban* az üzlet általában kielégitő volt. A honi gyártmány mindinkább nagyobbodó tért nyer. Legkeresettebbek a divatáruk voltak, bordure és écrufélék. A kivitel számára is számos tétel vásároltatott. *Kottonokban*, kotton-kendők és más festő-áruk tekintetében az üzlet középszerü volt. A kereslet e czikkekben élénk volt, mivel ezekből folyton ujabb fajokat gyártanak és olcsóságuk is emeli fogyasztásukat. *Kurrentárukban* többnyire oxfordok, zephirek, némi nadrágkelmék és kalmukok keltek. Más czikkek csak csekélyebb mértékben adattak el. Ugyanez áll a fehérnemüekre, melyek az előbbi években sokkal nagyobb mértékben keltek. Tekintettel arra, hogy üzletünk évről-évre kevésbbé szoritkozik vásárokra, reméljük, hogy e hó végéig a fogyasztás a rendes mértékre emelkedik, miután még naponkint ujabb vevők jelennek meg a piaczon, kik máskor a rendes vásárt szokták látogatni. *Divatárukban* leginkább mutatkozott a rendkivüli időjárás befolyása, melynél fogva csak csekély mennyiségü vásárlások történtek. *Norinbergi és diszmüárukban* a szükséglet csupán evőszerekre, pakfon és bádog karalakra szoritkozott; kókusz-, szaru- és gyöngyház-gombok is meglehetősen keltek. Napernyőkben és tavaszi czikkekben kielégitő fogyasztás volt, amazok azonban — bár a husvéti ünnepek április hó első napjaira esnek — csak április közepére rendeltettek meg. *Szövőáruk* közül első sorban a szalagczikkek érdemelnek emlitést, melyek ugy sima, mint virágos fajokban jelentékenyen mértékben vásároltattak, fehérnemüek tekintetében is kiemelendő eladások történtek; különösen ingek örvendtek jelentékeny kelendőségnek. Pamutok, köztük könnyebb kötőpamutok, különféle kártya- és orsóczérnák, selyem- és disz-áruk is élénken kerestettek. Nyári kötszövetek szintén élénk kereletre találtak; kiemelendők ezek közül a harisnyák, melyek többnyire könnyebb minőségben nagyban fogyasztattak. *Posztó és gyapjuáruk* számára a tulajdonképi időszak még meg sem nyilt. A rossz időjárás miatt az üzlet nagyon hátramaradt. Miután azonban a mult évi régi készletből kevés maradt meg, reményleni lehet, hogy a szebb időjárások bekövetkeztével az üzlet ki fog fejlődni. *Uri készruhákban* február közepétől fogva meglehetős élénk volt a forgalom, s csak a közbejött rossz időjárásnak tulajdonitható, hogy az utóbbi napokban kevés vevő és csekély megrendelések érkeztek a piaczra. *Az inkasszó*, miként az ily körülmények között lenni szokott, kedvezőtlen volt, mig ellenben a fizetésbeszüntetések csak csekély számban jelenkeztek.

Sertésüzlet.

Bécs, (St-Marx), márcz. 22. (Távirat). Felhajtatott 6517 db sertés, közte 1235 bakonyi nehéz, 2157 könnyebb és 3125 süldő. A forgalom gyengébb volt, nehéz és középszerü sertések ára 50 krajczárral esett. Fizettek: bakonyi nehéz sertésekért 43—45 frtot, könnyebbekért 40—43 frtot, süldőkért 33—40 forintot, szalonnáért 46—47 forintot, disznózsirért 51—52 frintot, 100 kilogrammonkint.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **Gazdasági tudósitók.** A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter, *Eördögh* Rezső rozsonymitticzi lakost Trencsénmegye baáni, továbbá *Machaliczky* János bittsei lakost a bittsei, *Fekér* Gyula domanizsáni lakost a vágbeszterczei és végül *Zsolnay* István szedliesnai lakost, a trencséni járásra, *Soós* János plébánost és rába-hidvégi lakost, Vasmegye vasvári járására, *Kacsóh* Pál somogy-gyékényesi lakost Somogymegye csurgói járására, *Magyarosy* Ferencz hosszufalui lakost, Brassómegye hétfalusi járására nézve, az állandó gazdasági tudósitói tiszttel bizta meg.

* **Kormány-jutalmak erősitésre.** A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium az orsz. erdei alapból a magasabb hegységek fönsikjainak, tetőinek és gerinczeinek, vagy meredek oldalainak s illetve a közgazdasági érdekből erdészetileg müvelendő oly területeknek beerdősitésére, a melyeken hegyomlások, hó- vagy kőgörgetegek megakadályozása, szélvészek és vizek rombolásának, valamint a futóhomok továbbterjedésének meggátlása végett az erdősités közgazdasági szempontból szükséges, s a melyeken a létrejövő erdők védőerdőkül fognak szolgálni, a f. 1887. évre 3 nagy jutalmat és 3 elismerő jutalmat tüz ki. Az első nagy jutalom 1000 frank aranyban, a második nagy jutalom 800 frank, a harmadik nagy jutalom 500 frank. Az első elismerő jutalom 400 frank aranyban, a második 200 frank s a harmadik 100 frank. E jutalmakra versenyezhetnek mindazon erdősitések, a melyek a f. 1887. évben nem állami költségen foganatositattak, még pedig a nagy jutalmakra, ha egy tagban legalább 25 kat. holdra s az elismerő jutalmakra, ha egy tagban legalább 10 holdra terjednek. Versenyző lehet minden erdőbirtokos, vagy birtokos testület és község. A jutalmak az 1892-ik évben lesznek kiszolgáltatva. A pályázók tehát, a f. évi tavaszon történő erdősitést illetőleg f. é. jul. hó végéig, a f. évi őszi erdősitést illetőleg pedig decz. hó 25-ig jelentsék be a történt munkálatokat a földm. ipar- és keresk. ügyi miniszteriumnál.

* **Az országos magyar gazdasági egyesület** *törzskönyvelő bizottsága* ma délután *Kostyán* Ferencz elnöklete alatt ülést tartott a Köztelken. Az ülés főtárgyát *Lejthényi* Györgynek az orsz. törzskönyvelési alapszabályok ügyében tett inditványa képezte, mely szerint az *alapszabályokba* fölveendő: hány generáczió szükséges egy következtes keresztezési tenyésztésnél arra, hogy a nyáj verállandóságot és átöröklést biztosithasson. Hosszabb vita után, melyben Tormay Béla min. tanácsos, Tanfy Gusztáv min. osztálytanácsos, Ordódy Pál, Baranyay István és Monostori Károly vettek részt, elhatározták, hogy a merinosok keretében bizonyos vérnek használata folytán egy nyáj csak előjegyeztethetik a törzskönyvezésre és fölvételni csak akkor fog, ha a következetesen vezetett tenyésztés oda jutott, hogy a keresett fajtulajdonság állandósult vagyis átöröklőlhető. Megjegyezzük, hogy az országos törzskönyvbe felvétetett eddig 88 tenyészet 7340 állattal.

NAPIREND: márczius 23-án.

Naptár: Szerdo. — Róm. kath.: Frumencius. — Prot.: Eberhart. — Görög-orosz: (márczius 11.) Szofrón püspök. — Zsidó: (adar 27.) — **Nap kél** 5 ó. 59 p., nyug. 6 ó. 16 p. — **Hold kél** 5 ó. 43 p. regg., nyug. 5 ó. 4 p. d u.

Honvédelmi minisztor fogad d. u. 2—3.

Horvát miniszter fogad d. e. 10—d. u. 2.

A főváros törvényhatósági képviselő bizottságának közgyülése d. u. 4 órakor (uj városház.)

A Reichmann-féle hangversenye este 7½ órakor a fővárosi vigadó kis termében.

Országos képtár az akadémia palotájában d. e. 9—d. u. 1.

Vörös-keresztegylet Erzsébet-kórháza (Buda, déli pályaudvar közelében) megszemlélhető naponkint délelőtt 10—11½ óra között.

Nemzeti museum: képtár d. e. 9 d. u. 1.

Nemzetközi panoráma Andrássy-ut 28. sz

Orsz. tanszermuzeum a budai állami tanitóképezde épületében d. e. 9—12 és d. u. 3—5.

Műszaki iparmuseum a kerepesi-uton (Beleznay-kert) nyitva van d. e. 9-től d. u. 1-ig, d. u. 3—5 és este 7—9.

Egyetemi füvészkert az üllői-uton d. e. 8—12 és d. u. 2—6 óráig.

Akadémiai könyvtár d. u. 3—7.

Egyetemi könyvtár d. e. 10—12 és d. u. 4—8.

Museumi könyvtár d. e. 9— d. u. 1-ig.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

Kivonat a hiv. lap márcz. 22-ki számából.

Arverések a fővárosban. Schwarcz Armin 428 frtra becs. ingóságai (Gizella-tér 3.) márcz. 23.

Arverések a vidéken. Mayer János 1625 frtra becs. ingóságai április 23. Nagy-Zsám. (Versecz.) Löffler Mihályné 2896 frtra becs. ingatl. junius 17. B.-Gyula. Friedman Vilmos 4380 frtra becs. ingatl. április 30. Temesvár. Kiss Béla 9894 frtra becs. ingatl. junius 20. Kecskemét. Zombory László 12874 krra becs. ingatl. junius 25. Kecskemét. Kalinka Vincze 2063 frtra becs. ingatl. junius 6. Kolozsvár. Kis Jánosné 1374 frtra becs. ingatl. junius 24. Német-Szölgyén, (Esztergom.) Kaiser József 2636 frtra becs. ingatl. április 18. Miskolcz. Silberberg Lipót 4047 frtra becs. ingóságai márcz. 28. Szeged. Jellachich Gyula 112896 frtra becs. ingatl. julius 19. Zágráb. Vigner Ignácz 4150 frtrra becs. ingatl. junius 3. Czegléd. Hegedüs és Szabó czég 10365 frtra becs. ingóságai márcz. 30. M.-Vásárhely.

Csődnyitás. Trevisani M. zágrábi lakos ellen, ápril 1. Perügyelő Sviglin István, helyettes Hönigsberg E. ügyvédek. Weisz Ignácz lajosfalvi lakos ellen, május 2. Csődbiztos Nádasky Dusan törvényszéki biró, tömeggondnok Bizek Kornél ügyvéd. Goldschmied Dániel erzsébetvárosi lakos ellen május 2. Csődbiztos Lázár Aurél törvényszéki biró, tömeggondnok dr. Issekutz Viktor, helyettes Wolff Mór ügyvéd. M. L. Ernst temesvári lakos ellen május 14. Csődbiztos Lattyák János törvényszéki biró, tömeggondnok dr. Langfelder Armin, helyettes Ország Pál ügyvédek. Kaufmann Lajos pécsi lakos ellen április 16. Csődbiztos Bogyay Pongrácz törvényszéki biró, tömeggondnok Stern Károly, helyettes dr. Egry Béla ügyvéd.

Csődmegszüntetés. Fodor István somlyói lakos ellen.

Pályázatok. Nyitrai kir. törvényszéknél joggyakornoki, — a kézdi-vásárhelyi kir. törvényszéknél mérnöki, — a h.-csabai kir. járásbiróságnál irnoki állomásra.

Felelősszerkesztő: **Csávolszky Lajos.**

IDEGENEK NEVSORA.

Marchall-szálloda az Angol királynéhoz.

Hg Odoscalchi O. Kolozsvár
Gr. Esterházy J. Pozsony
Gr. Esterházyné Pozsony
Br. Laffertné N.-Abony
Antos J. N.-Abony
Deniczky G. T.-Földvár
Urbin J. Arad
Grünwald L. Bécs
Dr. Diessl J. Franzensbad
Thompson G. Angolorsz.
Kettlewell W. Angolorsz.
Dostek J. Prága
Ilits M. Sabacz
Simonovits P. Irregh
William E. Amerika
Kreuzinger B. Bécs
Schanman M. Berlin
Margorits F. Belgrád

Hungária szálloda.

Horthy J. Kenderes
Wiener S. Albunár
Horovitz H. Apostag
Zimmermann E. Maád
Eisenmann R. Berlin
Goldberg A. Bécs
Tunkler J. Bécs
Besso A. Trieszt
Riegel A. N.-Mányok
Edlinger F. Zircz
Mészáros A. Zircz
Strasser A. Temesvár
Vojta A. Tata
Török J. Szolnok
Buchwald T. Bécs
Ross Zs. Bécs
Orsbach H. Bécs
Prager A. Bécs
Beszó V. Trieszt

Magyar király szálloda.

Beloni J. N.-Kanizsa
Laufer L. Dombovár
Krieger F. Zala
Mányay K. Lepsény
Goldschmidt A. Dombovár
Kohn E. N.-Kanizsa
Löwinger Gy. Bécs
Roth M. Bécs
Hirschler F. Crefeld
Mayer Gy. Crefeld
Roberits K. Mohács
Spitz B. Lócsa

Schmidt Orient szálloda.

Wakker G. Berlin
Hoffmann A. Bécs
Raits M. Szabadka
Farkas J.-né Czegléd
Singer J. Arad
Spet F. Grácz
Bárczy B. Palits
Kovács M. Keszthely
Löwy J. N.-Szeben
Lippert A. Brood
Haas S. Belgrád
Krausz J. Arad

Nemzeti szálloda.

Sal F. N.-Várad
Budny J. Debreczen
Kovács J.-né Eger
Grechenek L. Csorbás
Baksay J. R.-Szombat
Draskóczy F.Ábolna
Magyari J. Ord
Handler J. Nürnberg
Eckstein A. Prága
Krausz M. Kőtse
Steinbach M. Schid
Spaic M. Schid
Petrovits M. Zimony
Bogdán S. Gyöngyös
Strassberger K. Bécs

Széchenyi szálloda.

Schneider A. Bécs
Schratzenthaler Bécs
Werner J. Bécs
Mayer K. Grácz
Nagy B. Somogy
Naumann J. Bécs

M. Államvasut-szálloda.

Gr. Wilcsek J. Ungh
Kerekes S. Vidék
Simon S. Bécs
Kriegler F. Kassa
Bösenschlag J. Brünn
Horvát E. Miskolcz

Fehérhattyu szálloda.

Engler V. Miskolcz
Weingruber M. Bécs
Egri J. S.-Tarján
Wetzler A. Szerdahely
Vladár N., N.-Körös
Weis D. Árokszállás
Roth L. Bosznia

Aranysas szálloda.

Farkas E. N.-Körös
Gesztonyi S. H.-M.-Vásárhely
Andrássy Gy. Felcsuth
Földváry J.-né Dömsöd
Pléva F. Esztergom
Szabó J. Miskolcz
Dr. Sassy J. Miskolcz
Dr. Platty A. Pásztó
Stern J. Tornalya

Vadászkürt szálloda.

Farkas B. Petnehása
Hertelendy F. Tomaj
Franz L. Leibitz
Dungyerszky J. Szt.-Tamás
Wetz A. Bécs
Drenovátz J. Krusevátz
Leth L. Temesvár

London szálloda.

Sevcsik K. Bécs
Estermann V. Nizza
Sternberg A. Temesvár
Holits A. Bécs
Winkler S. L.-Gyarmat
Sandbank O. Lipcse
Schlesinger F. Mindszent
Pateran K. Resicza
Schmidt R. Bécs

Holzwarth-Frohner száll.

Br. Schelling F. L.-Tötö
Mandel D. N.-Bátor
Rzivnacz V. Bécs
Brachfeld J. Bécs
Kopetzky F. Bécs
Hirsch A. Bécs
Jalowetz S. Bécs
Szinger A. Győr
Schaupert Stuttgart
Jenzer F. Kopenhága
Schertz M. Kanizsa
Roth A. Olsány
Feldmann K. Ipolyság
Neumann H. Komárom
Kirtz J. Párkány
Manusic N. Szabadka

Walter Fehérló szálloda.

Prister A. Páris
Maizel M. Bécs
Damboť J. Brod
Smetics J. Belgrád
Mock E. Szombor
Köhler K. Csömör
Burger M. Bácska
Schwarz K. Veszprém
Kugler J. Győr
Singer L. Szolnok
Kardosi M. Debreczen
Stompa K. Kolozsvár
Lercher D. Ujvidék
Unger L. T.-Füred
Egyedi M. Sárbogárd
Kisrel M. Ecser
Károly J. Bécs
Müller B. Bécs
Kurcz K. Pozsony
Molnár J. Czegléd

Pannonia szálloda.

Karcsay L. N.-Lót
Lázár J. Fülek
Lázár S. Pásztó
Imre M. Eger
Bérczy K. M.-Tárkony
Szerényi A. B.-Gyarmat
Dr. Szántó A. Szt.-Ittebe
Schier L. Szt.-Ittebe
Klein S. H.-Baba
Schard J. Miskolcz
Nagy L. Tóth
Grünwald S. Ujszőny
Braun D. Sárbogárd
Paskuj J. Sz.-Somlyó
Isekatz P. Déva
Grimm J. Gyoma
Fehér M. Ercsi
Kund F.-né D.-Győr
Altosy F. Esztergom
Rosonberg J. Arad
Reiner H. Pásztó
Grives F. Tata
Klein D. Lugos
Gnupl M. Temesvár

Két korona szálloda.

Horváth A. Rácskeve
Balla J. Vecse
Tóth J. Szentes
Tompa K. Baja
Nagy P. B.-Füred
Fodor J. Miskolcz
Keczka M. Debreczen
Vasontay E. Szeged
Szabó M. Szegszárd
Gabris F. Kecskemét
Kiss J. N.-Mihály
Kalapos P. Arad
Kovács S. Debreczen

Elhaltak névsora 1887. márcz. 21.

Mikovi J. 45 é. III. k. vörösvári-u. 8. tüdőgümü.
Scuster B. R. 36 é. czipész neje III. k. szel-u. 6. kimerülés.
Jinda F. 65 é. kovács III. k. aggkór.
Wauwitz I. 42 é. hordár rögt. halál.
Sch. Herdenberger A. 69 é. keresk. özv. IV. k. molnár-u. 14. tüdől b.
B. Pollák H. 44 é. magánzó neje IV. k. muzeum-körut 13. kimerülés.
Freylich T.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései márczius 22.

Faj	Irányzat	Minős. suly hektolit.	100 kilogramm ára fritől	100 kilogramm ára frtig
Buza				
bánsági ó	szilárd	74	—.—	—.—
„ „	„	76	—.—	—.—
„ „	„	78	—.—	—.—
tiszavidéki	„	80	—.—	—.—
„ „	„	74	—.—	—.—
„ „	„	76	—.—	—.—
„ „	„	78	9.15	9.20
„ „	„	80	9.35	9.40
pestvidéki	„	74	—.—	—.—
„ „	„	76	—.—	—.—
„ „	„	78	9.10	9.15
„ „	„	80	9.30	9.35
fejérmegyei	„	74	—.—	—.—
„ „	„	76	—.—	—.—
„ „	„	78	9.15	9.20
„ „	„	80	9.35	9.40
bácskai	„	74	—.—	—.—
„ „	„	76	—.—	—.—
„ „	„	78	9.20	9.25
„ „	„	80	9.40	9.45
magyar északvidéki	„	74	—.—	—.—
„ „	„	76	—.—	—.—
„ „	„	78	9.05	9.10
„ „	„	80	9.25	9.30

Gabona ó vagy uj	Irányzat	Faj	Minőségi suly hektoliterk.	100 kilogramm ára fritől	100 kilogramm ára frtig
rozs ó	szilárd	—	70—72	6.75	7.—
árpa „	„	takarmány	60—62	6.80	6.90
„ „	„	égetni való	62—64	7.10	8.20
„ „	„	sörfőzdei	64—66	8.30	9.70
zab	szilárd	—	39—41	6.55	6.85
tengeri uj	lanyha	bánsági	75	6.—	6.05
„ „	„	másmenű	73	5.95	6.—
köles uj	szilárd	—	nélkül	4.75	5.25
káposzta-repcze	szilárd	—	„	—.—	—.—
bánsági repcze	„	—	„	—.—	—.—

Szovany-gabona határidőre		Irányzat	Faj	100 %-ára pénz	100 %-ára áru
	buza	szilárd	tavaszra	9 03	9.05
	„	„	őszre	8.38	8 40
	tengeri	„	máj.—jun.-ra	6.03	6.05
	zab	csendes	tavaszra	6.30	6 35
	„	„	őszre	—.—	—.—
	káp. repcze	„	aug.-szept.	11.3/4	11.3/4

Különféle terméynek	Irányzat	Faj	Pénz frt	Áru frt
Heremag	szilárd	fuczerna magyar.	45.—	55.—
„	„	franczia „	75.—	85.—
„	„	olasz „	65.—	75.—
„	„	vörös „	40.—	50.—
Repczeolaj	csendes	nyers azonnali szállít.	—.—	—.—
„	„	finomitott „	27.—	28.—
„	„	őszi, kétszer finomitott	—.—	—.—
Lenmagolaj	„	„ „ „	—.—	—.—
Olajpogácsa	szilárd	repcze „	4 80	4.90
Disznózsir	lanyha	pesti „	53.—	53.50
„	„	vidéki „	—.—	—.—
Szalonna	lanyha	m. la. légensz. áru m. sz.	45.—	46.—
„	„	városi légensz. „	45.50	46.—
„	„	füstölt „	50.—	51.—
Faggyú	lanyha	olvasztott „	32.—	33.—
Szilva	„	bosznai hordóban 1885.	—.—	—.—
„	„	„ zsákokban	16.75	17.—
„	„	szerbiai, hordóban	—.—	—.—
„	„	szerbiai, zsákokban.	—.—	—.—
„	csendes	bosznai, h. nov.	—.—	—.—
„	„	zsákokban „	14.50	14.75
„	„	szerbiai hordó „	—.—	—.—
„	„	„ zsákb. „	14.25	14.50
Szilva-iz	lanyha	szlavoniai új „	12.50	13.—
„	„	bánsági új „	12.—	13.50
„	„	szlavoniai szept.—okt.	—.—	—.—
„	„	bánsági „	—.—	—.—
„	„	magyar mín. szerint	—.—	—.—
„	„	szlavoniai „	—.—	—.—
„	„	magyar Ia. „	—.—	—.—
„	„	szerbiai „	—.—	—.—
„	„	bosznai „	—.—	—.—
Borkő term.	szilárd	fehér Ia.	80.—	90.—
„	„	fehér IIa.	55.—	65.—
„	„	vörös „	40.—	65.—
Méz	csendes	nyers „	—.—	—.—
„	„	sárga, csurgatott „	24.—	25.—
„	„	világos színű „	24.—	25.—
Vinczke	szilárd	rozsnyói „	126.—	128.—
„	„	szlavoniai „	—.—	—.—
Szesz	csendes	szesz „	25.—	25.25
„	„	szesz-élesztő „	28.25	28.50

ÉRTÉKPAPIROK	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
ÁLLAMADÓSSÁG.		
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 100, 500, 1000 4%	102.50	102.80
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 10,000 4%	—.—	—.—
Magyar papirjáradék adómentes 5%	89.50	89.80
Magyar vasuti kölcsön à 120 frt o. é. (300 frank) 5%	150.25	150.75
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban 5%	150.25	150.75
Gömöri államvasuti záloglevelek 5%	—.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut államkötv. (elsőbbs.) adóm. 5%	97.75	98.75
Magyar 1873. keleti vasut arany v. ezüstb. (elsőbb.) adóm. 5%	124.—	126.—
Magyar 1876. keleti vasut államkötvény aranyban 5%	115.50	116.50
Magy. kir. nyeremény-kölcsön 100 frt	120.50	121.50
Magy. kir. nyeremény-kölcsön 50 frt	119.50	120.50
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	123.—	124.—
1871-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben 5%	—.—	—.—
1873-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben 5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesítési kötvények 5%	104.—	105.—
Magyar földtehermentesítési kötvények 1867. záradékkal 5%	104.—	105.—
Magyar földtehermentesítési kötvények temesi 5%	104.—	105.—
Magyar földtehermentesítési kötvények 1867. záradékkal 6%	104.—	105.—
Magyar földtehermentesítési kötvények horvátországi 6%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesítési kötvények erdélyi 5%	104.—	105.—
Magyar orsz. jelzálog urbéri váltságkötvények (100 frt) 5%	97.—	98.—
Kir. horv.-szlavonjelzálog földváltságkötvény (100 frt) 5%	—.—	—.—
Szőlődézsamaváltási kötvény (100 frt) 5%	99.25	100 —
Magy. kir. kamatozó kincstár utalvány 6 hóra (100 frt) —	—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban máj.—nov. 4 2/10%	81 25	81.75
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug. 4 2/10%	81 25	81 75
Egyes. államad. ex. kam. jan.—jul. 4 2/10%	81.75	82 25
Egyes. államad. ex. kam. ápr.—okt. 4 2/10%	81.75	82 25
Osztrák aranyjáradék adómentes 4%	113.—	113.50
Osztrák papirjáradék adómentes 5%	97.50	98.—
Osztr. államad., kisorz. 1854. 250 frt p.p. 4%	126.—	127.—
Osztr. államad., kisorz. 1860. 500 frt o. é. 5%	133.—	134.—
Osztr. államad., kisorz. 1860. 100 frt o. é. 5%	133.50	134 50
Osztr. államad., kisorz. 1864. 100 frt o. é.	165·—	166.—
Osztr. államad., kisorz. 1864. 50 frt o. é.	164.—	165.—
A temes-bégavölgyi vizszab. társulat 5%	98.—	99.—
Pest város kölcsöne 1870-ből adómts. 6%	106.50	—.—
Pest város kölcsöne 1871-ből adómts. 6%	107.50	—.—
Budapest főváros 1880-iki kölcs. adóm 5%	100.75	101.25
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank 3%	31 50	32.—
Bécs város nyeremény-kölcs. 1874-ből	125.50	126.50
RÉSZVÉNYEK.		
a) Bankok.		
Angol-osztrák bank	120 —.—	—.—
7-50 Budapesti bankegyes. r. társ.	100 94.75	95.—
Horvát leszámitoló bank	200 —.—	—.—
18.— Magyar általános hitelbank	200 207.75	208.—
Magyar jelzálog-hitelbank	200 —.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelb. II. kib. id. o.	100 134 75	135.25
Magyar leszámitoló és pénzváltóbank	100 98.7/8	99.—
Magyar orszagos bank r. társ.	200 —.—	—.—
Osztrák hitelintézet	200 289.60	289.80
33-40 Osztrák-magyar bank	600 872.—	882.—
10.— I. Magyar iparbank	150 149.50	150.50
45.— Pesti magyar kereskedelmi bank	500 682.—	684.—
Sziszeki hitelbank	100 —.—	—.—
»Unio»-bank	200 —.—	—.—
b) Biztosité társulatok.		
Bécsi biztosité társaság	200 185.—	190.—
Bécsi élet- és járadék-bizt. társaság	200 —.—	195.—
Első magyar általános bizt. társ.	1000 3190.—	3210 —
Foncière pesti biztosité intézet	100 67.—	68.—
Magyar-francia biztosité társaság	200 nr. 202.—	206.—
Pannonia viszontbiztosité társaság	30 870.—	890.—
c) Gőzmalmok.		
—.— Concordia gőzmalom	500 445.—	450.—
50.— Első budapesti „	500 980.—	990.—
10.— Erzsébet-malom	200 221.—	224.—
—.— Hengermalom	200 520.—	530.—
10.— Lujza-malom	150 256.—	260.—
20.— Molnárok és sütők	200 360.—	370.—
—.— Pannonia „	1000 710.—	715.—
Viktória „	300 152.—	154.—
d) Közlekedési vállalatok.		
»Adria» m. tengeri haj. r.-t.	200 —.—	—.—
Alföld-fiumei „	200 182.50	183.—
Arad-csanádi vasut	200 —.—	—.—
Arad-körösvölgyi vasut	100 —.—	—.—
Baics-pakraczi vasut részvény-társ.	200 —.—	—.—
Báttaszék-dombovári „	200 —.—	—.—
Budapest-pécsi vasut r. t.	200 166.—	167.—
Debreczen-hajdunánási v. e. r.	100 —.—	—.—
Déli vasut	200 —.—	—.—
Északkeleti vasut	200 169.—	170.—
Erdélyi vasut	200 179.—	180.—
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200 —.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut	200 146.50	147 50
Magyar-galiczian vasut	200 170.—	171.—
M. ny. v. (székesfehérvár-győr-grácz)	200 168.50	169.50
Marmarosi sóvasut r.-t. el., r.	100 93.50	94.—
Osztrák-magyar államvasut	200 244.—	245.—
Pécs-barcsi vasut	200 —.—	—.—
Szamosvölgyi vasut t. els. r.	500 —.—	89.75
Szatmár-nagybányai vasut els. rkb.	100 —.—	—.—
Tiszavidéki vasut	200 249.—	250.—
Osztrák dunagőzhajózási társaság	500 —.—	—.—
Pesti közuti vaspálya	200 438.—	440 —
Pesti közuti vaspálya élv. jegy	— 240.—	245.—

Utolsó árkelet 1888-ban	ÉRTÉKPAPIROK	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
	e) Takarékpénztárak.		
7.—	Budapest III. kerületi	50 90.—	92.—
24.—	Országos központi	300 405.—	438.—
400.—	Pesti első hazai	1000 7600.—	7650.—
23.—	Egyesült Budapest fővárost	200 450.—	460.—
	Magyar ált. takarékpénztár r.-t.	100 86·25	87.—
	f) Különféle vállalatok.		
9.—	Alagut	105 143.—	144.—
	Általános waggon-kölcsönző társaság	80 74.—	75.—
	Ezakamagyarorsz. e. kösz.nb. r.-t.	100 —.—	—.—
13.50	Franklin-Társulat könyvnyomda	150 198.—	202 —
55.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	500 550.—	555.—
80.	Pesti könyvnyomda részvény-társ.	500 1200.—	1250.—
	Pallas irodalmi és nyomdai r.-t.	200 —.—	200.—
	Fiumei I. m. rizshánt. és tisztaságmény.	500 590.—	610.—
55.—	Ganz és Társa vasöntöde és gépgyár	400 840	845 —
23.—	Geschwindt-féle szeszgyár	200 380.—	385.—
20.—	Gyapjumosó és biz. első magy.	200 250·—	255.—
34.—	Kereskedelmi testület épülete	210 700.—	—.—
	Kőszén- s téglagyár (Drasche)	200 257.—	259.—
	Salgótarjáni kőszénbánya	100 160 —	161.—
	Gőztéglagyár, kőbánya	150 265.—	268 —
	Tégla és mészégető, ujlaki	200 185.—	186.—
4.—	Nemzetközi waggon-k. részv.-társ.	100 67 —	70.—
5.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmű	100 94 50	95.—
	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200 182.—	182.—
50.—	Serfőzde első magyar	550 875.—	880.—
24.—	Sertéshizlaló	200 285 —	288.—
—.—	Spodium és csontliszigyár	200 —.—	155.—
5.—	Szálloda részvény-társaság	50 97.—	100.—
	Szegedi szeszgyár és finom. r.-társ.	100 —.—	—.—
	Török bir. dohány-egyedárus	250 frk 54.—	55.—
20.—	Uj-Antalvölgyi üveggyár r.-t.	500 510.—	515 —
	ZÁLOGLEVELEK.		
	Magyar földhitelint. papirérték	5 % 101 75	102.25
	Magyar földhitelint. papirérték	4½% 99.75	100.25
	Magyar földhitelint. papirérték	4 % 94.—	94.50
	Magyar földhitelint. ar. v. ez.	5 % 130.—	131.—
	Magyar jelzálogbank	5½% 102.75	103.50
	Magyar jelzálogbank	5 % 101.—	101 50
	Magyar jelzálogbank	4½% 97.50	98.—
	Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete	5½% 102 10	102 60
	Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete	5 % 99.75	100.25
	Osztrák-magyar bank o. é.	5 % 100.10	101.75
	Osztrák-magyar bank o. é.	4½% 102.10	103.50
	Osztrák-magyar bank o. é.	4 % 98.25	98.75
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6 % 102.—	102.50
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5½% 101.50	102.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5 % 101.—	101.50
	Pesti magy. kereskedelmi bank	4½% 97.50	98.—
	Pesti magy. ker. bank községi kötv.	4½% 99 50	100.—
	«Albina» takarék- s hitelintézet	6 % 101.—	102.—
	Nagyszebeni földhitelintézet	5½% 101.50	102.50
	Nagyszebeni földhitelintézet	6 % 103.—	—.—
	Budapesti kzuti vasp. társ. részlet	5½% 102.25	102.75
	Magyar jelzlog-hitelbank ny. köl.	4 % 104.—	104 50
	Magyar jelzálogbank nyeremény-j.	14 —	16.—
	Oszir. földh. int. díj kölcsön kötv.	8% 99.50	100.50
	Pesti hazai I. takp. e. kib. kötv.	5% 100.50	101.—
	Pesti hazai I. takp. e. kib. kötv.	4½% 99.—	99.50

Utolsó árkelet 1888-ban	ÉRTÉKPAPIROK	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
	ELSŐBBSÉGEK.		
	Alföld-fiumei v. u. (v.-eszéki v.) 200 5%	100.—	100.50
	Alföld-fiumei vasut 1874. kib. 5%	—.—	—.—
	Budapest-pécsi vasut. 5%	99.—	99.50
	Báttaszék-dombovár-zákányi v. 200 5%	98.—	98.50
	Déli vasut 200 4%	—.—	—.—
	Dunagőzhajózási társ. 100/2000 márka 5%	—.—	—.—
	Dunagőzhajózási társaság 100/200 6%	—.—	—.—
	Északkeleti vaspálya 200 5%	97 —	97.50
	Északkeleti vaspálya (aranyb.) 200 5%	—.—	—.—
	Északkeleti vaspálya (aranyb.) 1000 6%	—.—	—.—
	Esz.-magyaror. e. kösznb. r.-t. 200 6%	—.—	—.—
	Magyar-galiczian vaspálya 200 5%	98 —	98.50
	Magyar-galiczian vasp. II. kib. 200 5%	97.—	97.50
	M.-ny. v. (sz.-feh.-győr-grácz) 200 5%	98.75	—.—
	Magyar nyug. v. 1874. kib. 200 5%	—.—	—.—
	M. v. alsóbbs. beruh. aranyb. 2000/1000 5%	125.—	125.50
	I. erdélyi vaspálya 200 5%	98.—	98 50
	Győr-sopron-ebenfurti vasut 200 6%	—.—	—.—
	Kassa-oderbergi vasut, ezüstben 200 5%	100.—	100.50
	Kassa-oderbergi v. (eperjes-tarn.) 200 5%	99.—	—.—
	Kassa-oderbergi v. (oszir. vonal) 200 5%	—.—	—.—
	Kassa-oderbergi v. (m. v.) arany 200 5%	—.—	—.—
	Osztrák-magyar államvasut arany 200 5%	—.—	—.—
	O.-m. államv. 1883. kib. (400/200) márka 4%	—.—	—.—
	O.-m. államv. X. kib. 1885. 500 fr. 3%	—.—	—.—
	Tiszavidéki vasut 100 5%	—.—	—.—
	Budapesti lánczhid 100 6%	104.50	106.—
	Lloyd és tőzsde-épület 100 5%	99.50	100.—
	MAGÁNSORSJEGYEK.		
	Budavárosi sorsjegy	47.—	48.—
	Keglevich sorsjegy	24.50	25.50
	M. gz. korona orsz. vörös kereszt egylet	9.25	9.50
	Nyer.-kötv. a bpest-lipótv. bazil. felép.	7.70	7.90
	Osztrák hitelintézet	175.50	176.50
	Osztrák vörös kereszt egylet	14 50	15.—
	Oszir. földhitel intéz. kötv. nyerem. jegy	—.—	—.—
	Pálffy sorsjegy	42.50	43.50
	PÉNZNEMEK.		
	Császári királyi arany (vert)	5.98	6.03
	Császári királyi arany (kivi.)	5.88	5.92
	Osztrák-magyar 8 forintos arany	10.09	10.12
	20 frankos arany	10.09	10.12
	20 márka	19.51	12.55
	Török arany lira	—.—	—.—
	Osztrák és magyar ezüst	—.—	—.—
	Német birodalmi bankjegy 100 márkányi	62.65	62.75
	Váltók árfolyama (látra) bank k. lab		
	Német bankpiaczok 100 márka 4%	62 65	62.80
	Amsterdam 100 hollandi forintért 2½%	105.50	105.75
	Brüsszel 100 frankért 2½%	—.—	—.—
	Páris 100 frankért 3%	50 35	50.45
	Marseille 100 frankért 3%	—.—	—.—
	Svájczi pénzpiaczok 100 frankért 3%	50,30	50,40
	Zürich 100 frankért 3%	50 30	50.40
	London 10 font sterlingért 4%	127 90	128.30
	Szentpétervár 100 rubelért 5%	—.—	—.—
	Olasz bankp. 100 lire nouvo ital. 5%	—.—	—.—

Felszámitolási árfolyamok	
Magyar 4% aranyjáradék	—.—
„ 5% papirjáradék	—.—
„ államass hitelbank	298.—
„ pénzv. és leszám. bank	—.—
Tisza és szegedi kölcsön	—.—
Magyar jelzálogbank	—.—
Osztrák hitelintézet	290.—
Anglo-osztrák bank	—.—
Állami vasut	—.—
Déli vasut	—.—
Török birodalmi dohány	—.—
Rima-Murányi	—.—
Jelzálog nyerem.	—.—

A mai déli tőzsdén eladatott «szállításra»	Határidők	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru	Előfordult kötés legmag. árkelet	Előfordult kötés legalacs. árkelet
4% magyar aranyjáradék	már. 31	102 45	102 50	102 57·	102.30
5% „ papirjáradék	ápr. 4	89.45	89.50	89.65	89.45
Magyar hitelbank		—.—	—.—	—.—	—.—
Osztrák „		—.—	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut		—.—	—.—	—.—	—.—
Déli vasut-részvény		—.—	—.—	—.—	—.—
Leszámitoló-részvény		—.—	—.—	—.—	—.—
Jelzálog-hitelban -részvény II. k.		—.—	—.—	—.—	—.—

BETEGEK-NEK,

kiknek egészsége megtámadva és veszélyeztetve van;

betegségeknél mint: köhögés, görcshurut, gyengeség, általános elgyengülés, az idegek petyhüdtsége, vérszegénység, mell-, gyomor- és tüdőbajok, gyomorhurut, valamint álmatlanság és étvágytalanságnál.

Gyógyjelentések és hálanyilatkozatok különös nemei tüdővész sikeres gyógyitásáért, egybekötve asthma, köhögés, sorvasztó láz és étvágytalansággal az eredeti malátakivonat egészségi gyógytápanyag felfedezőjének.

Egy csodálatos gyógyjelentés, melyet Maly Ferencz, uri divatáru-kereskedő és birtokos (Bécs Mariahilferstrasse Nr. 79) intéz

Hoff János urnak, a neve után elnevezett Hoff János-féle malátakivonati gyógytápszerkészitmény találmánya által cs. k. tanácsos, cs. k. udvari szállitója Európa legtöbb fejedelmeinek, a koronás aranyérdemkereszt tulajdonosa, magas porosz és német rendek lovagja, Bécsben. Gyár: Bräunerstrasse 8. sz.

Tisztelt Hoff ur, a malátakivonat feltalálója! Már öt év előtt is csak az ön kitünő malátasöre és malátacsokoládéja szabaditott meg rettenetes tüdő és gégebajomtól. Mult év november havában Merániba utaztam, hol olyan lázba estem, hogy hosszabb ideig a szobát kellett őriznem. — Utolsó erőmet összeszedve haza utaztam, de mily állapotban, teljesen lesoványodva és erőtlenül, hogy alig birtam lábamon megállani. Éjjel és nappal ágyban ülve köhögtem és köpködtem. — És mindezekhez nem éreztem legkisebb étvágyat sem és a legnagyobb lemondással voltam csak képes egy kevés levest is enni. Már mindenre el voltam készülve, félretettem tehát minden gyógyszert és izletes malátasöréből hozattam magamnak és azután ez volt egyedüli táplálékom. Már 14 nap után aludni, sőt már egy kis hust is tudtam enni. Köhögésem és asthmabajom enyhült és már egy hó után anynyira jobban éreztem magamat, hogy nemcsak üzletemet meglátogattam, hanem a karácsonyi ünnepeket már családommal együtt nagyon boldogan és legjobb étvágy mellett töltöttem el. Kérem tehát, hogy nekem ujból 26 palaczk malátasört, 2 csomó malátaczukorkát és 1 kiló csokoládét küldeni sziveskedjék. Tisztelettel Bécs, 1887. január 7. **Maly Ferencz,** uri divatáru-kereskedő és birtokos, VI. ker. Mariahilferstrasse Nr. 79.

Teschen, 1887. január 2. Tekintetes ur! Tüdőbajom bekövetkezett enyhülését és javulását Isten után első sorban az ön csoda gyógyhatásu Hoff János-féle malátakivonati egészségi gyártmányának, és igy éltem megmentését is önnek köszönhetem. Orvosom világos rendeletére egészségem teljes helyreállitása végett a malátasört tovább fogom használni. Teljes tisztelettel BRENNER ADOLF, Teschenben.

40 éven át a beállott gyógyeredmény által jónak bizonyult.

Idült gyomorhurutnál, tetézve étvágytalansággal, lényeges javulás lőn elerve.

A Hoff János-féle maláta kivonati egészségi sör és malátaegészségi csokoládé 40 év óta több százezer megbetegedési esetben folyton fényesen bevált, a miről ma ismét uj elismerések nyilvánosságra hozatnak, a hol már nem használt semmi, ezen malátakivonati gyógytápszer gyártmányok gyógyulást hoztak.

Zator, 1887. január 2. Tekintetes ur! Örömmel értesitem tekintetességedet, hogy a Hoff János-féle csodás gyógyhatásu malátakivonat egészségi gyártmányok 2 hónapi használata után teljes étvágytalansággal összekötött gyomorhurutom, melyben 20 évig szenvedtem, lényegesen megjavult, miért is tekintetességednek a leghálásabb köszönetemet fejezem ki. A gyógymód folytathatása végett kérem, hogy nekem ismételten 25 palaczk Hoff János-féle malátakivonati egészségi sört és 1 kiló malátakivonati csokoládét (vasuton utánvét mellett) küldeni sziveskedjék. Kiváló tisztelettel

Menache M. Zatorban

A Hoff János-féle maláta kivonat egészségi söre

a legjobb enyhitő és életfentartó szer chronikus szenvedéseknél, tüdővész-, mell- és gyomorbajos betegeknél, tüdőgyengeségeknél és a nehéz betegségeket kiállott egyéneknél. Elérhetlen, utánozhatlan és felülmulhatlan női bajoknál, lesoványodásnál, vérszegénység vagy görvélynél (Skrophel). Az első eredeti. nyálfejtő és gyógyerejü Hoff János-féle malátakivonati gyártmány 40 évi üzleti fennállása óta 68 izben lett kitüntetve.

Hoff János-féle egyesitett malátakivonat

tüdőbajoknál, asthmánál, torok- és gégebajoknál, görcsös és szamárhurutnál, chronikus hurutoknál és görvélynél (Skrophel) kitünő hatásu, gyermekek részére pedig valóságos unikum.

Elővigyázat a bevásárlásnál! Óvakodjunk hamisitás által való ámitási kisérlettől és figyeljünk az eredeti védjegyre, a feltaláló Hoff János arczképe és aláirására, melyek minden Hoff-féle készitményen vannak. 40 év óta csakis a Hoff János-féle malátakivonat egészségi tápszerek mutatnak fel eredményt az egészség visszanyerésénél és megtartásánál. Oly eredmények, milyenekkel egy gyógytápszer sem bir, mit az orvosok és betegek figyelmébe ajánlunk. Kapható minden gyógytárban, gyógyfükereskedésben és nagyobb üzletben. Elővigyázat a kis üzletekben való vásárlásnál. 2 frton alul nem küldünk semmit. 976

Árak: A valódi Hoff János-féle malátakivonati egészségi sörnek 1 palaczkja 60 kr, 11 palaczk 6 frt, 28 palaczk 15 frt, 58 palaczk 30 frt. Budapesten 11 üveg vételénél a házhoz leend szállitva. 1/2 kiló malátacsokoládé I. 2 frt 40 kr, II. 1/2 kiló 1 frt 60 kr, 1/4 kiló 90 kr, III. 1/2 kiló 1 frt, 1/4 kiló 60 kr.) Nagyobb vételnél árengedmény). — Malátaczukorkák: 1 zacskó 60 kr, 30 és 15 kr. Malátakivonat: 1 üvegcse 1.12, kisebb 70 kr. Gyermektápmalátaliszt 1 frt. Egy malátafürdő 80 és 50 kr. Az igazi Hoff János-féle mellczukorkák kék papirban vannak és vásárlásnál csak ilyenek kérendők.

HOFF JÁNOS fiókja Magyarország részére: **Budapesten, zsibárus-utcza 7. szám** (a főpostával szemben.) Továbbá kapható **Török József** gyógyszertárában, és **Weninger M.-nél** Budán, fő-utcza.

A legnagyobb magyar képes lap!

„ORSZÁG-VILÁG"

NYOLCZADIK ÉVFOLYAM.

Az «Ország-Világ» a legnagyobb magyar képes hetilap az uj évvel gyökeres reformokon megy át ügy külső megjelenésében, mint szellemi és artisztikus tartalmában. Újévtől kezdve az eddiginél jóval finomabb papiron újabb és elegánsabb betükkel, új művészi czimképpel köszönt be az olvasókhoz. **Minden hónapban egy-egy művészi jutalomképet kapnak az előfizetők,** egy évben tehát **tizenkét jutalomképet,** melyek Divald hires műintézetében készülnek. Év végével a **tizenkét jutalomképhez egy diszes gyűjtő táblát is kapnak,** mely tábláért csak a pósta költséget kell megtéritení.

Az «Ország-Világ Szalonjá»-t, mely a magyar képzőmüvészeti társulat jubiláris műtárlatáról **30 festményt és szobrot mutat be,** s melyet az egész sajtó nagy lelkesedéssel üvözölt, **a jövő évi előfizetők ingyen kapják meg.**

Az «Ország-Világ» rendesen **két regényt** közöl egyszerre, azonkivül minden számban több beszélyt, költeményt, ismeretterjesztő czikket, heti tárczát, rovatai gazdagok és változatosak, **s különös figyelmet fordit a nő-olvasókra,** kiknek számára **hetenkint egy divat levelet közöl,** időnkint **divatképek** kiséretében. Talányrovata élénk és változatos, s a talány megfejtők közt **minden héten egy-egy értékes irodalmi mű sorsoltatik ki** ,néhanéha több kötetes is.

Az «Ország-Világ», hogy az előfizetők példányaikat **teljes épségben és tisztaságban** kapják kézhez: **erős lemezpapir alatt és teljes boritékban küldetik meg.**

Az «Ország-Világ» könyvárusi úton is megszerezhető két-heti számot tartalmazó füzetben, mely szintén uj és művészi czimlapot nyer ujévtől kezdve.

Munkatársai úgy az irók, mint a művészek köréből a régi és újabb gárda legjelesebb tagjai.

Mutatványszámok kivánatra ingyen küldetnek,

Előfizetési feltételek: 4670

egész évre	10 frt — kr.	egy hóra	— frt 85 kr.
fél évre	5 « — «	egy szám	— « 20 «
negyedévre	2 « 50 «	kettősszám boritékkal	— « 40 «

Az «Egyetértéssel» együtt rendelve:

egész évre	28 frt — kr.
fél évre	14 « — «
negyedévre	7 « — «

Az előfizetési pénzek az «Ország-Világ kiadóhivatala» czimen, kecskeméti-utcza 6. sz. vagy Benedek Elek szerkesztő czimére (Zöldfa-utcza 43.) küldendők.

Tizenkét jutalomkép egy évben!

Az «Ország-Világ Szalonja» 30 festménynyel ingyen!

A legnagyobb magyar képes lap!

A PALLAS kiadása Budapesten.

Jogtudomány, Törvények:

Biróí ügyviteli szabályok mai érvényükben. Ára . . . . . 60 kr.

Ez az egyetlen kiadása a biróí ügyviteli szabályoknak, melyben a 1874. óta hozott módositások magában a szövegben igtatttatnak be, a mennyiben az 1874. 3486. sz. r. szövegéből a hatályon kivül helyezett §§-ok kihagyattak s helyükbe az 1881. 3274. sz. r. módositásai beszurattak. Felvétetett továbbá az 1881. 3329. sz. r. a csődtörvény hat. lépte alkalmából és a 1881-ben módositott ügyrend a curiához utasitott felebb. ügyekre nézve.

A bélyeg és illetéki törvények és szabályok teljes gyüjteménye. Szapáry-féle szöveg, min. rendeletek és betürendes illetéki dijjegyzék. Ára 2 frt, kötve . . . . . 2 frt 40 kr.

A bélyeg-törvény e korrekt és **legteljesebb** kiadása nélkülözhetlen ügyvédi és közjegyzői irodákban, pénzügyi hivatalokban, stb.

A végrehajtási igényperek, tekintettel a bizonyitékok és jogügyletek harmadik személyek irányábani joghatályára. Irta **Keresztszeghy Lajos,** kir. itélőtáblai rend. biró. Ára 1 frt 60 kr.

Szerző e munkája megirásával a törvénykezési gyakorlatnál élénken érzett szükséget kiván pótolni, mert tán a törvénykezés egyik ágában sem merültek fel annyi eltérő nézetek, mint az igényperek elbirálásában. A kir. it. tábla és a Curia több esetben különböző nézeteket alkalmaztak s pedig mindegyike végérvényes hatálylyal. Szükséges tehát, hogy a törvénykezéssel foglalkozók az igényperekben alkalmazandó jogi és bizonyitási elveket további tanulmány tárgyává tegyék; szükséges különösen, hogy a gyakorlati téren a kezdők, igénypereket tárgyazó utmutató szakkönyvet birhassanak, melyből az igényperekben eddigi követett itélkezési módokat áttekinthessék és a törvénykezés ez ágában az otthonosságot könnyebben megszerezhessék. Szerző nem a döntvények száraz összeállitását adta, mert a gyakran eltérő itéletek csak zavarban hagyták volna a tanulmányozni kivánót. Helyesebbnek látta munkáját a röviden összefoglalt elméleti észszel kezdeni s az elméleti jogelvekre való tekintettel vezetni át az olvasót mindazon concrét eseteken, melyek az egyes, lehető törvényes jogügyletekből eredhetnek. Czélja volt, hogy munkája fonalán, mindenki önmaga is képes legyen meggyőződni a felől, minő legyen a perkifejtés és minő legyen a helyes elintézési mód.

Csődtörvény, magyar

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 2 krajczárral, s compact betükből szedve 4 krajczárral fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal ingyen. Czimmel ellátott hirdetések minden egyes közlése után még 30 kr. bélyegilletéket is fizetendő.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik, és a hirdetés alatt álló szám közöltetik.

Párisi és londoni
legfinomabb salon illatok:
Acacia, Millefleurs, Gyöngyvirág, Ixora, Ibolya, Ixia Lys, Reseda, Fehér rózsa, Ess-Bouquet, Tea rózsa, Mimosa, Heliotrop, Stefánia-Bouquet, Lotus, Hóvirág (Edelweiss), Jasmin, Champaka, Opoponax, Mósusz, Jockey-Club, Patchouli, Ylang-Ylang, Chypre, Lilas blanc, Lilas de Mai, Corylopsis du Japon
Kiss-me-quick (Csókolj meg!)
Eszterházy Bouquet, stb. stb.
3 frt, 2 frt 50 kr., 2 frt, 1 frt 50 kr., 1 frt és 60 kros üvegekben.
Illatványkosok, sachets nagy választékban **50 kr., 1 frt** sth.
SCHWARZ F. U. illatszertárában
a „Virágkosárhoz"
Budapest, városháztér 9.
Haris-bazár, a városi gyógyszertár mellett. 247

Nősülni
óhajt egy 30 éves hivatalnok. Keresztény vallásu 18—22 éves csinos külsejü, szerény és házias, némi vagyonnal rendelkező hölgyek sziveskedjenek nagybecsü soraikkal lehetőleg teljes névaláirással «30 éves 2399» czim alatt a kiadóhivatal utján felkeresni. Titoktartás biztositva.

Praxedis.
Nem tudom kitől. Valami kiváncsi jósság megsajnált kitartásomért s az ön helyébe ájánlkozik — de nem illik belé. Nem akarok s nem is szokásom ok nélkül.... Nem is kivánok több felé..... Nem az én sportom. Épen e — már nem is első — beavatkozás is arra kényszerit: hogy utolsó kérelmemet megujitsam, láthatja, hogy ez alkalmatlan hely. Hallgasson meg már «Ekkehard.» 2435

P. Sz. 15.
Czimem a régi, az is marad, levelemért menjen kérem, mert felkérem valamire. K. 740

Junius 28.
Levelem várja. 731

Valoisnak
levele van.

Havasi rósza 22.
Kéretik, tudassa igazi nevét és lakhelyét, hogy fotografiámat megküldhessem. Levelét intézze a lap kiadóhivatalába ily czim alatt Nefelejts 44. 745

Kis doktor
szenved, mert szive bariton azért mégis evisz. Atlas. 741

Egy kitünően nevelt
kellemes külsejü zsidóleány, 10,000 frtnyi hozománynyal, egy kereskedő vagy hivatalnokhoz nőül óhajt menni. Ha az illető nem önálló, rövid idő alatt önállósittatni fog. Ajánlatok arczképpel «Boldog jövő 10,000» alatt a kiadóhivatalba kéretnek. Csak arczképpel ellátott ajánlatok vétetnek tekintetbe. 2421

Hevesmegyei
«kis Doktor» Látod-e?.... Baryton. 2427

Baryton.
Restant levél ment; válaszát várja Atlas.

Eladás.

827 Használt és uj tüzmentes és betörés elleni **pénzszekrények** **legolcsóbban** kaphatók a bécsi pénzszekrény gyári raktárban, Budapest, **n.-korona-utcza 3.**

Egri vörösborok
nagy mennyiségben! Tisztelettel értesitem a nagy és kisebb borvevőket, hogy eredeti tisztán kezelt ó és uj vörös borokkal jutányos áron szolgálhatok. Bayer Henrik bortermelő Egerben. 736

Gőzmalom,
kitünő buzatermő vidéken, jó vasuti közlekedéssel, 12 pár kőre két, összesen 100—120 lóerejü gőzgéppel stb. felszerelve, vagyon felosztás miatt rendkivül jutányos áron és kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Közelebbit e lap kiadóhivatalában. 2145

Egy csinosan
berendezett kissebb fűszerüzlet, legjobb forgalomban haláleset miatt eladó. Bővebb felvilágositást ad a kiadóhivatal. 2089

Egy
ezer forintos hagyaték
értéke kötelezvényekben, készfizetés mellett jutányosan eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2151

Egy szép 3 emeletes
ház a belváros egyik legélénkebb pontján, mely tiszta 6% jövedelmez, eladó. Értesülni király-u. 4. sz. I. em. 15. 701

Részletfizetésre
szilárd asztalos és kárpitos
BUTOR
helyben valamint a vidéken is egyszerü és diszes kivitelben **minden jó állomásu és hitelt érdemlő egyének részére** oly jutányos árak mellett, hogy szilárd gyártmány **azonnali készpénzfizetés mellett** sem kapható olcsóbban, a miről személyesen meggyőződni az illetőknek szabadon áll.
‹BUTORGYÁR›
Budapest, belváros, Duna-utcza 15. sz., I. em.
Képes árjegyzékek a vidékre is küldetnek. 890

Uraságoktól
levetett férfi ruhák folyton jutányos árban kaphatók **IV., egyetem-tér 5. szám alatt, az udvarban ajtó szám 1.,** ugyanott javító és tisztító és kölcsönző intézet. 877

Birtok eladás.
Bécs-Bodroghmegye közepén egy sz. kir. város és vasuti állomáshoz egy órányi távolságra 9500 frtot jövedelmező ezen bérösszegért még 8 évre bérbe adott 574 cat. holdnyi egy tagban és közvetlen az állami főut mellett fekvő legjobb karban levő gazdasági épületekkel, uri lakkal berendezett birtok kimutatható tiszta 5½ százalék kamatozó tőkének megfelelő áron szabad kézből eladó, Közvetitők kizárva vevők sziveskedjenek e lap kiadóhivatalához B. L. S. 645 jelü leveleket intézni.

Távirda sodrony
bekeritésre, **vasuti sinek vasgerendák helyett** alkalmazva, **állványkapcsok, épitési daruk** és egyéb épitési czélokra szükséges gépalkatrészek legolcsóbban kaphatók Kohn A. M.-nél VI. ker. **mozsár-utcza 9. szám.** 1053

Vétel.

Malmok, locomobilok.
E lap kishirdetési rovatában 6 kőre, 407. és 12 kőre járó 1145 sz. alatt jelöltek hol, ki által eladók? Megint locomobilokat, ár feladásával — 6—20 lóerőig — megvesz Francsek Pál Tura, Pestmegye. 742

Egy kissebb birtok
40—60 holdnyi csinos lakházzal a főváros közelében megvételre kerestetik. Ajánlatok részletes leirással és ár megemlitésével kéretnek H. 80 alatt a kiadóhivatalhoz. 2405

Megvételre
kerestetik a főváros közelében egy csinos lakház egy pár hold belsőséggel. Ajánlatok részletes leirással és árral kéretnek H. 15. sz. alatt a kiadóhivatalhoz. 2407

Alkalmazást keres

Egy ügyes varrónő,
ki fehérruhát és női öltönyöket kitünően készit, foglalkozást keres. Hajlandó nehány napra vagy hónapra munkát elfogadni. Czime a kiadóhivatalban. 744

Fiatal árva
ki eddig is mint magyar bonne van alkalmazva, a ruhakészitésben is jártas állást keres helyben. Szives ajánlatok «Árva 2399» cz. a. e lap kiadóhivatalához kéretnek.

Egy fiatal ember
ki nagyobb czégnél mint levelező volt alkalmazva, jó bizonyitványval és irodalmi képzettséggel bir, bárminemü alkalmazást keres. Ajánlatok L. 2179 czim alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Egy fiatal ember
VII. gymn. tanuló, csinos kézirással keres délelőttre foglalkozást szerény feltételek mellett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2165

Fiatal
ügyes kereskedőségéd, ki legutóbb irodában volt alkalmazva mielőbb szerény igények mellett állást keres. Czime a kiadóhivatalban. 2105

Mint gyógyszerészgyakornok
alkalmazást keres egy VII. gymnasiumot végzett fiatalember. Czime a kiadóhivatalban. 2423

Fiatal özvegy
állást keres. Ajánlkozik házvezetőnek, gazdasszonynak, gyermekekhez, társalkodónak, utitársnak. Kézimunkában különösen ügyes. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2419

Egy kereskedelmi
mükertész nős családos 34 éves a ki a konyhakertészetben gyümölcstermelésben, rózsatenyésztésben, üvegház átalakitásában teljesen gyakorolt, hosszabb időről jó bizonyitványokkal rendelkezik, jelenleg is állásban van, fölkéri azon uraságokat, kiknek ily egyénre szüksége van. Czime Biró Jánosné ősz-utcza 6. sz. 677

Raktárnokul
vagy irodába ajánlkozik egy fiatal kereskedő szerény igények mellett. Czime megtudható a kiadóhivatalban. 2397

Egy 23 éves
fiatal ember csinos irással és jó bizonyitványokkal hárminemü foglalkozást keres 25—30 frt havi fizetéssel. Levelek A. D. czim alatt a kiadóhivatalhoz intézendők. 2079

Egy gyakorlott
fehérnemü varrónő
egész menyasszonyi kelengyék és más egyébb munkákat elvállal. Czim a kiadóhivatalban. 2187

Házmester
ajánlkozik, 26 éves, kőmüves mesterséghez ért, szorgalmas, becsületes, szerény feltételek mellett. Czim a kiadóhivatalban. 2109

Alkalmazást nyer

Egy jó családból
való 15—16 éves leány egy helybeli nagyobb üzletben azonnal kaszirnői állást nyerhet. Czim a kiadóhivatalban. 2055

10 forint mellékjövedelem minden nap
tőke és risico nélkül, sorsjegyek részletfizetésre való eladása által az 1883. évi XXXI. törvénycikk értelmében.
A „MERCUR"
kiadóhivatalának bank- és váltóüzlete POLITZER S. **BUDAPEST, V., Dorottya-utcza 12. szám.** 1058

Gazdatiszt
kerestetik, tapasztalt, idősebb koru, ki már önállóan is működött, egy beruházott, ezerholdnyi gazdaság önálló vezetésére, fizetés perczent szerint, óvadékletéttel (Cautio) kiváníatik. Czim a kiadóhivatalban. 666

Kerestetik
egy első polgári osztályt végző leánygyermek mellé egy keresztény nevelőnő. Az illető a magyar, német nyelven és polgári iskolai tantárgyakon kivül a franczia nyelvben, s zongoraoktatás valamint női kézi munkában tartozik kellő oktatást adni. Fizelés havonkint 15 frt, teljes ellátást: mosáson kivül. Erre vonatkozó levelek K. L. 722 czim alatt Szt.-Endre (Pestmegye) Postrestante intézendők. 722

Intelligens egyének,
kiterjedt ismerettséggel, kik az **életbiztositási** téren üzletek szerzésével foglalkozni óhajtanak, egy **elsőrangu biztositó társulatnál előnyös feltételek mellett alkalmazást nyernek.** Folyamodványok az eddigi foglalkozás megjelölése mellett «**Biztositás** 1124» sz. alatt a kiadóhivatalba czimzendők.

Üresedések.
Üzletvezető és egy pénztárnok fűszerszakmából, óvadékképes pénzbeszedő, egyszersmind küldöncz, gépész, árusnő, és egy nevelőnő kerestetik. Bővebbet ügynökség holló-utcza 15. I. em. 743

Oktatás.

Correpetitori
állást keres szerény feltételek mellett egy 6-ik osztályba járó reáltanuló. Czim a kiadóhivatalban. 2099

Egy a középiskolát
kitüntető kitünő eredménnyel végzett fiatal ember hajlandó volna egy vagy két polgári s reáliskolai tanulónak ismétlő órákat adni. Feltételek szerények. Czim a kiadóhivatalban. 2413

Gyermekkertésznő
kitünő bizonyitványokkal, magyar és német nyelvben teljesen jártas, szerény feltételek mellett állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 2403

Felnőtt hölgyeknek
és uraknak kiván alapos oktatást adni egy egyetemi hallgató a hazai és a világirodalomból. Czim a kiadóhivatalban. 2189

Lakás és bérlet.

A muzeum-köruton
Kálvin-téren vagy a vámházköruton, esetleg a kerepesi-ut, üllői-ut, vagy Andrássy-ut elején, intelligens magyar családnál, elegánsan butorozott, kis **utczai szobát** keres április 1-re egy magános fiatal ember. Ajánlatok e lap kiadóhivatalához intézendők. «Utczai szoba.» 2409

A csillag-utczában
kibérelhető május 1-sejére egy harmadik és egy második emeleti utczai lakás, mindegyik bejárással a léposőházból; augusztus 1-sájére egy szintén oly elsőemeleti lakás. Czim a kiadóhivatalban. 2139

Nyári lakást keresek
a zugligetben vagy a városligetben egy szobával és konyhával jó vendéglő közelében. A czimet kérem «Nyári lakás» 2115 alatt a kiadóh. letenni.

Külön bejáratu
csinosan butorozott, világos hónapos szoba a IV. emeleten egy magános, szolid ur részére azonnal vagy április 1-re kiadandó. Czim a kiadóhivatalban 2117

Kalvin-tér közelében
keresek teljes ellátást és lakást havonkint 25 frtért. Levélbeli ajánlatok «Ellátás» 2425 sz. a. e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Egy szépen
butorozott hónapos szoba azonnal vagy április 1-re egy ur számára kiadó a Zrinyi-utczában. Közelebbi czim a kiadóhivatalban 2433 sz. alatt tudható meg.

Vasmegyében,
a mezőlaki vasuti állomástól félórányira bérbevehető egy tágas parkban álló
uri lakás,
gyümölcsecsel együtt. Értesitést a kiadóhivatal ad. 2181

Raktárak.
Nagy tiszta szép pincze raktárak a soroksári utcza elején (esetleg műhelyeknek használhatók) azonnal kedvező feltételek mellett kiadandók. Bővebbet a kiadóhivatal. 2415

Lakások.
Május elsejére két nagyobb másodemeleti utczai lakás, a belváros legszebb helyén, bérbeadandó. Az egyik lakás: 5 utczai szoba, konyha, előszoba; a másik lakás: 3 utczai- és két udvari szoba, konyha, előszoba és cselédlak, valamint a szükséges mellékhelyiségek. A lakások évi bére ezer-ezer forint. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2014

A belváros közepén
nagy utczai földszinti helyiség májusra bérbeadandó. Alkalmas nyilvános intézetek, bankok, bolthelyiségek, vendéglők számára. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2097

Különféle.

POLLÁK JÁNOS és Tsa
zálogkölcsön intézete
IV., papnövelde-utcza 10.
előleget nyujt állampapir és sorsjegykre évi 9% mellett minden levonás nélkül. 1128

A tavaszi idényre
ajánlja magát a m. t. urhölgyeknek egy ügyes szabónő a legelegánsabb ruhák elkészitésére a legujabb divat szerint mérsékelt árak mellett. Szives munkaadók czimét kéri «Szabónő» jelige alatt a kiadóhivatal utján. 2193

50 darab
legpikánsabb jux-képek érdekfeszitőek. Uraknak 2 frt 50 kr., hölgyeknek 2 frt utánvétellel, Budapest, főposta restante 100. 1057

Egy intelligens
magánhivatalnok a váczi-utczában vagy annak **közvetlen közelében ebédkosztot** keres. Szives ajánlatok az ár feladása mellett K. 2185 alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Ki volna hajlandó
egy 14 hónapos gyönyörü leánygyermeket örökbe fogadni. Czimem a kiadóhivatalban. 2431

1029 **Legujabb**
angol különlegességek.
Gummi 2 frtól 6 frtig
Halhólyag 1 „ 5 „
Safety-sponges 2 „ 5 „
KLEIN SÁNDOR-nál Budapest, váczi-körut 19. Vidéki megrendelések utánvétellel titoktartás mellett eszközöltetnek.

Nincs többé tüdőbaj!

Tschelkels tanár által feltalált **köhögés, rekedtség, elnyálkásodás, asthma,** valamint minden **tüdőbaj** ellen legjobbövszernek bizonyult s jó hirről ismert **Strauszs A.-féle**
Amerikai gyógyfűkivonat mellpastillák.
Főraktár TÖRÖK JOZSEF gyógyszertárában, **Ipesten** királyutcza 12. sz. a. Széküldési raktár: **Strauszs A. váczi-körúton, a sugár-ut sarkán levő Fonciére-palotában.** Azonkivül kaphatók az ország minden jóhirü gyógyszertárában. **1 doboz 20 kr, 6 doboz 1 frt,** továbbá ugyanazon kivonatból az ismeretlen nagyon kedvelt **MELLSZÖRP 1 kis üveg 50 kr, 1 nagy üveg 1 frt. 6 kis üveg 2.50 kr, 6 nagy üveg 5 frt. — Naponkénti postai szállitás.** 161

Kanitz Ferencz,
Budapest, IV., váczi-utcza 12. szám
ajánlja dúsan felszerelt 558
szepességi vászonraktárát.

Egy népes falvakkal környezett vidéki városban, egy élénk, 30—32,000 forint forgalmu
füszer-, festék- s vegyesáru üzlet eladó.
Czim J. L. 1000 Kolozsvár posterestant. 1017

LUSER L. tourista tapasza.

Biztosan és **gyorsan** ható szer **tyukszem, bütyök** továbbá a lábtalpon és sarkon elkeményedett bőr, szemőcs és minden más bőrkinövések ellen. A hatás biztositva van. Egy doboz ára **60** kr. Vidékre **80** kr. beküldése mellett bérmentve.
Főszétküldési telep:
L. Sewenk's Apotheke in Meidling bei Wien.
Baktárak Budapesten:
Török József gyógyszertárában,
Király-utcza 12.
és a nádornál. Arad: Ring. **H.-M.-Vásárhely:** Bernácsky Béla. **Szeged:** Kovács Albert **N.-Várad:** Nyiri György. **Komárom:** Kovács A. **Gyöngyös:** Vozáry Th. **Brassó:** Hornung J., Jékelius Ferd., Kelemen F., Kugler E. **Nagy-Károly:** Füleky D. **Nyitra:** Tombor C. **Sopron:** Grauer E. **Oravicza:** Knoblauch. **Pancsova:** Radda F. **Pozsony:** Scholtz R., ifj. Heinrich F., Erdy J., dr. Adler. **Győr:** Lipóczy M., Mehlschmidt J., Némethy, Petri Ottó. **Szombathely:** Rudolf A. **Segesvár:** Folberth. **Székesfehérvár:** G. Dieballa, Braun L. **Temesvár:** Tarczay Ist., Jahner C., Hausman és Albert. **Nagyszombat:** Csepcsányi B. **Lőcse:** Mátyus A. **Selmeczbánya:** Sztankay F. **Mitrovicza:** Zeysberger I. **Eszék:** Dienes I. **Fogaras:** Gleim R. **Lugos:** Vértes L. **M.-Sziget:** Heider L., Buzáth M. **N.-Bicse:** Tombor L. **Török-Becse:** Bizek A. **Uj-Besztercze:** Zintz A. **Pöstyén:** Organy F. **Szolnok:** Horánszky. **Ersekujvár:** Mészáros Cornél. 411
Csak akkor valódi, ha minden tapasz és használati utasitás a mellékelt védjegygyel és aláirással el van látva; tehát figyelni kell ezekre és határozottan **LUSER L.-féle tourista tapaszt** kell kérni.

Birtok haszonbérlet.

Méltóságos gróf Eszterházy Móricz cs. kir. kamarás ur tulajdonát képező s Veszprémmegyében Pápa és Mezőlak vasutállomások mellett fekvő **puszta-petendi és borsosgyőri** együttesen kezelt bérgazdaság, 1887. Szt.Mihálytól 12 évre ajánlati uton bérbeadatik.

A gazdaság területe 3006 hold, melynek több mint $^{3}/_{5}$ része szántóföld, s épületekkel és bérlőlakkal kellőleg el van látva.

A bérlet iránt részletes felvilágositás az uradalmi számvevőségnél nyerhető, hol a feltételek is betekinthetők.

Zárt ajánlatok, 1200 négyszögöles holdra szóló bérösszeg kitételével és 10% bánatpénzzel ellátva «**a pápa-ugodi uradalom számvevőségének Pápa**» czimezve **f. é. márczius hó végeig** fogadtatnak el, s azoknak tárgyalási idejéről az ajánlattevők külön értesitetni fognak.

Pápa, 1887. február 2-án.

Az uradalmi számvevőség.

1109 (Utánnyomat nem dijaztatik.)

PSERHOFER J.
vértisztitó labdacsai.
Évek hosszu során folyton jónak bizonyult és a közönségnek a legtöbb orvos által ajánlott háziszer rosz emésztés, székrekedés és hasonló állapotok ellen.

1 doboz 15 labdacscsal	**21 kr.**
1 tekercs 6 dobozzal	**1 frt 5 kr.**

A pénz előleges beküldésénél portómentesen küldetik:

1 tekercs labdacs 1 frt 25 kr.	4 tekercs labdacs 4 frt 40 kr.
2 „ „ 2 „ 80 „	5 „ „ 5 „ 20 „
3 „ „ 3 „ 40 „	10 „ „ 9 „ 20 „

Egy tekercsnél kevesebb nem szállittatik.
PSERHOFER J. gyógyszertára, „zum gold Reichsapfel"
Bécs, I., Singerstrasse 15. 783
Minden bel- és külföldi különlegességek raktára.
Budapesten kapható **Török József** gyógyszertárában.

Ő felsége a Román király

A kenőcs 8 havi használata után.

badsegéde, Candiano Sándor ezredes f. é. február 4-ikéről kelt levelében következőket ir:

Tisztelt Csillag Anna kisasszony!

Budapest, király-utcza 26.

Hajkenőcse kitünő hatásáról oly sokat halottam, hogy postafordultával nehány köcsöget küldeni kérek.

Tisztelettel

Caudiano, ezredes.

A kenőcs használat előtt.

Levél szám 8321. Kostyán. (Zala-Szt.-László). Csillag Anna kisasszonynak Budapest. Kérek ujból két köcsöget a már egy izben czimemre küldött hajnövesztő kenőcsből postautánvéttel küldeni.
Batthyáni B. grófnő.

Levél szám 13,890. Bakony-Szt.-László. Csillag Anna k. a. és társának Budapest. Postautánvéttel kérek kitünőnek bizonyult hajkenőcséből 2 köcsöggel 2 forintjával.
Id. Eszterházy Imre gróf.

Lev. szám. 19,008. Nagyon tisztelt Csillag Anna k. a Budapest. Hajkenőcsének kitünő hatásáról sokat hallottam és kérek egy nagy köcsöggel belőle postafordultával küldeni.
Tisztelettel
ifj. Eszterházy László gróf.

Lev. szám 26,422. Debreczen. Tisztelt Csillag Anna k. a Budapest. Kérem legyen szives postafordultával kenőcséből 3 köcsöggel 1 forintjával küldeni. A kenőcs leányomnak kitünően használt ugy, hogy nem tudok érte elég köszönetet mondani. Tisztelője
Weber Antonia sz. Hildmann,

Levél szám 21,634. Slatina Csehországban. T. Csillag Anna k. a. Budapest. Sziveskedjék kitünő hajkenőcséből 2 köcsöggel 2 forintjával használati utasitással együtt czimemre postautánvétel küldeni.
Auersperg Ferencz herczeg.

A kenőcs használata előtt.

Én, CSILLAG ANNA
185 ctm. hosszu **óriási Loreley-hajammal,** melyet az általam föltalált kenőcs 14 havi használata után nyertem, mely a legbiresebb orvosi tekintélyek által ismertetett el mint egyetlen szer arra végre, hogy megakadályozza a **hajkihullást,** elősegiti a **hajnövést** és erősiti a **hajbőrt,** uraknál elősegit egy teljes **erős szakálnövést,** rövid idéig való használat után a hajnak, valamint a szakálnak termézetes ezint és sürüséget kölcsönöz és megóvja korai őszüléstől a legmagasabb korig. Rendkivül kellemes illata következtében kenőcsüm kitünő finom toilette-kenőcs. 566

A kenőcs használata után.

L. sz. 17,804. T. Csillag Anna k. a. Budapest. Kérem postafordultával hajkenőcséből két köcsöggel küldeni.
Laxis J, született Batthyáni grófnő.

L. sz. 19,572. Csillag és társa uraknak Bpest. Kitünő hajkenőcsükből egy kis köcsöggel 4 márkájával ujból kér:
Carolat herczegnő Cöthen (Anhalt.)

L. sz. 27,543. Hamburg. Nt. Csillag Anna k. a. Legyen szives hajnövesztő kenőcséből, melynek hatása kitünőnek bizonyult, 3 köcsöggel a hozzá tartozó teával együtt utánvétellel küldeni. Hálás köszönő tisztelettel *szv. Wilander grófnő.* Bergstrasse 23.

L. sz. 18,422. Grácz. T. Csillag Anna k. a. Legyen szives egy köcsög hajnövesztő kenőcsöt 2 forintjával küldeni, de csakis az ön által kitalált hajnövesztő kenőcséből, melynek jó hatásáról alkalmam volt meggyőződni. kérek küldeni. Tisztelettel
Lindheimi őrnagyne szül. Schiffel.

L. sz. 17,804. T. Csillag Anna k. a. Budapest. Valamennyi nálam használatban volt hajnövesztő kenőcsök közül az önő a legkitünőbbnek bizonyult. A kenőcs kitünő és kérek ismételten 2 köcsöggel 2 frtjával küldeni. Tea van még készletben. Tisztelettel
Bodola János, földbirtokos.

L. sz. 24,858. Tisztelt Csillag Anna k. a. Legmelegebb köszönetemet kitünő kenőcseért. A kenőcs egy-két hét alatt elősegitette hajam növését. Egyuttal kérek két köcsöggel, de csakis a kegyed kenőcséből 5 forintjával póstautánvéttel küldeni következő czim alatt:
Nádnether urnő.

L. sz. 27,422. Brünn. Csillag és társa Budapest- Legyen szives kitünő hajnövesztő kenőcséből egy nagy köcsöggel és 50 krért teát utánvétellel küldeni. Köszönettel tudósitom, hogy már majd kibullt hajam kenőcses használata óta sürübb lett. Maradok tisztelettel
Dolcscela Józsa angolnyelv tanitónő.

Egy köcsög ára 50 kr., 1 frt, 2 frt, 3 frt és 5 frt.
Postával küldés naponként a pénz előleges beküldése vagy postautánvétel mellett az egész világban.
CSILLAG ÉS TÁRSA, BUDAPEST, király-utcza 26.

Épen most jelent meg
a **PALLAS** irodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadásában (Budapest, IV., Kecskeméti-utcza 6. sz.)

Nyilvántartási utasitás

a cs. és kir. hadsereg és hadi tengerészet számára.
I. rész:
A legénység állományába tartozó egyének.
Hivatalos kiadás.
Kiadta a magyar királyi honvédelmi miniszterium.
Ára 45 krajczár.

10 diszoklevél és aranyérem. 895
Kemmerich **Hus-kivonat** levesek, mártások, főzelékek megjavitására; süritett hus-bouillon
egy kitünő, tápláló **husié** azonnali előállitására minden más vegyiték nélkül. Csak kérni kell: **valódi**
Kemmerich-féle huskivonat-készitményeket!
Kapható a legtöbb csemege- fűszerkereskedésben és gyógyszertárban.

Az amerikai kocsikerék-raktár

felkéri n. é. vevőit arra nézve, hogy a nyári kocsihoz való kerekeiket már **most** megrendelni sziveskedjenek, hogy a megbizatások **gyorsan** eszközölhetők legyenek. Bárminemű **teherkocsik** részére **belföldi fából,** de **amerikai módszer után készült kerekek** 2—6″ széles talpakkal. Amerikai lukszus-kocsik, kettőskerekűek, posványos vidékekre, irmló kocsik, Hikory-féle küllők, hajlitott talpak (3 nemű fából), Hikory-féle kalapácsnyélek, amerikai acéltengelyek stb.
Kérdéseket azonnal elintéz **Waldstein Em.,** vezérügynök, Wien, I., Niebelungengasse 4. 748

FOGFÁJÁSOK
bármily neműek, egy pillanat alatt és biztosan eltávolittatnak az **indiai fogkivonat** használata által, mely gyors és biztos hatása folytán nagy hirnevet vivott ki magának, egyszersmind a legjobb **fog- és szájtisztitó szer.** — Egy nagy üveg 1 frt, kisebb 50 kr.
Kapható TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárában
Budapesten, király-utcza 12. sz. 961

AGULÁR DÁVID

1864. évben alapitott és a legjobb hirnévnek örvendő **CZIPŐRAKTÁRA,** elád és szétküld a legelegánsabb **czipőárukat,** minden csak létező divatos alaku, bel- és külföldi **bőr, szövet-, bársony- és atlaszből** készitett gyártmányait rendkivül olcsó árak mellett. Gazdagon kiállitott árjegyzékeket, melyekben több száz ábra található, mindenkinek ingyen és bérmentve küldök. — Ugyanabban a mértékvételre nézve is utasitással szolgálok. — Fábbetegeknek egy czélszerüen berendezett műhelyem van. — Megrendeléseket utánvétellel gyorsan és pontosan eszközlök. — Tisztelettel
AGULÁR DÁVID, 1126
BUDAPEST, IV., muzeum-körut 1. szám.

Budapest, 1885. Diszoklevél. | London, 1871. Diszoklevél.
Bécs, 1873. Érdem-érem. | Páris, 1867. Bronz-érem.
CSIK JÓZSEF
cs. és kir. kiz. szab. első szerémi Portlandi cement- és vizhatlan mész-gyára
Beocsinban, u. p. Cserevics.
Központi iroda és főraktár:
Budapesten, V., Rudolfrakpart 8.
Ajánlja a t. épitész és épitőmester urak, épitkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi elöljáróságok, valamint a n. é. épitő közönség becses figyelmébe saját gyártmányu
portlandi cement
és 1007
vizhatlan meszét.
Árjegyzék s magyarázat kivánatra készséggel megküldetik.

Kecskemét 1872. Ezüst-érem.	Ujvidék 1875. Arany-érem.	Szeged 1878. Erdem-érem.	Trieszt 1882. Arany-érem.

Dr. Müller főtörzsorvos
Miraculo-injectiója
és labdacsai veszély és fájdalom nélkül gyógyitják a hugycső minden kifolyását, hurut (fehérfolyás) nehány nap alatt, idült esetekben is — ahol más szer már sikertelen maradt is — alaposan s minden rossz következmény nélkül. Ara 1 frt 60 krajczár Egyedüli készitő **St. George-Apotheke** Bécsben, V., Wimmergasse 33. Budapesten: Török József gyógyszertárában király-utcza 12. 613

Elgyengültek,
akik ifjukori bünök, magömlés, tehetetlenség, férfigyengeség az (önfertőzés következményei) tartós sikerrel s kezesség melletti gyógyittatnak a világhirü **Dr. Müller törzs-főorvos Miraculo készitményei** által. Ára 3 frt 10 kr.

Elveszett és elgyengült **férfierő** Tehetetlenség 2226
Biztos segély! A cs. kir. szab. carbon nemi szervi zuhanynyal bárki is **minden utóbajtól monten** meggyógyithatja biztosan s állandóan gyakran már 2 nap alatt még ott is, ahol már semmi sem használt, még az évek óta tartó tehetetlenséget és magömlést is kellemes, különleges eszrevétlen gyógymóddal. A legelőbbkelő professzorok és orvosi szaklapok, a legmelegebb orvosi ajánlatok s a gyógyeresen kigyógyilottak **ezerekre menő** köszönetiratai, mindenérdek nélkül ajánlják a szenvedőknek a carbonzuhany azonnali megrendelését, mely állandó sikert biztosit. Teljesen felszerelve s használati utasitással valamint **orvosi nyilatkozatokkal 5 forint 80 kr.** Titoktartás melletti megküldés, és a csomagolás a tartalmat és eredetét nem árulják el. A cs. k. szab. carbon-zuhany főraktára, Dr. Altmann Károly ur rendelő intézetében, Bécs, VII., Mariahilferstrasse 80.

Spárga-gyökerek.
(Spargel-Pflanzen.)
Elültetésre alkalmas, igen szép, erőteljes spárga-gyökerek, két legjelesebb válfajban: u. m.: argenteuili jobbitott, késői és argenteuili jobbitott korai, (Griffes d'Asperges hátives ameliorées d'Argenteuil et tardives ameliorées d'Argenteuil) kaphatók a **balaton-henyei faiskolában,** még pedig:
100 darab 1 éves 1 frt 50 kr.
100 darab 2 éves 2 frt — kr
100 darab 3 éves 3 frt — kr
Szakszerü mivelési utasitás a küldeményhez dijmentesen mellékeltetik.
Továbbá **kaphatók** a legjelesebb válfaju, igaz nevü, dús gyökérzetü, **szabályos növésü oltványok,** u. m.: alma-, körte-, birs-, noszpolya-, berkenye-, mandula-, őszibaraczk-, kajszibaraczk-, szilva-, cseresznye- és megyfa, dbja 50 kr, fügefa dbja 25 kr, fmálnató 5 db 50 kr, szamóczató 100 db 3 frt, ribizke dbja 15 kr, köszméte dbja 20 kr, mogyoróbokor dbja 30 kr, gesztenyefa dbja 50 kr. Ezenkivül különféle alanyok stb. 876
A megrendelések **Teleki János** főkertészhez **Balaton-Henyébe,** u. p. **Kőves-Kálla** intézendők.
Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Hirdetmény.

A B.-Gyula városi gör. kel. nagytemplom oltárképeinek ujbóli készitése, illetve festése, az oltár, predikáló katedra, püspöki szék s a boldogságos szent szüz trónusának festése és aranyozása, valamint az **összes templomi székek festése f. évi ápril hó 18-án B.-Gyulán** a gör. kel. nagytemplom melletti iskolában tartandó **nyilvános árlejtés** utján a legkevesebbért vállalkozónak átadatni fog.

Az összes munkálat előirányzati összege 4000 frtot tevén, vállalkozni akarók ezen összeg 10%-át, vagyis 400 frtot kötelesek bánom pénz gyanánt letenni.

Megfelelő bánompénzzel ellátott irásbeli zárt ajánlatok elfogadtatnak s azok a szóbeli árlejtés után bontatnak fel.

Utóajánlatnak helye nincs.

Egyéb feltételek alulirott elnöknél megtudhatók.

B.-Gyulán, 1887. márczius 21.

Popovits Jusztin,
elnök.
1122

789
FOGAK.
Tizennyolcz évi gyakorlatom alapján bátorkodom a n. é. közönségnek 1878-ik év óta fennálló, **műfogászati** intézetemet becses figyelmébe ajánlani.
Készitek **légnyomás** által tartó **fogsorokat** a legujabb amerikai mód szerint, valamint **egyes fogakat** ugy **müleges szájpadlásokat** (obturateurs) és **plombálok** odvas fogakat nemes érczczel.
Minden munkálataim modern tudományos alapon végeztetnek, azokért **teljes jótállást** vállalok, **árszabályom** pedig a lehető **legmérsékeltebb.**
Midőn intézetemet a n.